

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 131. SZÁM.

Debrecen, 1938 június 12 vasárnap

ÁRA 24 FILLÉR.

30 pengős buza

A budapesti terménytőzsdén a búza ára túlhaladta a huszonöt pengőt és a nehezebb minőségekben elérte a huszonhat pengős árat. Gazdasági körökben azt beszélnek, hogy lesz még harminc pengős búza is, komolyan számolni lehet azzal, hogy a búza »visszatornászsa« magát a nyolc-kilenc év előtti árszínvonalra.

A gabonaneműek emelkedő ára ellentétes hatást vált ki a közönségből. A gazda természetesen örömmel veszi tudomásul, hogy terményeinek az ára emelkedik, a fogyasztóréteg pedig riadozva látja, hogy a nélkülözhetetlen kenyérnek és lisztnek az ára hogy ugrik felfelé.

Két érdek ütközik itt össze. A termelőnek mentől magasabb, a fogyasztónak a mentől alacsonyabb árszínvonal kellene. Hogy lehet ezt a kettőt összeegyeztetni. Nagyon egyszerűen. Ha a különböző társadalmi rétegek kellő megértéssel vannak egymás jogos érdekei iránt, mindjárt könnyebben megy az összeegyeztetés.

Nézzük csak a kérdést. A magyar mezőgazdaság a mai adottságok, az ipareiknek mai árnyója stb. mellett tagadhatatlanul csak a 25-30 pengős búzárral tud kijönni. Ez esetben ér el rentabilitást, némi nyereséget, ez esetben tud nagyobb bért fizetni munkásainak, ez esetben tud megfelelni szociális kötelezettségeinek, melyeknek fontosságát ma már nem is lehet vitatni. Csak örülni lehet annak, hogy a magyar mezőgazdaság az elmúlt hét szűk esztendő után talán most már jobb napokra virrad és megtalálja számítását, megfelelő ellenértékét verejtékes munkájának. Ez nemcsak egyesek, hanem lehet mondani, az összesség érdeke. Hiszen szinte közhely, de cáfolatlan tény, hogy az ország a mezőgazdasággal áll vagy bukik. Ha jól megy a gazdának, jól megy a többi osztálynak és kereskedő rétegnek. Ha a gazdának pénze van, — vásárol a kereskedőnél, dolgoztat az iparossal stb. Ha nem marad neki semmi a termésből, akkor kénytelen, kelletlen összehúzza magát, kiesik, mint fogyasztóréteg és elindít egy válságot, melynek nemrégiben is tanúi voltunk. Tehát nem szabad irigyelni a gazdától, ha kissé nagyobb jövedelemre tesz szert, ha jobb árakat ér el terményeire.

A másik oldalon áll a fogyasztó érdeke, az a fogyasztóé, amelyet eddig is igénybe vett a drágaság, az emelkedő árak sodró ereje. Mi történjen ezzel a réteggel, melynek érdeke is döntő sulyal kell, hogy latba essék. Ennél a pontnál következik be annak szükségessége, hogy a gabonaneműek árának emelése ne legyen káros kihatással

Kifogták a Dunából a foktői rém holttestét

Feje keresztül volt löve – Kétségtelenül megállapították személyazonosságát s beszüntették a nyomozást – Öngyilkos lett a tömeggyilkos

Kalocsa, június 11. A gerjedi határban ma délelőtt a Dunából holttestet fogtak ki. A kiszállott bizottság a holttestben a napok óta hajszott foktői gyilkos Való Istvánt ismerte fel. Feje keresztül volt löve. A holttest már régebben lehetett a vízben. Vállán tarisznya volt, a tarisznyában pedig 20 pisztolygolyó és 5 puskagolyó. Ebből, valamint a puskaszíjból, a csendőrkalapból és állszíjból kétségtelenül megállapították Való személyazonosságát. A csendőrséget ezek után bevonták.

Későbbi jelentés szerint Való István holttestét legelőbb Tüdő István gerjedi földműves Foktóval szemben a Duna közepén látta meg és a holttestet ésonakon partra huzta. A kiszállt bizottság a személyazonosságát megállapította. A gerjeni orvos szerint a halál egy nappal ezelőtt állott be. Fejlővés okozta a halált, amelyet közvetlen közelről, karabéllyal hajtott végre a gyilkos. Való nyakán és lábán kötéltre kötött kövek voltak. Holtteste, minthogy halálát nem fulladás okozta, a reá akasztott kövek

ellenére a víz felszínén maradt. A szekszárdi ügyészség egy rendeltetésre, hogy vasárnap reggel fogják felboncolni Való István holttestét.

Szombaton délben Foktón letartóztatták a gyilkos Való szüleit: Való Lajost és Való Lajosné betűrekes lopás és bűnsegédi bűnrészesség miatt. A Való-porta most már teljesen lakatlan, mert a gyilkos unokahuga, aki egyedül tartózkodott a házban, egyik rokonához ment.

„Ostorozni, büntetni, irtani kell a gyűlöletet, mert ez a társadalom romlására vezet”

Gróf Teleki Pál kultuszminiszter a bal- és jobboldali szélsőséges izgatás ellen

A képviselőház tegnap a kultusztervezet költségvetését tárgyalta. Az elhangzott felszólalásokra gróf Teleki Pál kultuszminiszter nagy tetszéssel kísért beszédet mondott. Kifejtette, hogy az iskolát nem tanító, hanem nevelő intézménynek tartja. Bejelentette, hogy a nyelvoktatás intenzívebbé tételét tervezi. Majd a különböző oktatás-

ügyi kérdéseket fejtegette. Kétségtelenül kívánja szaporítani az elemi iskolai tantermek számát. Köllégáinak tartja a tanítókat is. Az öntudatos tanárnevelés híve. Az a célja, hogy két évnél hosszabb ideig senki se lehessen csak óradó helyettes tanár, négy év alatt rendszer tanárságig kell mindenkinek eljutnia. Minél kevesebb me-

chanizmust, minél kevesebb robotembert óhajt. A bajtársi egyesületek kérdésehez nem szabad brutális kézzel hozzányulni, ami ezen a téren elfajulás van, nem írható mind az egyetemi ifjúság rovására.

— A bal- és jobboldali szélsőséges izgatás immár a gondjainkra bízott ifjúság körébe is beférkö-

a fogyasztó rétegre. Például a liszt forgalmi adó eltörlése mindjárt eliminálná az áremelkedés differenciáját a búzáznál, rozsnál. Annak idején a lisztforgalmi adót azért hozták be, hogy a gazdákon segítsenek. Ma már, ha a mostani gabonaár maradna érvényben, különösen, ha az állatárak is javulnának, a gazda meg tud állni a maga lábán, nem lesz szükség különleges akciókra. A lisztforgalmi adó tehát kiküszöbölhető és ezáltal, mindjárt egy-árvivellalódás

következik be.

A másik fontos szempont a fogyasztó érdekében, hogy spekuláció és mesterséges árdragító tendencia ne érvényesülhessen. Ebben a tekintetben megnyugtató, hogy az árkormánybiztosság résen van és a kormányzat ennek a szervnek a révén kellő és gyors beleavatkozást eszközölhet az árak alakulására.

A természetes árfejlődés nem jelenthet kárt, de, a mesterséges árfejlődés spekuláció igen. A termé-

szetes árfejlődés esetén meg van a lehetőség hogy a termelő rétegek és a kereskedő osztályok ahhoz alkalmazkodjanak. A munkás joggal kérhet nagyobb bért, a tisztviselő több fizetést, így végeredményben nincs károsultja a magasabb áraknak. Viszont ez a jobb árszint elősegíti a gazdatársadalomnak, ennek az ország szempontjából fontos és értékes rétegnek a boldogulását, aminek révén pedig nagyobb forgalmat ér el a kereskedő és az iparos.

zött. Megértéssel állok az ifjúsággal szemben és az ellenszereket szeretettel, a szerető szülő szigorúval kívánom alkalmazni, amely szigorúság egyes esetekben kemény, fenyítő szigorúsággá is lehet.

— De ez a szigorúság mindig a szülői lélek gondozásához igazodik.

— Sokkal súlyosabban esik a latba és komolyabb megítélés alá kerül ebben a tekintetben a tanárság. Nekik különösképp kell jó példát adniok az egész életükkel. A

felekezeti béke ápolása a legnagyobb mértékben szívén fekszik már csak azért is, mert a vallásos érzést a mai társadalom legnagyobb erősségének tartja. Hangsúlyozta végül, hogy a mai társadalomban ostromozni, büntetni, irítani kell a gyűlöletet, mert ez a társadalom romlására vezet. Jutalmazni kell a szeretetet még akkor is, ha az önmagában leli jutalmát.

A Ház a kultuszterület költségvetését elfogadta.

Vasárnap választ Csehország

A csehek erőszakosságai

Ma, vasárnap összesen 8170 községben, illetőleg városban lesz választás. 4000 helyen egységes listával indulnak a magyarok, németek és a tótok. Különös fontosságot tulajdonítanak a pozsonyi szavazásnak. Itt nagyon kielezett helyzetet teremtettek a kommunisták, kik uccai támadásoktól sem riadnak vissza. Szombaton este 60 tagú kommunista csoport megtámadott öt magyar diákot és megsebesítette őket.

Több helyen összetűzés támadt a csehek és szudétanémetek között. Iglauban az éjszaka cseh csoportok fahasángokkal és vasbotokkal

megtámadták a szudétanémeteket, kik közül sokan megsebesültek. Voudsorbán a cseh rendőrség tagjai megtámadták a szudétanémeteket. A párt 47 tagját letartóztatták. Szombaton délelőtt tízezernyi tömeg követelte a letartóztatottak szabadonbocsátását, ami később megtörtént.

Hodza miniszterelnök értesítette a magyar és lengyel nemzeti-ségi csoport képviselőit, hogy a legközelebbi napokban a nemzeti-ségi kérdésekről való tájékoztató események céljából meg fogja őket hívni.

Angol katonai megfigyelő utazott Prágába

London, június 11. Sutton-Pratt angol őrnagy Prágába utazott, ahol mint helyettes angol katonai attasé fog működni a bármikor

rendelkezésre állhat esetleges incidensek megvizsgálására, hogy a tényeket haladéktalanul jelenthesse az angol kormánynak.

Spanyol nemzetiek felgöngyölítették az ellenséges frontot a tengerpartig

Bilbao, június 11. A spanyol nemzeti rádió jelentése szerint a nemzeti csapatok szombaton megszállták Lucena del Cid városát, amelyet tegnap már teljesen bekerítették. E város Castellon környékének egyik legjelentősebb helysége.

A nemzeti csapatok szombaton

a castelloni határen viharos esőben is folytatták előnyomulásukat. A tengerparti szakaszon elfoglalták Albeacert. Innenről kezdve felgöngyölítették az egész ellenséges terepet a tengerpartig. A védelmi gyűrű Castellon körül máris megingott.

Szép eredménnyel végződött az iparostanonciskola évvizsgálója

Debrecen város fiú- és női ipari tanonciskoláiban a záróvizsgálatokat június 8-10. napjain tartották meg. A vizsgák az ipartestület részéről nagy érdeklődést váltottak ki, melyen megjelent Krisch Károly az ipartestület elnöksége és a zelöljáróság részéről, hasonlóképpen a szakosztályok is szép számmal képviseltették magukat.

A fiúiparostanonciskolában 38 osztályban mintegy 1200 tanuló, a leányiparostanonciskolában pedig 15 osztályban körülbelül 450 tanuló tett vizsgát.

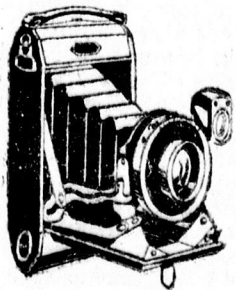
A vizsgálatok szép eredménnyel folytak, a bizottság és a megjelent résztvevők örömmel állapították

meg az iskola állandó és fokozatos fejlődését. Maga az iskola tanári testülete is örömmel látta, hogy az iparosifjúság ismeretei mindig szélesebb körre terjed ki és egyre gazdagabbá válik. Megállapítható

Tartós ondulást

4-5 P készít BATA fodrász Simonffy u. 1. sz.

volt, hogy a tanítás a legmodernebb pedagógiai követelményeknek megfelelően folyt, erről kiváló tanbizonyosságot szolgáltat az intézet tornatermében rendezett nagyméretű rajzkiállítás, amely az érdeklődő közönségnek június 8-tól kezdődőleg rendelkezésre áll és június 13-ig lesz nyitva. A kiállít-

Fényképezőgépek
kedvező fizetési feltételekkel
Takarékosságra

Ungár József

látáserész és fotoszaküzletében
Széchenyi ucca 1. sz.

TEGYEN egy próbavásárlást

RÓNA NÁNDOR

harisnya és kötöttáru
szaküzletében

női és férfi fürdőruhák
férfi kötött és habselyem ingek, férfi zoknik, női harisnyák.

gyermek zoknik,
női habselyem fehérneműk, gyermek lu-gek és nadrágok stb.

a legolcsóbban.

Márkázott minőségek Olcsó szabott árak!

tás magában foglalja az összes ipari szakcsoportok rajztaumeneit.

Az intézet igazgatója, Szőr József és lelkes tanári gárdája minden elismerést megérdemelnék a szép eredményért, amelyet úgy az elméleti, mint a gyakorlati képzés terén az iparosifjúság körében értek. A szorgalmas és tehetséges tanulók közül több mint nyolcvan-nal kaptak kitüntetőket és jutalmakat.

Érettségi vizsgálat az állami Fazekas Mihály gimnáziumban

A szóbeli érettségi vizsgálatok június 9-11 között folytak le az állami Fazekas Mihály gimnáziumban Szabó Kálmán nyíregyházi kir. kat. gimnáziumi igazgató elnöksége alatt. Az érettségi kiválóan szép eredménnyel végződött. A jelentkezett 19 tanuló közül 18 jól megállotta helyét és mindössze egyetlen tanulót marasztalt el a bizottság, de csakis egy tárgyból.

Kitűnően érettek: Kardos János, Sebestyén Gyula, Vámosi György. Jó érettek: Asztalos Sándor, Csánady Ákos, Fehér György, Juhász István, Karap Ferenc, Papp István, Rácz Lajos, Rácz László, Somogyi Sándor, Szabó Sándor. Érett: öt tanuló. Szabó Kálmán elnök elismerő szavakkal emelte ki a vizsgázó jelöltek biztos és alapos készülségét, vallásos és hazafias érzületét. Elismeréssel emlékezett meg az intézet kiváló szelleméről is. Összite elismerését nyilvánította Ur Márton igazgatónak és az egész tanári karnak a kitűnő eredményért.

Debrecen sz. kir. város polgármestere, 26.957/1938 fj. szám.

HIRDETMEY.

Az 1929 XXX. tc. 23. paragrafusának 4. pontja alapján közhírré teszem hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi június hó 13-án, hétfőn délután négy órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdető-tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1938 június hó 9-én.
Dr. Kölesy Sándor polgármester.

A Debreceni Kereskedő Társulat

(alakult 1695-ben)

fenntartja a következő kereskedelmi szakiskolákat:

1. Kereskedelmi Akadémiai Tanfolyam középiskolában érettségizettek számára (a budapestivel egyenrangú) Ferenc József út 8. Beiratkozás: június 15, 17, 18, 20, délelőtt 9-12-ig.
2. Négyévfolyamú Fiú Felső Kereskedelmi Iskola Ferenc József út 8. Beiratkozás: június 15, 17, 18, 20, délelőtt 9-12-ig.
3. Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskola Kálvin tér 2. Beiratkozás: június 17, 18, 20, délelőtt 9-12-ig.

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

Nőikerékpárok nagy választékban Soltész — Kálvin-tér 2.

Földrengés Belgiumban, Angliában és Franciaországban

Belgiumban három halálos és sok sebesült áldozata van a földrengésnek.

Brüsszel, június 11. Egész Belgiumban földrengés volt, amely déli 11 óra 58 perckor kezdődött és másodpercre tartott. Brüsszelben olyan erős volt a földrengés, hogy a felhőkarcok láthatólag inogtak, kémények ledőltek és a villamosok az utcákon megálltak.

Az eddigi jelentések szerint a földrengésnek Belgiumban három halálos és sok sebesült áldozata van. Gentben két munkást a lezuhló fadarabok súlyosan megsebesítettek. Egyikük sebeibe bele-

halt. Cruyghantben egy épülő ház fala bedőlt és maga alá temetett egy embert. Mont Saint Amandban a földrengés által okozott vak rémület közben egy járókelő a gépkocsi alá került, amely halálra gázolta. Más városokból is súlyos sérüléseket jelentettek. A földrengés több helyen nagyobb tüzeket is támasztott, amelyek nagy károkat okoztak. Gentben egy gyárban a földrengés rövidzárlatot okozott, amelyből tűz keletkezett. A gyár egy része leégett.

London, június 11. Londonban szombaton dél tájban heves földrengéseket éreztek. Több házban a bútorok elmozdultak helyükről, a képek leestek a falról és több lakásban a lökés ereje a székek, vagy ágyon pihenőket ellődítette helyükről. Különösen érezhető volt a földrengés a Cityben és az újabb

Székszorulásoknál és az ezekkel járó felfűvődésnél, légzési zavarnál, szívdobogásnál, szédülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes Ferenc József keserűvíz csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, a vérkeringést felfrissíti s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

kar a városházán. Temetése kedden délután öt órakor lesz a köztemetőben. Az adóhivatal testületileg vesz részt a temetésen.

A Kollégium évzáró ünnepélye

A Kollégium évzáró ünnepélyét tegnap délelőtt tartották a Nagytemplomban. Az istentisztelet után, amelyen a Kántus is ének-számmal szerepelt, dr. Kun Sándor igazgató beszédet intézett az ifjúsághoz és hangsúlyozta, hogy a szellemi eredményeken kívül a testi ügyesség terén elért eredményeket, a diákok általános magatartását emlékekkel és jutalmakkal emelik ki. A tanulmányi versenyeken a győzteseknek, a jeles tanulóknak, a kiváló tornászoknak könyveket, illetve érmekeket s bajnoki szalagokat nyújtott át az igazgató, aki minden jutalmazott ifjával kezet szorított.

Ajánljuk a hölgyeknek, hogy arcbőrük ápolására használják a legjobban bevált világhírű nagyenyedi

Kovács krém

A legelhanyagoltabb arcbőrt is rövid idő alatt tökéletesen rendbehozza.

Éjjeli használatra kék csomagolás (zsíros). Nappali használatra sárga csomagolás (száraz).

Figyeljen a védjegyre!

Kovács Sándor az új községi képviselő belépett a Nep-be

Kovács Sándor, az új községi képviselő, kilépett az Egyesült Keresztény Pártból és belépett a Nemzeti Egység Pártjába.

Kovács Sándor mint a községi kerület új képviselője tegnap jelent meg először a képviselőházban. Szombaton reggel levelet intézett gróf Zichy Jánoshoz, az Egyesült Keresztény Párt elnökéhez. Bejelentette, hogy kilép a pártból.

Ugyanezak levelet küldött Tasnádi Nagy Andrásnak, a kormánypart országos elnökének és politikai felfogására való hivatkozással közölte, hogy belép a Nemzeti Egység Pártjába. Levelében hivatkozik arra, hogy mindenben helyesli az Imrédy-kormány politikáját és teljes bizalommal viseltetik a kormányelnök személye és a kormány politikája iránt.

A Dermatologiai Társulat debreceni vándorgyűlése

Tegnap este tartotta a Magyar Dermatologiai Társulat a Tisza István tudományegyetem bőr- és nemibeteg klinikáján a 84-ik tudományos ülését vándorgyűlés keretében.

Dr. Neuber Ede debreceni orvoskari dékán, a bőrklinika igazgatója meghívására az ország minden részéből összejöttek a társaság tagjai.

A tudományos ülést Nékám Lajos professzor, mint a társaság elnöke nyitotta meg, majd Neuber Ede professzor üdvözölte a társaság tagjait, mint a debreceni klinika vendégeit.

A tárgysorozat Orsós Imre egyetemi magántanár, szolnoki köz-kórházi főorvos bemutatásával kezdődött.

Dr. Preininger Tamás debreceni c. rk. tanár aranykezelésre gyógyult két érdekes scleroderma esetet mutatott be. Preininger tanár kiváló kezelésmódjáról a pécsi klinika egyik tanársége nagy elismeréssel nyilatkozott.

Schlamadinger József és Skutta Árpád debreceni magántanárok, Dóczy Gedeon, Szép Jenő, Fülöp Gyula, Arokháty Vilmos és Gódeny Sándor debreceni bőrklinikai tanársége a klinika érdekesebb eseteit mutatták be.

Ezek után Neuber Ede profesz-

szor a sugárgombabetegség kóris-mezését vázolta, majd ismertette ennek a régebben egyáltalában nem gyógyítható körképnek kivizsgálását és gyógyítását szolgáló módszerét. Több gyógyult betegét mutatta be, akiket saját eljárásával kezelt és meggyógyított s akiket máshol egyéb módszerekkel

Sarkady István adóellenőr meghalt

Az adóhivatal egyik legkiválóbb munkatársa, Sarkady István ellenőr 48 éves korában tegnap délután négy órakor hosszas betegség után meghalt. Sarkady 1908-ban lépett a város szolgálatába. Mindjárt az elején feltűnt éles eszével, lankadatlan szorgalmával és nagy szak-tudásával. Hallatlan akaraterővel rendelkezett, mindennekfelett a szolgálat érdekeit tartotta szem előtt. Szállóigéje volt, hogy betegség nincs, csak gyenge ember van. Élete tragikuma, hogy jelmondatára halálával cáfolta rá. A hirtérről magával hozott betegségének következményeként rosszindulatú daganat képződött tüdején a múlt év decemberében s a gyilkos kórral Sarkady sem volt képes megbirkózni.

Sarkady nagyon szép karriert

kerültekben. Károkat nem jelentettek.

Páris, június 11. A szombat déli földrengés Párisban nem okozott komolyabb károkat. A földrengéseket főképpen a város 14-15. kerületeiben érezték. Több lakásban a bútorok is elmozdultak helyükről s az ingaórák megálltak. Észak-Franciaországban a földrengés elé jelentékeny anyagi károkat is okozott. Dunkerque város egyik gyárkéményét és a magasfeszültségű áramvezeték több oszlopát rombadöntötte. Roubaixban több ház alapzata beomlott. Itt hír szerint többen könnyebb sérüléseket szenvedtek. Lilleben a meteorológiai intézet készülékei megrongálódtak. Szombat délután 2-3 óra között második, de az előzőnél már lényegesen gyengébb földrengést érezték.

teljesen reménytelen eseteknek nyilvánítottak. Neuber professzor gyógyítási eljárása ma már az orvostudomány közkinésé világszerte s ezzel díszére vált a magyar orvostudománynak és a debreceni egyetem hírnevének.

Végezetül Fülöp Gyula tanárség ismertette a debreceni bőr- és nemibeteg klinika beteganyagát 1922-től az elmúlt év végéig. A vándorgyűlés tudományos ülése Nékám professzor elnöki zárószóval ért véget.

futott be, a városi adóhivatalnál a legmagasabb pozíciót érte el, mint osztályvezető működött. Híres volt arról, hogy minden adótörvényt és szabályt ismert s akarki megakadt valamiben, csak őhozzá fordult felvilágosításért, tanácsért. A felekkel szemben példaadóan udvarias és előzékeny volt.

A múlt év decemberében lett beteg, hosszú ideje a klinikán is kezelték, sőt operálták is, de a daganat a tüdején kiújult és a legmondosabb kezelés sem tudta megmenteni ezt az értékes életet.

Sarkady István Szatmárról származott és tagja is volt a Szatmáriak Körének.

Halálával feleségét és három gyermekét döntötte mélyes gyászba, de családjának fájdalmában osztozik az egész hivatalnoki

Maradék

imprimée és divatvászon
anyagok 2-3-4 5 m-es maradékban

Nagyon olcsón a

Klein Divatházban

Víg színház

A legérdekesebb

kalandor film:

A sárga lobogó

Főszereplők: HANS ALBERS és OLGA CSEHOVA

Határvédelem a mozgósított Csehszlovákiában. - Az Aranyvonat Esztergomban és Székesfehérváron stb. aktualitások a legújabb magyar híradóban.

Mához két hétre a debreceni Stadionban tartandó gazda nagygyűlésen beszél Imrédy miniszterelnök

100—120 képviselő jön a miniszterelnök kíséretében

Mint már jeleztük, a Nemzeti Egység Pártja június 26-án gazda-nagygyűlést hirdet Debrecenben Imrédy miniszterelnök és Sztranyarszky Sándor földművelésügyi miniszter részvételével. A nagygyűlésre az egész Tiszántúlról jönnek a NEP pártbívei, nagy tömegekben vesznek részt a gazdák, kik részint különvonalokon, részint szekereken jönnek be Debrecenbe.

Eppen a nagy tömegekre való tekintettel a gyűlés színhelyül a debreceni stadiont jelölték ki, amely tudvalevőleg közel hússzáz ember befogadására alkalmas, ha a középső pázsitos részt üresen hagyják. De ha szükség lesz további ülőhelyek biztosítására, úgy még további ezrek is kényelmesen elhelyezhetők a hatalmas stadionban.

Most történik meg először, hogy a stadionban gyűlést tartanak és mint kísérlet is érdekesnek ígérkezik. A beszédeket természetesen

megafonokon közvetítik. Külön szónoki emelvényt létesítenek, ahonnan a beszédek elhangzanak.

A nagygyűlésre a miniszterelnök kíséretében a kormány több tagja, valamint mintegy 100—120 képviselő érkezik.

Imrédy miniszterelnöksége óta ez az első nagyobb vidéki gyűlés, melynek nagy jelentőséget ad az a körülmény, hogy a kormányelnök fontos bejelentéseket tesz és főleg gazdasági programját vázolja. Az eddigi jelentések szerint a tiszántúli vármegyék monstre küldöttségekkel vesznek részt a debreceni nagygyűlésen.

Imrédy miniszterelnök és Sztranyarszky földművelésügyi miniszter beszéde után Tasnádi Nagy András országos pártelnök, Nagy Missner Károly képviselő és több mások szólalnak fel. Pár perces felszólalások hangzanak el az egyes vármegyékből ideseregülő küldöttségek vezetői részéről is.

Kitünő a termés csak a gyümölcs gyenge

A legutolsó hivatalos vetésjelentés óta eltelt két hét időjárása rendkívül kedvező volt a növényzetek fejlődésére, mert a meleg és az esőzések még a visszamaradt növényzetet is erőteljes fejlődésnek indították. A gabonaneműk terméskilátásai országsszerte jarráltak és különösen szépen fejlődtek a takarmány- és kapásnövények.

A búza szára szép magas és erőteljes fejlődésű, helyenként virágozik, az őszi rozsvetések részben már elvirágoztak. Az őszi árpa erősen fejlett kalászá, helyenként sárgul. A korai vetések szép sűrűek. A zab elég jól fejlődik, a tengeri a kedvező időben erőtelje-

sen fejlődik. Hasonló a helyzet a burgonyánál, melynek kapálása folyamatban van, a kerti vetemények a kedvező időjárásban jól és buján fejlődnek, a korai fajták részben már piacra is kerültek. A rétek fűnövesztés a kedvező időjárás előnyösen elősegítette.

A gyümölcsfák közül a cseresznye, meggy, kajszinbarack és mandula a legtöbb vármegyében csak gyenge termést ad és gyenge termés várható dióból is. Korai almából és körtéből gyenge közepes termés várható. A szőlők országsszerte erőteljesen fejlődnek, a hűvös tavasz okozta fejlődéshiányt azonban még nem hozták be.

Érdekes doktorráavatás a debreceni egyetemen

A szombati, tanév végi doktorráavatás alkalmával a debreceni tudományegyetem aulájában ünnepélyes keretek között nagyszámú közönség jelenlétében avatták a bölcsészeti tudományok doktorává dr. Fejes János siklósi ügyvédet, aki az ügyvédi pályán eltöltött többévtizedes munkásság után már idősebb fejjel szerezte meg előrehaladott kora dacára szorgalmas tanulással a bölcsészeti tudományi doktorátust.

A jogtudományok doktorává avatták Gál Jánost, a kisújszállási polgármester fiát, továbbá Katona

Andort, Kósa Károlyt és Vadai Tivadart.

Az új doktorokhoz dr. Csíkész Sándor rektor intézett gondolatokban gazdag beszédet, melyben külön megemlékezett arról, hogy ezúttal egy olyan férfinak nyújtja a filozófiai kar a doktori kalapot, akiben öszül a fölvel szinte újra megelevenedtek a régi kollégiumok nevelő és serkentő erői, legnagyobb elfoglaltságok között sem hagyta el a tudomány és mélyen belehatolt Magyarország egyik legrégebb kultúrájú vármegyéjének, Baranyának, Siklós vidékének történetébe. Szimbólikusan át-nyújtjuk kezünket a Tiszán, Dunán, Meeseken és így köszönjük a hozzánk távolról is testvéri szív-

Juhús 1 kg. 88 fillér

Schnek László

ujonnan megnyílt hentes és mészáros üzletében

Simonffy ucca és Halköz sarok

vel érkező új doktort — mondotta Csíkész rektor —, az ifjak soraiból atyai barátsággal üdvözlöm azt az ifjút, akinek édesatyja, nagyatyja családi örökségképpen igaz-

gatja, vezeti egy nagyalöldi város. Kisújszállás ügyeit. Legyen méltó az ifjú doktorunk a nagy elődökhöz.

A debreceni üzletvezetőségi székház építésére közeljövőben nem kerül sor

Meghiúsult egy nagy munkaalkalom reménye

A múlt héten hírt adtunk róla, hogy a MAV igazgatóságától küldöttek érkeztek Debrecenbe és az itteni MAV üzletvezetőség székházának megépítésének lehetősége iránt folytattak megbeszéléseket. Nagy örömet keltett a hír, hogy végre megvalósul a régi terv és új, modern székházat kap a debreceni üzletvezetőség. Közel egymillió pengő értékű munkaalkalmat jelentett volna a terv kivitele. Olyan hírek is terjedtek el azonban, hogy a város bizonyos kikötéseket tesz az elhelyezés tekintetében és nem adja azt a helyet, amelyet még Magoss György idejében a Petőfi téren kiszemeltek erre a célra, hanem az Ispotály-lapson, a HEV garázs háta megett adnának telket az új székház céljaira.

Természetesen nagy kár lenne, ha ilyen akadályok mulna az üzletvezetőségi székház építése, annál is inkább, mert hiszen nagyszögű munkaalkalomról volna szó, amely ugyancsak elkelné most Debrecenben.

Ebben az ügyben alkalmunk volt beszélgetést folytatni Koren

Emil üzletigazgatóval, ki a következőket mondotta:

— A székház építésének a terve már 40 év óta kísért, szinte tengeri kígyóvá vált. Nincs szó arról, hogy az elhelyezés kérdése okozná a kivitel nehézségét. Egyelőre csak megbeszélések folytak a város illetékes tényezőjével, hogy hol lehetne elhelyezni legjobban a székházat. Ez csak olyan távoli diskurzus volt. Egy szempont amellett szól, hogy a vasúthoz közel építsük a székházat, a másik pedig, hogy távolabb, megfelelő területen. Sajnos, pénzügyi okokon múlik a dolog. Az állami költségvetésbe nem lehetett most sem felvenni a debreceni székház építését, viszont a beruházási programban pedig fontosabb előkra, vasúti sínek átselelése stb-re kap a MAV megfelelő összeget. Így tehát nem lehet azt remélni, hogy közelezen megépül az új üzletvezetőségi székház. En magam szeretném legjobban, ha már holnap hozzáfoghatnának az építési munkához, de bizony ez csak távolabbi program lesz. Most még nincs rá pénz.

A Jótékony Nőegylet fagyalt délutánja

Szombaton tartotta meg szokásos fagyalt délutánját a Jótékony Nőegylet a hagyományos siker és érdeklődés mellett az egyleti árva-ház hatalmas kertjében. Közel hét-százan jöttek össze. Mintha az idő is külön kedvezett volna a jótékonyoknak, mert míg az elmúlt esztendőben elmosta az eső ezt a kerti ünnepélyt, most káprázatosan szép este adta meg a keretet. Közel negyven asztal mellett ott láttuk Debrecen úri társadalmának színét-javát.

A vendégeket Sass Béláné, a nőegylet elnöknője fogadta Rásó Istvánnéval s dr. Maklár Károlyné és Smogorovits Ernőné alelnöknők munkássága tette még teljesebbé a sikert.

Házasszonyok voltak: Sass Béláné, Rásó Istvánné, dr. Jeney

Sándorné, dr. Lábass Béláné, dr. Margitfalvy Sándorné, besztercebányai Klein Lászlóné, Nagybakay Antalné, vitéz Szentgyörgyi Lajosné, dr. Horvay Róbertné, vitéz Huszár Endréné, dr. Balogh Adámné, dr. Papp Ferencné, Tempomegyesület aasztala, özv. dr. Pápay Józsefné, Magyar Bertalanné, Csáky Jánosné, Tóth Zoltánné, Tóth Sándorné, Bayer J.-né, Suhajda Béláné, Tömörly Ödönné, Zoltán Ödönné, Juhász Józsefné, Kiss Aladárné, Porubszky Andorné.

A Jótékony Nőegylet, mely most is huszonegy kis árva leányt nevel, taníttat, ruház, szállással ellát, minden tekintetben olyan áldásos munkát fejt ki, amiről a jelek szerint Debrecen jótékony társadalmá teljesen meggyőződött hosszú évtizedek óta.

Hungária filmszínház

MA, VASÁRNAP D. U. 3 órától folytatólagosan
HÉTFŐN D. U. 5 óra 30-tól folytatólagosan
a 2 nagyszerű attrakció:

„Szerenáda”
IDÁ STAHL és YGO SYM főszereplésével,
„A férfi mind örült”
mulatságos MAGYAR vigjáték:
NÉZZE MEG FELTÉTLENÜL !!

Az Apollóban

MA, VASÁRNAP fél 3 órától folytatólagos
előadásokban UTOLJARA

„Az utolsó kaland”
hünyűgyi történet és
„Égi titánok”
repülő-film, WALLACE BERRY és CLARK GABLE
főszereplésével.

Hullámfürdőt a debreceni strandra

Pataky József törvényhatósági bizottsági tag, ipartestületi alelnök interpellációt jegyzett be a legközelebbi közgyűlésre, melyben sürgeti a debreceni idegenforgalom szempontjából hullámfürdő felállítását, ami munkaalkalmak teremtése szempontjából is kívánatos volna. Közli, hogy a hullámfürdő felépítését a vállalkozók saját költségükön hajlandók eszközölni, bizonyos kikötések mellett, tehát a pénzügy sem lehet akadálya a jövedelmező hullámfürdő felállításának, amely például Pécsen egy év alatt behozta a befektetett összeget.

A kistemplomi egyházzész bevezeti a különkelyhes urvacsorázást

A kistemplomi (piacutcai) egyházzész tanácsa Uray Sándor vezetőlelkész kezdeményezésére kimondta, hogy gyűjtés útján beszerzi a különkelyhes udvacsoraszőron használatos kiskelyh-készletet. Egyházi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a vállalkozás elé, mert ez az első ilyen irányú lépés, amit a különkelyhes bevezetés érdekében a Tiszántúlon tettek. A közöskelyh hívei nagy megnyugvással vették tudomásul azt, hogy ez nem fogja alterálni az eddigi közöskelyhes alkalmakat: nagy ünnepeken a második napi 11 óras istentiszteleten, egyébkor pedig a délutáni istentiszteleten lesz kiskelyhes urvacsorázás. Különben is a próbálkozás számba menő két különkelyhes urvacsorázás megmutatta, hogy milyen nagy táborra van már Debrecenben e módszernek. Ezt bizonyítja az a nagy érdeklődés és áldozatkészség is, amelyet a helybeli református hívek a gyűjtési akció megindulását fogadtak.

Az egyházzész úgy döntött, hogy nem kisebb-nagyobb adományokból szerzi be a 150 kiskelyhet, hanem minden adakozótól azt kéri, hogy legalább egy drb. kelyh árát ajánlja meg. Az ajánlattevésre felszólított öt-ötös cégek közül a legmegfelelőbb az, amely tíz pengőért szállít egy drb. ezüst kelyhet.

A Révész-tér 2. szám alatti lelkészi hivatalban már eddig is számos ajánlatot tettek. Ma, sajnos, sok nehézség van annak, hogy valaki hódoljon a régi debreceniek egyik leg-hőbb vágyának, amely abból állott, hogy valamilyen ajándékkal gyarapították az urasztali szent edényeket: de a jelek szerint annál többen megragadják ezt az alkalmat, amely módot nyújt nekik arra, hogy valamely elhalt hozzátartozójuk nevére is megörökítsék az által, hogy emlékükre egy kelyhet ajánlanak meg. Sokan azt kívánják, hogy egy rövidebb bibliai idézetet véssenek a kelyhre: a lelkészi hivatal ezt is készséggel megteszi és nagyon szívesen ad tanácsot is. Az adakozó nevére, vagy legalább kezdőbetűjét azonban ekkor is rá kell

vésíteni a kelyhre, mivel annak bizonyos egyháztörténelmi vonatkozása is van.

Az előjelek szerint a szükséges megajánlások még e hónapban összegyűlnek; ezért a lelkési hivatal kéri, hogy akinek ilyen szándéka van, lehetőleg még e hónapban jelentse azt

Egy 30 holdas ajándékozási szerződést a gyermekek durva magaviselete miatt megsemmisített a debreceni törvényszék

Egy ajándékozási szerződés előmánya annak a pernek, amely már évek óta foglalkoztatja a debreceni bíróságokat. Evekkel ezelőtt idős Kiss Károly jómódú hosszúpályi gazdálkodó 30 hold földjét ráíratta két fiára, azzal a kikötéssel, hogy őt és feleségét élete végéig tisztességesen eltartják. A két fiú ettől az időtől kezdve, mint az idős gazdálkodó keresetében előadta, teljesen megváltozott. — Kegyetlenül bántak vele, durváskodtak, sőt ütöttek, verték, guzsba kötötték. Ez sem volt azonban ügylátszik elég, mert meggyilkolással fenyegették és bevitették az elmeegógyintézetbe.

Keresetében kérte az apa, hogy a bíróság semmisítse meg az ajándékozási szerződést, mert a két fia durva hátlatlansága folytán méltatlannak bizonyult az ajándékra.

Keresete további részében előadta az idős jászivú gazdálkodó, hogy egy alkalommal a nagyobbik fia úgy megverte, hogy kénytelen volt feljeleníteni súlyos testisértes miatt. A törvényszék meg is állapította a fia bűnösségét és elítélte egy hónapi fogságra. A fogsázbüntetés után még jobban elmergesedett az anélkül is rossz viszony, mert a kiszabadulása után megakartá gyilkolni az apját.

Panasza szerint a fia lerántotta a földre, guzsbakötött öregapját és a következőket kiáltozta a magáról megfellebbezett fiú:

— Na most meghalsz, ügyis ültem miattad, ülni fogok ezért is.

Gyilkosság kísérlete miatt feljelentés is érkezett a debreceni törvényszékhez, de bizonyítékok hiányában megszünt az eljárás.

A rémregénybe illő keresete végén előadja az apa, hogy tavaly, június

4-én akarata ellenére erőszakkal beszállították a debreceni idegklinikára, ahol előadták az orvosoknak, hogy elmebajos vagyok. A klinikán azonban megállapították, hogy teljesen egészséges vagyok. Amikor hazamentem nyolc nap múlva, június 27-én, nem nyugodván bele az elmeegógyintézetből való hazatérésem miatt, betelefo-

náltak Debrecenbe a mentőkért, hogy a lanyán dühöngő elmebeteg van. Csak hosszas könyörgésre, a hosszúpályi jegyző és két orvos, dr. Dorsky Lajos és dr. Baló Sándor akadályozták meg, hogy ismét elszállítsanak.

A nemmindennapi kereset ügyében most foglalkozott a debreceni törvényszék. Dr. Sáfár László törvényszéki bíró tárgyalta az ügyet, aki előtt a két fiú hangoztatta, hogy ők hajlandók tisztességesen eltartani az apjukat. Az idős apa ennek ellenére kijelentette, hogy az ígért dacára sem hajlandó fiával együtt élni, mert nem látja testi épségét és egészségét biztosítva.

A bíróság a felek meghallgatása után meghozta ítéletét, amely szerint megsemmisítette az ajándékozási szerződést. Ítéletében kimondta a bíróság, hogy a két fiú méltatlannak bizonyult a birtokra és ezenfelül durva hátlatlanságon túlmenő viselkedésével kiérdemelte a szerződés felmondását. A két fiú felebbezett az ítélet ellen.

KERÉKPÁR legkisebb részlet legnagyobb választék leg hosszabb kihitelezés legjobb minőség

SOLTÉSZ Kálvin-tér 2

A csapókerti ref. elemi iskola 6. osztályának növendéke nyerte a Frontharcos Szövetség diák-pályázatának első díját

A csapókerti református elemi népiskola VI. leányosztályának egyik kiváló növendéke, **Csáki Katalin** nagy díszségezt szerzett nemcsak önmagának, hanem a debreceni református egyház összes népiskoláinak, amennyiben az Országos Frontharcos Szövetség országos diák-pályázatán első díjat nyert.

Az a szép eredmény, amelyet Csáki Katalin ezen a pályázaton elért, beszédes bizonyossága annak a kiváló nevelői és oktatói munkának, amely református iskoláinkban folyik.

Az első díj díszes emléklapját és a 10 pengő jutalmát az évzáró vizsga alkalmával ünnepélyes keretek között adta át a vizsga elnöke: **Hatvany Sándor** és az iskola igazgatója, egyben az osztály tanítója: **Hadházy Dániel** az ünnepeltnek.

A pályadíjnyertes dolgozatot a

jövő vasárnapi számunkban közöljük.

Fürdés közben hűgútát kapott — meghalt

Szűcs Gábor 51 éves libapásztor, gáborjani lakos, pénteken délelőtt ürrödni ment a nagy hőségben a falutól öt kilométernyire levő Berettyóban. Utközben nagyon kimelegedett s a vízben fürdés közben a vérmes ember hűgútát kapott. Esméltelenül fordult a vízbe s belefulladt. Holttestét megtalálták s jelentést tettek a debreceni kir. ügyészségnek. Az ügyészség elrendelte a boncolást.

ERDŐBÉNYE-GYÓGYFÜRDŐ

timsós, kénes és vasgálicós vízü szél és pormentes klimatikus gyógyhely, 3000 hold erdővel GYEREKNYARALTÁS tanárnői felügyelettel, francia és német társalgással, 50%-os visszautazási kedvezmény! Prospektust kérjen a Fürdőigazgatóságtól!

Hotel August Abbázia MAGYAR SZÁLLODA. - Központi fekvés Elsőrangú magyar konyha. - Olcsó árak. Felvilágosítást nyújt magyarul fenti szálloda.

Hajdúszoboszlói gyógyfürdő ma már európai hírű. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. — I'áratlanul eredményes fürdő — ivó — beléző kúrák. — A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78°-os sós, — jódos, — brómos — hidrokarbonátnos hévízzel táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként. — Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

BERGER ZSIGMOND
üveges és porcellán nagykereskedőnél, Piac u. 58., Telefon 11-20.

Pataky József interpellációja a háztulajdonosok és építőiparosok érdekében a polgármesternél

Pataky József törvényhatósági bizottsági tag a következő interpellációt jegyezte be a legközelebbi közgyűlésre: Köztudomású dolog, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr munkaadalmak elősegítése céljából a 173.000/1937. VIII. számú s az épületek átalakításával kapcsolatban engedélyezhető adókedvezmények tárgyában kiadott rendeletben tatarozási kedvezményt ad azoknak a háztulajdonosoknak, akik a rendeletben előírt feltételek mellett házukon nagyobb részt tatarozási, illetve modernizálási munkákat végeztek.

Ez az adókedvezmény jelentős összeget képez, mert hiszen a tatarozási munkák költségeink 50 százalékát az építendő javára adóba betudják.

Ezen üdvös rendelet folytán az egész országban nagy mértékben megindultak már a hosszú évek óta javításra szoruló házak tatarozási munkálatai. Ezen munkálatok révén az összes építőiparágak foglalkoztatást nyertek és enyhült a munkanélküliség, a háztulajdonosok pedig lakóik részére modernebb, a mai kor igényeinek megfelelő lakást kevés költséggel tudtak biztosítani.

Egyedül Debrecen sz. kir. város háztulajdonosai az, amely ezt az

igen nagyjelentőségű kedvezményt nem tudta igénybevenni és így nem tud munkaadalmat teremteni a hosszú évek óta munkátlan álló iparostársadalomnak.

Ennek a fő oka a város műszaki ügyosztálya által még 1930. évben alkotott szabályozási terve, amely a debreceni házak 80 százalékát halálra ítélte. Ugyanis a fenthivatkozott rendelet szerint

„A jelen rendeletben biztosított adókedvezmények nem igényelhetők, ha az átalakítandó épület a megállapított szabályozási vonalnál kijebb, vagy beljebb áll, valamint ha az uca szinténél magasabb talajszinten, vagy mélyebben fekszik, kivéve, ha azt a szabályrendelet megengedi.”

Mivel pedig Debrecen sz. kir. város építési szabályrendelete ezt meg nem engedi, így a pénzügyminiszter úr által kiadott rendeletben biztosított adókedvezményt a háztulajdonosok tulajdonképpen nem veheti igénybe, ami rendkívül nagy hátrányt jelent a város munka nélkül álló iparostársadalmának.

A szabályozási terv megvalósításához szakértők szerint is évszázadok szükségesek, viszont egy tatarozási munkálat élettartama legfeljebb 4-5 év, különösen városunkban, ahol a rossz homok

miatt a házak vakolatát csaknem 1-2 év alatt omlanak le a falakról.

Hajlandó-e a Polgármester Ur oda-batni, hogy ezen agyonszabályozott debreceni szabályozási vonalak újjakoltassanak és ezen halálraítelt házak sorsa ugyanolyan elbírálás alá essék, mint a szabályozási vonalon épült házak, mert

ezzel nemcsak Debrecen város agyonszült háztulajdonosain segítene a Polgármester Ur, hanem öröklési munkaadalmat teremtené különösen Debrecen kisiparos társadalmának, amely a mai súlyos munkanélküliség folytán már az utolsó holmijait adogatja el, hogy magát és családját legalább száraz kenyérral ellássa.

Irodalomtörténeti iskolaközi verseny

A győztes Yulow Viktor

A dr Kardos Albert alapította magyar irodalomtörténeti iskolaközi verseny a folyó 1937-38. iskolai évben a református Kollégium gimnáziumában tartott meg május 27-én. Résztvevett benne 13 tanuló. A református gimnáziumból 9, az állami Fazekas Mihály gimnáziumból 2, a zsidó gimnáziumból 2. Az írásbeli tétel címe volt: „A magyar irodalom egyes korszakait irányító szellemi áramlatok».

A verseny igen szép eredménnyel végződött, a bíráló szaktanárok szerint nyolc dolgozat olyan szépen sikerült, hogy bármelyik díjat érdemelne, de mindenképp elvitathatatlannul messze kimagaslik Yulow Viktor ref. gimn. VIII. b) osztályát végzett tanuló dolgozata. Dícséretet érdemeltek: *Ujfalussy József, Kádár Béla, Kéry László* ref. gimn., *Asztalos Sándor* állami Fazekas Mihály gimn., *Giday Kálmán, Balogh László, Fehér Alkos* ref. gimn. tanulók.

A győztes Yulow Viktor nyerte meg az országos középiskolai tanulmányi versenyen is a magyar irodalomból az első díjat.

A dr Kardos Albert alapítványának ez volt a tizedik versenye. A tíz versenyből hatszor a ref. gimn. növendékei győztek, kétszer a ref. leánygimnázium, egyszer a zsidó gimnázium és egyszer a róm. kat. piarista gimnázium növendékei. A győztesek nevei: 1928-29-ben Gál Anna ref. leánygimnázium, 1929-30-ban Tóth Kálmán ref. gimnázium, 1930-31-ben Stern Magda zsidó reálgimnázium, 1931-32-ben Asztalos Dezső ref. gimnázium, 1932-33-ban Fehér Klára ref. leánygimnázium, 1933-34-ben Sinka Endre ref. gimnázium, 1934-35-ben Baesy Ferenc róm. kat. reálgimnázium, 1935-36-ban Szép György ref. gimnázium, 1936-37-ben Varga Zsigmond ref. gimnázium, 1937-38-ban Yulow Viktor ref. gimnázium.

Borzalmas kegyetlenséggel gyilkolta meg újszülöttjét egy leányanya

Száját addig tömte tele homokkal, míg megfulladt.

Egy lelketlen leányanya gyermekgyilkossági bűnperét tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Tokay Gyula tanácselnök.

Jurák Anna 19 éves bagaméri lány volt a vádlott, aki a vádirat szerint megölte újszülött gyermekét. A kezével összekaparta a kert homokját és nagy erővel a kis esecsemő szájába tömte. Rövid idő múlva a gyermek megfulladt. Ezután a kert hozójába elrejtette s gondolván arra, hogy másnap elássa.

Ugyanaznap este azonban nagyon rosszul lett, félre beszélt. A házbeliek orvosért szaladtak, aki azonnal meg-

állapította, hogy Jurák Anna órákkal ezelőtt szült. Kutatni kezdtek és nem sokára megtalálták a kis gyermek hulláját a kertben. Az orvosszakértő megállapította, hogy a gyermek élt, amikor a száját teletömtek homokkal. Halálát fulladás okozta, mert a sok föld a légzőcsövet elzárta.

Jurák Anna a tárgyaláson mindent beismer. A tanúk egybehangzó vallomása után a bíróság meghozta ítéletét, amely szerint Jurák Anna bűnösnek mondotta ki a törvényszék gyermekgyilkosság bűntettében és az enyhítő körülményekre való tekintettel 3 hónapi fogházra ítélte jogerősen.

Kitűnő eredménnyel zárultak a piarista gimnázium érettségi vizsgálatai

Szombat délben fejeződtek be a piarista gimnáziumban az érettségi vizsgálatok kitűnő eredménnyel.

Az A) osztály május 31-én reggel 8 órakor kezdte meg érettségi vizsgálatait. A rendi elnökséget dr. *Alszegehy Zolt* egyetemi magántanár, míg a kormány részéről dr. *Kurucz György* igazgató töltötték be a tisztségeket. Ez a csoport június 4-én fejezte be a vizsgákat a következő eredménnyel:

Kitűnötéssel: Fejér Ferenc, v. Nábráczky Béla, Pécsvárad Antal, Szemes Ottó (4). **Jóles:** Barabás Miklós, Kocsis András, Tóth Béla (3). **Jó:** Atlasz Pál, Babics Pál, Bagi T., Dessewffy, Dóczy G., Fekete I., Holozsnay L., Králl Gy., Milotay L., Rátky F., Zentai S. (12 = 27,9%). **Érett:** Baranyi B., Gáspár, Kiss B., Kiss L.,

Kovács K., Köröscsütös S., Lakatos Gy., Mailinger S., Máthé L., Merényi E., Mohácsi L., Pál A., Rozsály S., Semsey L., Somlai S., Szabó Kálmán, Szűcs T., Tanczer Gy., Tisza P. (19 = 44,2%). Javító érettségi vizsgálatot tehet: 4 fiú (9,3%).

Június 7-én került zöld asztal elé a gimnázium másik osztálya: a B) osztály. Itt az elnöki tisztséget dr. *Köch Sándor* egyetemi magántanár, a kormánybiztosi tisztséget vitte dr. *Nagy Iván* miniszteri titkár töltötték be. Az eredmények a következők: **Kitűnötéssel érettek:** Ludmány Antal, Zsolt János (2 = 4,3%). **Jóles:** Belvári János, Horgos Gyula, v. Kopocsy Gyula, Szentpétery Szabó A. (4 = 9%). **Jó érettek:** Aczél O., Bakucz T., Bedits I., Csáthy J., Fekete G., János Z., Felföldy L., György B., Jocsák G., Kiss A., Magyarai A., Müller I., Orbán S., Pencz J., Sárady K., Sárkány L., Sári J., Szőke B., Tokaji I. (19 = 41%). **Elégséges:** P. Ábrahám Károly, Balogh S., Dávid L., Faulwetter Ernő, Galamb Gy., Isaszeghy I., Isépy Z., Papp Z., Payer D., Radnoti Gy., Rádai

B., Rozsy P., Sári I., Szováth F., Takács K., Ugrai J., Váraljai K. (17 = 37%). Javító érettségi vizsgálatot tehet 4 fiú.

Mindkét érettségi vizsgálat után a fiúk a templomba mentek és ott hálát adtak a jó Istennek, hogy a nyolc évi fáradságos és sokszor nem könnyű éveket mégis siker koronázta. (»pák.«)

Megsajnálta a mészáros segéd a levágásra átadott állatokat

Inkább eladta és az árát elmulatta

Furfangos módon elkövetett csalás ügyében tett feljelentést a rendőrségen Szabados János Rákóczi utca 56. szám alatti mészáros.

Szabados János pár nappal ezelőtt két borjút átadott egy mészáros szakmában működő fiatalembernek, hogy vágassa le. Odaadott ezenfelül 24 pengő vágási díjat is. A fiatalember azonban nem vitte a borjakat a vágóhídra, mert, mint hátrahagyott levelében írta, útközben olyan panaszosan bögtek, hogy megsajnálta szegény állatokat. Inkább eladta a borjakat a pénzt a vágási díjjal együtt elmulatta.

A rendőrség megindította a csalás ügyében a nyomozást. Az egész ügyben a borjuk jártak jól, mert az orgazdák nál foglalták a két állatot és most, míg a nyomozás befejezést nem nyer, nem lehet levágni őket.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDET-MÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező és Kishegyesi úton levő u. n. Városi Szegényháznál végzendő két terem építésével kapcsolatos munkálatainak vállalatbaadására az alant részletezett munkanemekre külön-külön nyilvános versenytárgyalást hirdettek. Ajánlatok az e célra rendelkezésre álló úrlapokon egységáruk megjelölésével teendők. I. Kőműves munka. I. a. Tetőfedő munka. II. Burkoló munka. III. Ácsmunka. IV. Bádogos munka. V. VI. VII. Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munka. IX. Villanyszerelési munka. X. Vízvezeték szerelési és esatornázási munka. XI. Kályhás munkálatok. XII. Vásonredőny munka. A közállítás költségei szabályszerűen biztosítottak az 1937-38. évi inségmunka keretében. A munka az odaítéléstől számított 3 napon belül megkezdendő és az egyes munkanemeknél kiírt munkaidő alatt teljesítendő. Az előírt s szabályszerűen kiállított, megfelelő és háttalpon bélyeggel ellátott, sajátkezűleg aláírt ajánlat összefűzve és a háttalpon cégszöveget tartalmazó bélyeggel ellátott és Ajánlat a városi Szegényház bővítésével kapcsolatos... munkára felírtú, pecséttel lezárt, sértelem borítékban 1938. évi június hó 22-én d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyújtandó be. A beérkezett ajánlatok ugyanazon a napon d. e. 11 órakor a városháza kitanács-teremben nyilvánosan bontatnak fel, amely eljárás ajánlattevők, vagy meghatalmazottaik részét vehetnek. A kiírási művelet, valamint az ajánlati lap és annak kiegészítő részét képező részletes versenytárgyalási hirdetmény és részletes feltételek kisiparosok által díjtalanul, egyébként 2 pengős önköltségi ár megtérítése mellett beszereshetők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályának iktató hivatalában (Csapó u. 33-35. Nőipariskola II. em. 12. sz.) a hivatalos órák alatt. — Részletes felvilágosítás a műszaki ügyosztályon nyerhető és a tervek megtekinthetők a II. em. 3. sz. helyiségében naponta 10-12 óra között. Polgármester.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár felhívása Debrecen kereskedőjéhez és iparosaihoz

A szegedi ipari vásár június hó 12-én zárja kapuit és ettől kezdve egészen szeptember hónapig a kiállítások szezónja is bezárul.

Szeptember 3-án nyitja kapuit a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár s a hátralevő időt a kiállítás igazgatóságának rendkívül szorgos munkában kell eltölteni.

A TIKÁV-ra június hó 15-ig kedvezményesen lehet jelentkezni, mert aki eddig jelentkezett, 10 százalékos jelentkezési kedvezményt kap. A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Aramintavásár 1936 évi fényes sikere igazolja azt, hogy a kiállításnak úgy a gyár-ipar, mint a kézműipar, valamint a kereskedelem szempontjából rendkívül nagy a jelentősége. 54.000 látogatója volt az 1936 évi TIKÁV-nak s e látogatóknak alig 10 százaléka

volt olyan, aki a Budapesti Nemzetközi Vásárt is meglátogatta. A debreceni ipar és kereskedelem szempontjából pedig figyelembe kell vennünk azt, hogy a TIKÁV-nak rendkívül nagy idegenforgalmi erejét mutatja az, hogy az 1936 évi TIKÁV alkalmából 20.000 nem debreceni látogató jött Debrecenbe, akik vásárlásukkal és fogyasztásukkal felhívították a debreceni üzleti életet.

A kiállítás előkészítő munkái teljes erővel folynak s egészen természetes, hogy a helyek biztosítása szempontjából jelentősége van annak, hogy a jelentkezési levelet a kiállítók mentől előbb beküldjék.

Előszörban a debreceni kereskedőknek és iparosoknak kell azon lenniük, hogy a kiállítás kereteit menő gazdagabban megtöltsék.

Literári és babolchai Sarkady István városi adóhivatali ellenőr, főnökhelyettes, áldásos életének 48-ik évében elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető diszravatózójából, a református egyház szertartása szerint. A temetést Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

Lévai Benedek temetését vasárnap délelőtt a Köztemetőben Fehértői cég végzi.

Erdei Juliánna temetését a Köztemetőben vasárnap délután Fehértői vállalat rendezi.

Fekete Piroska postakéznelő temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer cég rendezi.

Illés Antal ny. m. kir. honvéd alezredes, a koronás magyar érdemkereszt, valamint a Signum Laudis tulajdonosa, életének 80-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető diszravatózójából görög katolikus szertartással. Lakás: Bethlen u. 57. Dankó temetkezési intézet rendezésében, Sas u. 3.

Szöllősy Lőrinc nyug. esendőfőtörzsrőmester 49. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatózóterméből. Lakás: Timár uca 33. Temetését Bartha vállalat végzi.

Náni Gyula temetését ma délután 3 órakor a Köztemető ravatózójából Bartha vállalat végzi.

Ujfaludy András vonatkísérő 45 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz róm. kat. szertartás szerint Püspökladányban, Debrecenből való szállítás után. A szállítást és temetést Csurka Kegyelet temetkezési Vállalat végzi.

Nagylaki Györgyné Holczér Anna Máv. nyugbéres neje 77 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető II/A ravatózóterméből róm. kat. szertartás szerint. Lakás: Malvin u. 27. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a kedves ismerősöknek, jóbarátoknak, rokonoknak és kartársaknak, akik drága édesanyánk elhunyt alkalmából mérheterlen fájdalomokat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, ravatólára koszorút, vagy csokrot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet.

Kocsis Testvérek és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen gyermekem, testvérünk, néhai Kovács József elhunyt alkalmából nyilvánított jóleső részvéteért, koszorúért, csokrokért, a világiatási vállalat tisztviselőkarának és alkalmazottainak mély együttérzéséért ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Kovács Ferencné és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik felejthetetlen édesanyánk halálával ért mérheterlen nagy bánatunkban a temetésén való részvételükkel, koszorú, vagy virágnak a ravatólára helyezésével fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is legőszintébb köszönetünk nyilvánítását.

Scherfel Testvérek.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerősöknek, kik szeretett édesanyánk, özv. Tóth Ferencné elhunytával nagy bánatunkban részvételt voltak, ravatólára virágot, koszorút helyeztek, temetésén megjelentek, ezúton mondunk köszönetet.

A gyászoló család.

Nagyon szép sirkerítés természetesen aljjal, villa kerítésnek igen alkalmas, jutányosan eladó Bartha temetkezési vállalatnál.

x Dankó temetkezési vállalat üzlet-helyiségét ismét a régi helyére, Sas uca 3. szám alá helyezte át. Ekkl József.

Nyílt tér

FIGYELEM.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Balla József úr, Mátyás királyucai fűszerüzletében Albert-féle házikenyér ismét kapható. Pártfogást kérve maradtam tisztelettel:

Albert János sütőiparos.

ÚJ TYPUSU KERÉKPÁROK

legelőnyösebb beszerzési forrása:

FÖLDES SÁNDOR Püspöki palota
Wolfner gumik gyári árban.

Érettségi vizsgálat a Svetits intézetben

Szép eredménnyel folytak le az érettségi vizsgálatok a Svetits-intézet leánygimnáziumában. A vizsgálatokon Sipőtz Pál, a budapesti egyetemi gyakorló gimnázium e. igazgatója elnökölt, a kormány képviselője pedig Pintér Mihály debreceni kegyesrendi gimnáziumi tanár volt. A vizsgálatra 29 jelölt jelentkezett. A vizsgálóbizottság mind a 29 jelöltet érettnak nyilvánította a következő eredménnyel:

Kitüntetéssel érettek: Andrassy Katalin, Hauser Katalin, Karossa Margit, Konec Margit, Zányi Edit. **Jelesen** érettek: Abrahám Gabriella, Borsos Anna, Pollák Erzsébet, Steer Gabriella, Vály Margit.

Jól érettek: Csüllög Mária, Fried Lenke, Kovács Margit, Kölönte Sári, Léderer Mária, Pokorny Lili, Siebenlist Magda, Süsskind Sarolta, Szabó Etelka, Szentiványi Eva, Székely Márta.

Kalevala-ünnepély a Déri muzeumban

Ma délelőtt 10 órakor a Déri-múzeum előadótermében nevezetes ünnepély lesz, amely iránt város-szerte nagy az érdeklődés. A finn köztársaság elnöke, Kallio Kyösti-nek a magyar iskolák számára ajándékozott Kalevala példányait ezen az ünnepélyen osztják ki az iskolák képviselőinek.

Debrecen iskoláira hét példány jutott. Két példányt ezenkívül külön juttat a kiosztással megbízott La Fontaine Társaság két magán-személynek. Az egyiket dr. Gulyás Pálnak, aki alapvető munkájában (Ut a Kalevalához) végre tisztázta a Kalevala-átültetés viszonyát az élő magyar irodalomhoz s mintegy beillesztette a finnek nagy, sorsdöntő eposzát a magyar irodalom vérkeringésébe. A másik példányt Kovács Ferenc VIII. osztályos, most érettségiző fiatalember kapja, aki magánzorgalmából megtanult finnül és Budapesten megjelent finn beszéd kíséretében Vikár Bélánál, aki először finnek nézte. Az öt éri kitüntetés a magyar ifjúságot buzdítja a testvérnyelv ápolására.

Itt örömmel említjük meg azt a

Vincze Ilona.

Érettek: Barczagh Gabriella, Erdősi Ilona, Jenei Ilona, Kovács Evelin, Pataki Gizella, Rózsa Olga, Szücs Margit.

Úgyanekkor 22 jelölt latin ki-gészítő érettségi vizsgálatot tett. Ennek eredménye:

Jelesen vizsgázott: Andrassy Katalin, Abrahám Gabriella, Borsos Anna, Hauser Katalin, Karossa Margit, Konec Margit, Pollák Erzsébet, Steer Gabriella, Süsskind Sarolta, Vály Margit Zányi Edit.

Jól vizsgázott: Csüllög Mária, Fried Lenke, Kovács Margit, Kölönte Sári, Léderer Mária, Pokorny Lili, Szabó Etelka.

Sikerrel vizsgázott: Barczagh Gabriella, Rózsa Olga, Székely Márta, Vincze Ilona.

A vizsgálatok befejezése után az elnök meleg szavakkal bocsátotta ki az életbe a jelölteket és lelkiük-re kötötte a ragaszkodást az intézethez, amely kinevelte őket, osztályfőnökhöz, Sváb Anna tanárnőhöz, aki anyai gondossággal irányította életüket nyolc éven át.

körülményt is, hogy a La Fontaine Társaság a kiosztott kétszáz jubileumi Kalevala-példány mellé megszerezte dr. Gulyás Pálnak Ut a Kalevalához című művét s így a Kalevalának Debrecenből kiinduló átértékelése országsszerte terjeszti a debreceni kultúra különálló szempontjait.

Bámulatos hatása
arcszeplőtörlő szer a
FÁY-CRÉM
SZAPPAN ÉS PUDER
ARA 1 PENGŐ
GRÖSZ NAGY FERENC
GYÓGYSZERÉSZ • KOSSUTH-U. 8

— A fogkö veszedelmes ellensége a fognak, az Ovenall fogkrém a fogkönek. Beesülje meg tehát a fogkö elleni harcában a legmegbízhatóbb szövetségest, az Ovenall fogköoldó fogkrémet, mely a fogkövet oldja és eltávolítja anélkül, hogy a fog zománcát sértene. Kis tubus 60, nagy tubus 90, fillér.

Megnyílt

a fővárosi nivóju és felszerelésü

PANNONIA SERVICE

a Pannónia garageban

DEBRECEN, Ferenc József-ut 42.

FIAT körzeti képviselőt.

BERGER ZSIGMOND
üveges és porcellán nagykereskedő, Piac u. 58. Telefon 11-20.

Pataky József interpellációja a háztulajdonosok és építőiparosok érdekében a polgármesternél

Pataky József törvényhatósági bizottsági tag a következő interpellációt jegyezte be a legközelebbi közgyűlésre: Köztudomású dolog, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr munkálkalmak elősegítése céljából a 173.000/1937. VIII. számú s az épületek átalakításával kapcsolatban engedélyezhető adókedvezmények tárgyában kiadott rendeletben tatarozási kedvezményt ad azoknak a háztulajdonosoknak, akik a rendeletben előírt feltételek mellett házukon nagyobb részt tatarozási, illetve modernizálási munkákat végeztek.

Ez az adókedvezmény jelentős összeget képez, mert hiszen a tatarozási munkák költségeinek 50 százalékát az építendő javára adóba betudják.

Ezen üdvös rendelet folytán az egész országban nagy mértékben megindultak már a hosszú évek óta javításra szoruló házak tatarozási munkálatai. Ezen munkálatok révén az összes építőiparágak foglalkoztatást nyertek és enyhült a munkanélküliség, a háztulajdonosok pedig lakóik részére modernebb, a mai kor igényeinek megfelelő lakást kevés költséggel tudtak biztosítani.

Egyedül Debreczen sz. kir. város háztartóssága az, amely ezt az

igen nagyjelentőségű kedvezményt nem tudta igénybevenni és így nem tud munkálkalmat teremteni a hosszú évek óta munkálatlanul álló iparostársadalomnak.

Ennek a fő oka a város műszaki ügyosztálya által még 1930. évben alkotott szabályozási terve, amely a debreceni házak 80 százalékát halálra ítélte. Ugyanis a fenthivatkozott rendelet szerint

„A jelen rendeletben biztosított adókedvezmények nem igényelhetők, ha az átalakítandó épület a megállapított szabályozási vonalnál kijebb, vagy beljebb áll, valamint ha az uca szinténél magasabb főlajszintet, vagy mélyebben fekszik, kivéve, ha azt a szabályrendelet megengedi.”

Mivel pedig Debreczen sz. kir. város építési szabályrendelete ezt meg nem engedi, így a pénzügyminiszter úr által kiadott rendeletben biztosított adókedvezményt a háztulajdonosok tulajdonképpen nem veheti igénybe, ami rendkívül nagy hátrányt jelent a város munkálatlanul álló iparostársadalmának.

A szabályozási terv megvalósításához szakértők szerint is évszázadok szükségesek, viszont egy tatarozási munkálat élettartama legfeljebb 4-5 év, különösen városunkban, ahol a rossz homok

miatt a házak vakolatát csaknem 1-2 év alatt omlanak le a falakról.

Hajlandó-e a Polgármester Úr oda-batni, hogy ezen agyonszabályozott debreceni szabályozási vonalak újjáalkottassanak és ezen halálraítelt házak sorsa ugyanolyan elbírálás alá es-sék, mint a szabályozási vonalon épült házak, mert

ezzel nemcsak Debreczen város agyonszűjtött háztulajdonosain segítené a Polgármester Úr, hanem óriási munkaalkalmat teremtene különösen Debreczen klsiparos társadalmának, amely a mai súlyos munkanélküliség folytán már az utolsó holmijait adogatja el, hogy magát és családját legalább száraz kenyérral ellássa.

Irodalomtörténeti iskolaközi verseny

A győztes Yulow Viktor

A dr Kardos Albert alapította magyar irodalomtörténeti iskolaközi verseny a folyó 1937-38. iskolai évben a református Kollégium gimnáziumában tartott meg május 27-én. Résztvevett benne 13 tanuló. A református gimnáziumból 9, az állami Fazekas Mihály gimnáziumból 2, a zsidó gimnáziumból 2. Az írásheli tétel címe volt: „A magyar irodalom egyes korszakait irányító szellemi áramlatok».

A verseny igen szép eredménnyel végződött, a bíráló szaktanárok szerint nyolc dolgozat olyan szépen sikerült, hogy bármelyik díjat érdemelne, de mindenkiféltt vitathatatlanul messze kimagaslik Yulow Viktor ref. gimn. VIII. b) osztályát végzett tanuló dolgozata. Dícséretet érdemeltek: *Ujfalussy József, Kádár Béla, Kéry László* ref. gimn., *Asztalos Sándor* állami Fazekas Mihály gimn., *Giday Kálmán, Balogh László, Fehér Alkos* ref. gimn. tanulók.

A győztes Yulow Viktor nyerte meg az országos középiskolai tanulmányi versenyen is a magyar irodalomból az első díjat.

A dr Kardos Albert alapítványának ez volt a tizedik versenye. A tíz versenyből hatszor a ref. gimn. növendékei győztek, kétszer a ref. leánygimnázium, egyszer a zsidó gimnázium és egyszer a róm. kat. piarista gimnázium növendékei. A győztesek nevei: 1928-29-ben Gál Anna ref. leánygimnázium, 1929-30-ban Tóth Kálmán ref. gimnázium, 1930-31-ben Stern Magda zsidó reál-gimnázium, 1931-32-ben Asztalos Dezső ref. gimnázium, 1932-33-ban Fehér Klára ref. leánygimnázium, 1933-34-ben Sinka Endre ref. gimnázium, 1934-35-ben Baesy Ferenc róm. kat. reál-gimnázium, 1935-36-ban Szép György ref. gimnázium, 1936-37-ben Varga Zsigmond ref. gimnázium, 1937-38-ban Yulow Viktor ref. gimnázium.

Borzalmas kegyetlenséggel gyilkolta meg újszülöttjét egy leányanya

Száját addig tömte tele homokkal, míg megfulladt.

Egy lelketlen leányanya gyermekgyilkossági bűnperét tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Tokay Gyula tanácselnök.

Jurák Anna 19 éves bagaméri lány volt a vádlott, aki a vádirat szerint megölte újszülött gyermekét. A kezével összekaparta a kert homokját és nagy erővel a kis csecsemő szájába tömte. Rövid idő múlva a gyermek megfulladt. Ezután a kert bozótjába elrejtette s gondolván arra, hogy másnap elássa.

Ugyanaznap este azonban nagyon rosszul lett, félre beszélt. A házbeliek orvosért szaladtak, aki azonnal meg-

állapította, hogy Jurák Anna órákkal ezelőtt szült. Kutatni kezdtek és nemsokára megtalálták a kis gyermek hulláját a kerthben. Az orvosszakértő megállapította, hogy a gyermek élt, amikor a száját tele tömtek homokkal. Halálát fulladás okozta, mert a sok föld a légzőcsövet elzárta.

Jurák Anna a tárgyaláson mindent beismerett. A tanúk egybehangzó vallomása után a bíróság meghozta ítéletét, amely szerint Jurák Annát bűnösnek mondotta ki a törvényszék és gyermekgyilkosság büntetésben és az enyhítő körülményekre való tekintettel 3 hónapi fegyházra ítélte jogerősen.

Kitűnő eredménnyel zárultak a piarista gimnázium érettségi vizsgálatai

Szombat délben fejeződtek be a piarista gimnáziumban az érettségi vizsgálatok kitűnő eredménnyel.

Az A) osztály május 31-én reggel 8 órakor kezdte meg érettségi vizsgálatait. A rendi elnökséget dr. Alszevgy Zsolt egyetemi magántanár, míg a kormány részéről dr. Kurucz György igazgató töltötték be a tisztségeket. Ez a csoport június 4-én fejezte be a vizsgákat a következő eredménnyel:

Kitűnötéssel: Fejér Ferenc, v. Nábráczky Béla, Pécsvaradi Antal, Szenes Ottó (4). *Jeles:* Barabás Miklós, Kocsis András, Tóth Béla (3). *Jó:* Atlasz Pál, Babics Pál, Bagi T., Dessewffy, Dóczy G., Pekete L., Holozsnyay L., Králl Gy., Milotay L., Rátky F., Zentai S. (12 = 27,9%). *Érett:* Baranyi E., Gáspár, Kiss B., Kiss L.,

Kovács K., Köröscsötös S., Lakatos Gy., Mailinger S., Máthé L., Merényi E., Mohácsi L., Pál A., Rozsály S., Semsey L., Somlai S., Szabó Kálmán, Szücs T., Tanczer Gy., Tisza F. (19 = 44,2%) Javító érettségi vizsgálatot tehet: 4 fiú (9,3%).

Június 7-én került zöld asztal elé a gimnázium másik osztálya: a B) osztály. Itt az elnöki tisztséget dr. Köch Sándor egyetemi magántanár, a kormánybiztosi tisztséget vitéz dr. Nagy László miniszteri titkár töltötték be. Az eredmények a következők: *Kitűnötéssel érettek:* Ludmány Antal, Zsolt János (2 = 4,3%). *Jeles:* Belvári János, Horgos Gyula, v. Kopoegy Gyula, Szentpétery Szabó A. (4 = 9%). *Jó érettek:* Aczél O., Bakucz T., Bedits I., Csáthy J., Fekete G., János Z., Felföldy L., György B., Jocsák G., Kiss A., Magyarai A., Müller I., Orbán S., Pencz J., Sárady K., Sárkány L., Sári J., Szőke B., Tokaji I. (19 = 41%). *Elégséges:* P. Abrahám Károly, Balogh S., Dávid L., Faulwetter Ernő, Galamb Gy., Isaszeghy L., Isépy Z., Papp Z., Payer D., Radnoti Gy., Rádai

B., Rozsny P., Sári J., Szováth F., Takács K., Ugrai J., Váraljai K. (17 = 37%). Javító érettségi vizsgálatot tehet 4 fiú.

Mindkét érettségi vizsgálat után a fiúk a templomba mentek és ott hálát adtak a jó Istennek, hogy a nyolc évi fáradságos és sokszor nem könnyű éveket mégis siker koronázta. (*pak.)*

Megsajnálta a mézsáros segéd a levágásra átadott állatokat

Inkább eladta és az árát elmulatta

Furfangos módon elkövetett csalás ügyében tett feljelentést a rendőrségen Szabados János Rákóczi utca 56. szám alatti mézsáros.

Szabados János pár nappal ezelőtt két borjút átadott egy mézsáros szakmában működő fiatalembernek, hogy vágassa le. Odaadott ezencefelül 24 pengő vágási díjat is. A fiatalember azonban nem vitte a borjukat a vágóhidra, mert, mint hátrahagyott levelében írta, *útközben olyan panaszosan bögtek, hogy megsajnálta szegény állatokat. Inkább eladta a borjukat s a pénzt a vágási díjjal együtt elmulatta.*

A rendőrség megindította a család ügyében a nyomozást. Az egész ügyben a borjuk jártak jól, mert az orgazdánknál lefoglalták a két állatot és most, míg a nyomozás befejezést nem nyer, nem lehet levágni őket.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDET-MÉNY.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező és Kishegyesi úton levő u. n. Városi Szegényháznál végzendő két terem építésével kapcsolatos munkálatainak vállalatbaadására az alant részletezett munkanemekre külön-külön nyilvános versenytárgyalást hirdettek. Ajánlatok az e célra rendelkezésre álló úrlapokon egységáruk megjelölésével teendő. I. Kőműves munka. I. a. Tetőfedő munka. II. Burkoló munka. III. Ácsmunka. IV. Bádogos munka. V. VI. VII. Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munka. IX. Villanyterelési munka. X. Vízvezeték szerelési és csatornázási munka. XI. Kályhas munkálatok. XII. Vásonrendőny munka. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítottak az 1937-38. évi inségmunka keretében. A munka az odaítéléstől számított 3 napon belül megkezdendő és az egyes munkanemeknél kiírt munkaidő alatt teljesítendő. Az előírt s szabályszerűen kiállított, megfelelő és hátlapon bélyeggel ellátott, sajátkezűleg aláírt ajánlat össze-fűzve és a hátlapon cégszöveget tartalmazó bélyeggel ellátott és Ajánlat a városi Szegényház bővítésével kapcsolatos... munkára felíratú, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1938. évi június hó 22-én d. e. 10 óráig Debreczen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyújtandó be. A beérkezett ajánlatok ugyanazon a napon d. e. 11 órakor a városháza kistanács-teremben nyilvánosan bontatnak fel, amely eljárásan ajánlattevők, vagy meghatalmazottaik részt vehetnek. A kiírási művelet, valamint az ajánlati lap és annak kiegészítő részét képező részletes versenytárgyalási hirdetmény és részletes feltételek kisiparosok által díjtalanul, egyébként 2 pengős önköltségi ár megtérítése mellett beszereshetők Debreczen sz. kir. város műszaki ügyosztályának iktató hivatalában (Csapó u. 33-35. Nőipariskola II. em. 12. sz.) a hivatalos órák alatt. — Részletes felvilágosítás a műszaki ügyosztályon nyerhető és a tervek megtekinthetők a II. em. 3. sz. helyiségében naponta 10-12 óra között. Polgármester.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debreczen legrégebbi szaküzletét. KOMAROMINE, Bika-bérlház, — telefon: 19-56.

Hetvenöt esztendő a magyar dal szolgálatában

A Debreceni Városi Dalegylet dicsőséges útja a jubileumig

A jubiláló Városi Dalegylet vegyeskara és férfikara.

Egyik legrégebb magyar dalosegyesületünk, a debreceni Városi Dalegyletnek 75 esztendő jubileuma érdekes alkalmat ad elgondolkozni a dal útján... A magyar dalén, mely hol a pusztán születik meg, a szabad ég alatt, imbolygó pásztorlúzek mellett, talán egy kis szobába, sercegő lámpa mellett, míg kint zsong, dalol a nyár, egy égi szemű, magabambérül ember lelkéből száll fel, mint a gyöngyhalászok a tengerfenekéről az értékes kincsel... A dal megszületik... Az aztán egyike a legszebb csodáknak, ahogy a kiömlött melódia keresztülfolyik az emberek lelkén, lángragyújtja azt, belobogja sokszor az egész világot, felgyújtja a szívet, megszépíti a világot.

A dalnak egy ilyen mindent megsejtitő ünnepe a Városi Dalegylet 75 esztendő jubileuma.

Hét évtized mindenkor nagy idő. — A mindenség homokóráján 75-ször perog le az esztendők röge. Emberek születnek és halnak meg, generációk változnak... de a dal örök forrása új és új ajkakon frissen bugygyan fel... Talán, ahol először zendültek bele a mindenségbe, az az áldott száj, már régen porrá omlott... De a dal él s unokák, dédunokák ajkán frissen, örökkéülően szólal meg...

A dal örök és azok, akik ezt a tiszet ápolják, a dalosok, egy parányi kóstolót kapnak, mikor lelkük felszáll a dalok szárnyán — a végehatárlant, tért és időt nem ismerő mindenségéből.

A Városi Dalegylet tagjainak ajkán a hetedik évtized után is frissen bugygyan fel a magyar dal... Pedig mennyi drága multat, szörnyű titkot, vérző sebet, fájdalmas csalódást, felperzselt hitet takar ez a hétvéztizedes mult...

Születése egybeesik a kiegyezés előtti évek felytött, búsongó légkörével... Beleragyogott életébe a miljenium ezeréztendő fénye... Belerikoltott a dalok szent és gyönyörű harmónijába a véres és vad háborús esztendőök bantóan disszonáns, szörnyű és khatikus hangzavara... Trianoni szörnyű jajsikoltása... és a nemzeti gyász esztendeinek... — a háborúnál is embertelenebb béke-éveknek kriptaszerű csendje, nyomzó hangtalansága...

A dal azért újra felzendült s ma

talán a mindig újraéledő remény muzsikás hangján tisztábban cseng, mint valaha... A Városi Dalegylet ünnepe pedig nemcsak a magyar dalnak ünnepe, hanem Debrecennek és egy kicsit minden magyar embernek is.

Egy nagymultú intézmény stációin végigmenve egy végtelen hosszú és történelemmő nőtt emberöltőt járunk be... Sivár, ingoványos, borzalmaktól szegélyezett, temetői út lenne ez, ha nem borítanák a magyar dal örök virágai...

1863-ban alakult a Városi Dalegylet 107 taggal

Az alakulás 1863 október 18-án történt. Komlóssy Lajos elnöklete alatt, 107 működő és pártoló taggal, 1866-ban a budai dalárda zászlószentelésén vesznek részt. Már a következő esztendőben, a kiegyezés évében, augusztus 11-én Aradon szerepel hatalmas sikerrel. Jelentős állomás az 1872 évi frenetikus sikerű nagyváradi szereplés, az 1880-as kolozsvári országos verseny, melyről a debreceni dalegylet elhozta az első díjat, ugyancsak első díjat nyer az egyet 1884-ben Miskolcon. Ragyogó siker lépcsősorozatát jelentik a következő esztendők: 1885-ben a budapesti országos kiállításán általános feltűnést keltő nagyszerű szereplés 1888-ban kilenc napos dalos táraí kirándulás és 1889-ben nagy hangverseny körút végig Erdélyen, a Székelyföld minden nagy városában.

Az első külföldi út

Egyre nagyobb híre lesz a debreceni dalegyletnek: 1894-ben Fiuméba nyer első díjat s 1895-ben megcsinálják az első külföldi turnét a Máramarosziget—Lemberg hangversenykörútát. — 1896-ban az országos dalosverseny első helyezette az egyénenként is remek erőkből álló debreceni dalárda. 1897-ben hatalmas programú délvidéki körút: Újvidék—Belgrád—Orsova—Herkulesfürdő—Temesvár — Nagykirinda—Kecskemét. 1898-ban már Konstantinápoly falai között zeng fel a magyar dalosok ajkán a Konstantinápoly—Belgrád hangversenykörút alkalmából a magyar dal.

1913-ban névkeresztelő: „Debreceni Városi Dalegylet

A dalegylet hatalmas művészi és kulturmunkájával úgy Magyarországon, mint külföldön dicsőséget szerzett Debrecen nevének. Ezért 1913-ban a város fővénnyhatóságának engedélyével a „Debreceni Városi Dalegylet” címet veszi fel s 50 éves fennállása jubileuma alkalmából kapja az új nevet és a város címerének használatát. 1914 február 8-án szép ünnepség keretében jubilálja a dalegylet a félszázad határkövét.

Azután jött a háború véres orkánja és durva zaja némileg elnémította a dalt az ajkakon. A tagok nagyrésze virágos, fellobogozott katonavonatokon dalolt akkor már — a harcerekre indulva. Az itthon maradtak pedig a háborús jótékony-célú hangversenyekkel igyekeztek hasznára lenni országnak és társadalomnak. Különösen fényes siker volt az 1916-ban a szövetséges hatalmak Vörös Kereszt, illetve Vörös Félhold egyletei javára a német, bulgár és török konzulátusok képviselőinek részvételével megtartott, remekül sikerült hangverseny.

Azután újra némaság következik... a Dalegylet sorsa, mintha összeforrt volna a nemzet sorsával. A komün és és oláh megszállás ideje panaszos hallgatás, vádló némaság... De 1920-ban ismét megindul a szereplések sorozata, mégpedig a nemzeti hadsereg javára rendezett hangversenyyel.

60 éves jubileum

1923-ban a város hatóságainak és társadalmának teljes részvételével ünnepelte a dalegylet 60 éves jubileumát. Az ünnepségen 24 üdvözlő beszéd hangzott el. A jubileum örömét azonban a következő évben nyomon követte a gyász, Mácsai Sándornak az egyesület 38 éven át volt karnagyának halálával. Utána Horváth Károly, Sztára Sándor, majd 1925 óta Forrai István a karnagy.

Márk Endre elnök lemondása után 1925-ben dr. Magoss György polgármestert választották meg, akit 1929-ben dr. Vásáry István követett az elnöki székben. Ebben az időben újabb

virágzásnak indul a Dalegylet. 1929-ben Debrecenben zajlik le a 22-ik országos dalosverseny, Vásáry István polgármestere idején. A több, mint 11 ezer dalossal megrendezett monumentális dalosversenyen Horthy kormányzó és neje is résztvettek. A remek sikerű dalosverseny rendezésében oroszánrésze volt a Városi Dalegylet vezetősége élén dr. Balla Bertalan alelnöknek és Than Gyula tb. alelnöknek.

A Városi Dalegylet utolsó évtizedének ragyogó sikereit nagymértékben előmozdította Vásáry István akkori polgármester nagyrértékű, lelkes támogatása a magyar dalügy iránt érzett és minden eszközzel kimutatott szeretete. A legújabb idők nagyszerű megmozdulásaiban valóra váltott ragyogó terveiben pedig hatalmas része van dr. Balla Bertalan főjegyzőnek, aki bámulatos agilitásával, szervező erejével a magyar dalügy kifogyhatatlan rajongó szeretetével vitte előre a Városi Dalegyletet a sikerek útján, melyre a méltó koronát a bulgáriai út tette rá. Ennek megszervezésében éppúgy, — mint a hetvenöt éves jubileum előkészítésében dr. Balla Bertalan főjegyző tevékenysége adta a döntő lökést a siker felé.

A következő évben újabb gyász: Than Gyula és P. Nagy Zoltán halála... Aztán sikerek, ragyogó sikerek, zsúfolt program, mely csúcspontját az 1935 májusában megrendezett bulgáriai hangversenykörútban érte el. A várnai és szófiai hangversenyekhez hasonlóan ritkán reprezentáltak még külföldön a magyar dalkultúrát. Aztán újabb szép sikerek, a Cornevillei harangok remek előadása, a megalakított vegyeskarral... Ezeknek a sikereknek útján jutott el a Városi Dalegylet jelenlegi elnökének, dr. Kölesy Sándor polgármesternek a dalkultúra iránt érzett nagy szeretetétől áthatott támogatása mellett a 75 éves jubileum ragyogó határkövéig... Szép út volt ez nehéz időkben... első napjától utolsóig a magyar dal, magyar kultúra szolgálatában... Ösztöne elismerést érdemel érte az a lelkes, művészelkű, a magyar dal iránt olthatatlan szeretetet érző gárda, mely élén dr. Balla Bertalan főjegyzővel újabb sikerek, eredmények felé vezetik ezt a gazdag, szépmultú dalegyletet, mely oda tartozik Debrecen város igaz büszkeségével közé.

(kiss.)

Földbérőszövetkezeti nagygyűlés Debrecenben

A Debreceni Földbérő Egyesület a földbérők haszonbérleti szövetkezeti mozgalmának előbbrevitele céljából Debrecenben június 19-én, délelőtti tíz órai kezdettel a vármegye székházának dísztermében tiszántúli földbérőszövetkezeti nagygyűlést tart. A tárgyszorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tárta: dr. Szekeres Endre, a Debreceni Földbérő Egyesület elnöke. 2. Miniszteri kiküldött beszéde a földmivélsügyi miniszter álláspontjáról a földhaszonbérleti kérdésben. 3. A földbérőszövetkezetek hivatása és jövője Magyarországon. Előadja: az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatója. 4. A földbérőszövetkezetek megalakítása a Tiszántúlon. Határozati javaslat, előterjeszti dr. Buday Gyula ügyvéd, egyetemi m. tanár. 5. Indítványok. Hozzászólások. Határozathozatal.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor: „ELLIFÁNT BOY”. Megelőzi: Capri — Világhíradó. (Korda Zoltán filmje.)

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA, június 12—19-ig: KIGYÓ, Piac ucca 31., telefon: 30-95. — MAGYAR KORONA Péterfia ucca 10 telefon: 16-06. — CSILLAG, Árpádtér 1. sz., telefon 29-32. — SAS, Hatvan ucca 70., telefon: 11-39. — SZENTHÁROMSÁG, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14., telefon: 17-09. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass”

AZ URÍKÖZÖNSÉG A BAGOLYVÁR Hid ucca 14. szám telefon 19—31.

AMATEUR

munkák, friss fotó-cikkek olcsó áron.

Tökés Iona fényképész

Nagyerdei strandfotó

— Vasárnapi istentisztelet rend a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. — Kistemplomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, 11 órakor Csutoros Sándor délután 5 órakor Szentes László. — Ispótlály templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Kosuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Mezei Béla, délután 5 órakor Bartha Tibor — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Tömöri Lajos, délután 3 órakor Nagy Sándor. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Bartha Tibor, délután 3 órakor Mezei Béla. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Kiss A. Jenő, délután 3 órakor Tömöri Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Nagy István, délután 5 órakor Ács Mihály. Nyulási állami elemi iskolában délelőtt 10 órakor Nagy Dezső. — Téglakerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Téglavetői gyülekezeti háznál délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókörben délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor Nagy Sándor th. — Olajúti imaházban délután 5 órakor dr Juhász László. — Tanyai istentiszteletek: Pallagon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. Szikgáton délután 2 órakor vitéz Szabó Endre.

— Katolikus misereud a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi misereud. Misék kezdete reggel 6 7 8 9 órakor. Féltilt órakor ünnepélyes nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kantarás. Szentbeszédet ugyan ő mond. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. A kertsegekben és kápolnáknban a mult vasárnapi misereud az irányadó.

Családi értesítések:

Spernát Erzsébet és Dr. Éber István ügyvéd

1928. június hó 12. napján délután fél 3 órakor Debreczenben, a Deák Ferenc uccai izr. nagytemplomban tartják esküvőjüket.

— Istentisztelet a görög katolikus templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — Délelőtt 9 órakor katona mise. — Délelőtt 10 órakor nagyszent mise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyedizenkét órakor csendes szentmise. — Délután félnegy órakor rózsafüzérjátosság, a vécsernye elmarad, a tanévzáró ünnepély miatt, mely az erdőn a szokott helyen tartatik meg. Folyó hó 16-án, Urnapján délelőtt félnyolc órakor csendes szentmise és utána a körmenethez csatlakozunk.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Megyeri Lajos missziói lelkész, a délszabolcsi evangélikus közönség lelkésze. Istentisztelet után ofertórium a Nyírszölösön épülő új evangélikus templom javára. Este öt órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Bójtós Sándor.

— Debreceni tanuló sikere. Nagyon szép kitüntetés érte a csapókerti református leányiskola VI. leányosztályának egyik kiváló növendékét: Csáki Katalint, aki az Országos Frontharcos Szövetség országos diákpályázatán az első díjat nyerte el. Ez a díj egy emléklapból és 10 pengő jutalomból áll, azonban sokkal nagyobb és becsesebb az az erkölcsi siker, amit a szép eredménnyel elért. A szép kitüntetés és dícséretes eredmény alkalmából nagyon sokan keresték fel jókivánataikkal a kiváló növendék tanítóját: Hadházy Dániel csapókerti ref. igazgató-tanítót, valamint a tehetséges növendéket is.

Dreher SZIVECSKÉM ÜDÍTŐ ANYAR GYŰJTEKE KEVERÉK CSEMÉGEJE

x VEGYEN jótékonyellő MANSZ tárgysorsjátékot. Ára 1 pengő. Húzás 1938 június hó 19-én. Kapható: Buray Piac ucca 14. szám alatti városház alatti sorsjegyarúdáknban, valamennyi piacuccai s nagyobb dohánytözsdében Nagy értékű perzsaszőnyegek és házi ipari munkák nyerhetők.

x Vattay Margit tánciskolájában június hó 18-án diaktanfolyam kezdődik, Kossuth ucca 11.

— A Városi Dalegylet ma esti díszhangversenyre jegyet váltott hölgyek és urak figyelmét felhívja és kéri a dalegylet, hogy a színházban este helyüket fél 8 óra előtt 10 perccel feltöltésül szíveskedjenek elfoglalni, mert ez időponttól kezdve a nézőtérre vezető ajtók — tekintettel a rádióközvetítésre — lezártnak. Ugyancsak felkérjük az Angol Királynő étteremben tartandó banketten való részvételi szándékukat bejelentett, de vacsorajegyüket még át nem vett személyeket, hogy részükre a hely a banketten fenn van tartva és jegyüket a helyszínen vehetik majd át.

x Kési falyokban, távoli majorokban Ön úgy ruházódhat, mintha a fővárosban élne. Hazánk egyik legrégebbi posztógyára Önnek is szívesen küldi angolos gyártású legdivatosabb szín-gyapjú szövetmintáit közvetlen a gyárból. Kérje még ma a mintakollekció bérmentes s Önre kötelezettségmentes elküldését a Trunkhahn posztógyártól, Budapest, XI., Lenke ut 117.

— Sütőipari és molnártanfolyam. A miniszter engedélyt adott arra, hogy Debreczenben sütőipari és molnártanfolyamokat rendezzenek.

KÉRJE FEL UJJÁVAL VÉKONYAN A Hexolite-Rapid ARCÁPOLÓ GYORSBOROTVAKRÉMET ÉS MINDEN TOVÁBBI VÁRAKOZÁS NÉLKÜL BOROTVÁLKOZHAT, MERT a Hexolite-Rapiddal víz, szappan és ecset nélkül 1 napon alatt tökéletesen tud tisztaválkozni.

ÖN IS MEG LESZ LÉPVÉ A Hexolite-Rapid CSODÁS HATÁSÁTÓL, MERT A Hexolite-Rapid NEM CSAK EGY TÖKÉLETES GYORSBOROTVAKRÉM, HANEM EGY ELISMERT ARCÁPOLÓ IS. állandó használatnál az arcból bánszonyosan sima lesz, nem pattan fel, nem ég az arcbőre.

PRÓBADOBOZ 24 FILLÉR ÉS EZT IS VISSZATÉRITEM AZUTÁN EREDETI DOBOZ VAGY TUBUS VÁSÁRLÁSÁNÁL Kapható minden szaküzletben és a készítő: Dr. Holczet vegyész üzletszertárában TERÉZ-KRT. 8.

— Híres szépasszonyok megcsodált arcbőrüket a regen bevált nagyenyedi Kovács krém használatával érték el. Eltűntet minden szépséghibát, az arc feltűnően üde, bársónysima, tiszta lesz. Elismerő levelek a világ minden részéből. Éjjeli használatra kék csomagolás (szíros). Nappali használatra sárga csomagolás (száraz). Figyeljen a védjegyre.

x Szeplő, májfolt ellen Rózsa arc-kenőcs, doboz 1.20. Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogéria, Kossuth u. 6. szám.

Junius

Most kékszemű lány az Ég! A keblén bárányfelhők Sok-sok fehér csokra... S felettük omlik el A pirosarcú nyár — Nehéztűzű esőjka.

Oly vágytelt ifju a Nap Nagy, végtelen kedvében Most minden zugot bejár: S karjában alótlan lobban szerelemre, — Az Égi, s földi táj.

Ég és föld titka egyesül! Hegy és völgy egymásra lel Az örök-titku nászban... S kenyérről álmodik A sokezerény magyar, Az áldott éjszakákban.

POLGÁR GYULA.

A Duna-palota példaadása

A budapesti Dunapalota szálló izléses és szép kiállítású levelezőlapokat adott ki, mely teljesen elüt az eddigi szokásos hasonló nyomtatványoktól. Nemesak a maga üzemet reklámozza ezen a levelezőlapon, hanem feltűnteti az ország valamennyi vidékét, melyek idegenforgalmi szempontból számbajöhetnek. Így Debreczen és a Hortobágy is szerepel rajta szembetűnő módon, egy vágató esikóssal.

Dicséretes, hogy a Dunapalota-szálló nemesak saját érdekét, hanem az egész ország és a vidék idegenforgalmának érdekeit nézi. A szóbanforgó levelezőlapok a Ritzbert, Dunapalotában megforduló előkelő idegenek kezébe kerülnek, így hatásos idegenforgalmi propagandát képeznek.

FAGYLALT naponta frissen szállítható kirándulásokra és alkalmi ünnepélyekre helyre szállítjuk **FAGYLALT-ÜZEM, NYUGOTI-U. 48.**

15 éves érettségi találkozó

Szombaton a Nagytemplomban gyűltek össze a református gimnázium 15 éve érettségizett öreg diákjai. A Nagytemplomban az öreg diákok közül Magyar Bertalan református lelkész tartott nagyhatású beszédet a 400 éves Alma Mater szerető anyáról,

amelynek fiai mindig hálatelt szívvel gyűlnek össze. A megjelentek ülő sor balról jobbra: Szabó Márton tanár, Nagy István két gyermeke, Bányai István tanár gyermeke, Nagy Istvánné, Bányay Istvánné, Nyári Béla v. tanár, dr. Szombathy Grosko Lajosné, Tiszai Imréné, Szeremlei Béla v. tanár, Nagy Béláné, Magyar Bertalanné és Magyar Ildikó. Álló sor balról

jobbra: Nagy István, Nyilas Zoltán, Turay László, Tiszai Imre, dr. Szombathy Grosko Lajos, Szabó Béla, dr. Szabó László, Bányay Sándor, dr. Kovács Béla, dr. Sipos László, dr. Havas Vilmos, dr. Schwartz Vilmos, Mayer Emil, dr. Nagy Béla, dr. Szutor Béla, Magyar Bertalan, Batáry István, Kardos Lajos.

—o—

Debrecen és a Tiszántul egy fővárosi nivóju autó-servicével gazdagodott

A Pannónia Garage megnyitása

A Pannónia garage megnyitáán megjelent előkelőségek.

A város egyik régi üzeme, a »Pannónia Garage« a Hungária Üzemfelszerelési és Árukereskedelmi Rt. érdekkörébe került. Az új tulajdonos részvénytársaság a »Pannónia Garagét« a mai modern követelményeknek megfelelőleg teljesen átalakította, sőt kibővítette egy párját ritkító autó-servicével is. Ez új modern garage megnyitása az elmúlt hét folyamán történt meg, meghívott szépszámu és előkelő közönség jelenlétében.

Ott voltak dr. Hadházy Zsigmond ny. főispán, kir. közjegyző, dr. Radó Rezső korm. főtanácsos, keresk. és iparkamarai főtitkár, Fischer Jenő kormányfőtanácsos, az Alföldi Takarékpénztár vezérigazgatója, dr. Hódy Béla a TTAC alelnöke, Dankó László igazgató, Des Combes Henrik műszaki tanácsos és számos vezető egység az autós világ kitünőségei és a sajtó képviselői.

A megjelenteket a vállalat két agilis igazgatója fogadta, kalauzolta, majd Hermann Dezső igazgató üdvözölte. Rövid beszédében elmondotta azt, hogy milyen nagy a fontossága az autó szervicének. Ezután dr. Radó Rezső kamarai főtitkár mondott beszédet, melyben sokszerencsét kívánt a vállalkozóknak és kidomborította az új szerviz-különös jelentőségét, mely

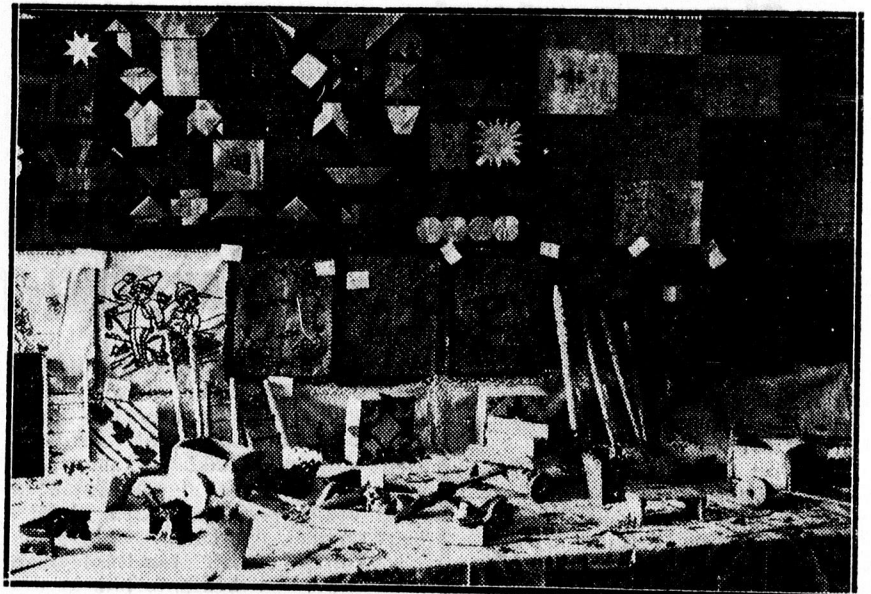
— mint mondotta — közlekedési ügy, így városi ügy és országos ügy. Dr. Hódy Béla beszéde következett ezután, aki a TTAC nevében mondott köszönetet a meghívásért, amelynek szívesen tett eleget és örömeinek adott kifejezést afelett, hogy Debrecenben ilyen nagy méretű autószerelő létesült.

Ezután következett a garage bemutatása.

A hatalmas helyiségben lévő garage egyik oldalán az autók helyezhetők el, cca 50-60 kocsira számra van itt kényelmes férőhely, míg a másik oldalon a javító műhely foglal helyet. A legmodernebbül felszerelt javító-műhely, három szerelő aknából áll, melyek mindegyikén egyszerre két kocsit helyezhető el és szerelhető, javítható. A megnyitó ünnepség igazi fénypontja az újonnan létesített és méreteiben a Tiszántulon egyedül álló service felavatása volt. A service ismertetését egy külföldön végzett szaktekintély érdekes beszédében mondotta el, hogy a service állomások létesítését a következő két alappondulat tette szükségessé: 1. az autó ma már nem luxus cikk, a legszélesebb körök előtt megnyitott annak beszerzési lehetősége, ebből következik, hogy az autótulajdonos ma maga vezeti kocsi-

ját, mint ilyen különféle okoknál fogva nem áll módjában gépet máshol, mint a service állomásokon kezelte-

Kézimunka és rajzkiállítás a kiségitő iskolában

A kiségitő iskola kézimunka- és rajzkiállításáról.

A debreceni kézimunka- és rajzkiállítások között egyik legérdekesebb az, amelyik a Miklós uceai állami kiségitő-iskola csinosan, izlésesen fel-díszített egyik tantermében tárul a néző elé. Megkapóan szép dokumentuma ez a kiállítás annak, hogy pedagógiai tudással párosulva, határtalan emberszeret milyen esodákra képes. Ebben az iskolában, ahol az elmaradott, gyengébb szellemi képességű gyermekeket tanítják bámulatos türelemmel Varga Béla igazgató, Kelemen Géza gyógypedagógiai tanár, Papp György tanár, viléz Csillik Györgyné, Zselcnyák Leoné és Jakab Anna tanárnőkből álló tanári testület valóban rendkívüli eredményeket mutatott fel munkásságuk.

A kiállítás anyaga bámulatreméltó. Úgyes rajzok mellett, pompás kézimunkák sorakoznak fel. A női kézimunkák jórésze hímzés és varrás, melynek mintáiban a magyaros motívum dominál. Bravuros ügyességgel megoldott fűzési munkák, láncolások és egyéb papírmunkák, nagyszerű fafaragások tárulnak a szemlélő elé. A tanári munka legszebb diadala az, amit ezek az elmaradott gyermekek

ni, ahol korszerű felszerelések segítségével szakavatott emberek végzik el a szükséges munkálatokat. 2. Hazánkban a személykocsik majdnem százszázalékig külföldi nagy gyárakból kerülnek be, amelyeket a gyártásnál az a szempont vezet, hogy az ő általuk előállított kocsik éppen úgy mint a külföldön, csakis kizárólag service állomásoknál lesznek karbantartva és kezelve. Akár a hölgy, vagy úrvezető behozza sáros, piszkos kocsiját a service állomásba, azt rövid időn belül lemosva, lezsírozva, üzembiztosan ismét kézhez kapja. Különösen fontos-sággal bír a service rendszeres igénybe vétele a mi vidékünkön, ahol egyrészt a meglehetősen poros útvonalok, másrészt pedig a meglehetősen nagy távolságok, fokozottabban veszik igénybe a gépjárműveket. Ezután bemutatásra került a service teljes üzemben. A service két hidraulikus emelővel van felszerelve, az egyik emelő végzik a mosást, a másikon a zsírozást és egyéb kezeléseket, ezek az emelők teszik lehetővé, hogy az autó minden legelzugottabb porcikájába betekintünk, semmi sem kerül el a figyelmet, aminek fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni, különösen, ha rámutatunk pl. a fékek és kormány szerkezet megbízhatóságának fontosságára, amit pedig emelő nélkül úgyszólván megállapítani nem lehet. A sikerült bemutatás nagy tetszést váltott ki a vendégekből.

produkáltak s kiállításukon a közönség elé tártak. A kiállításnak meg van a külső sikere is, már csaknem valamennyi kézimunkát megvásárolták. Külön-külön őszinte tisztelettel kell gratulálnunk a tanári kar minden tagjának, akik türelmet, fáradságot nem sajnálva viszik vissza kis tanítványaikat az értelem, az emberi tudás útjára s velük emberfelelti munkájuk áldásos eredményeként ilyen meglepetésszerűen kitűnő eredményt produkálnak. A kiállítás még június 15-ig nyitva lesz s bizonyára sokan fognak gyönyörködni abban, miut az emberszeretettel párosult tanári tudás és lelkiismeretesség nagyszerű diadal-ban.

Olasz Fagyalt-Bár
megnyit
Gambrinus passage

— Az agy és a gerinevelő megbetegedéseinek kezelésénél a régóta bevált tisztán természetes Ferenc József keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további béműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. — Kérdezze meg orvosát.

— **Beiratások a debreceni református gimnáziumban.** Minden vallásfelekezeti tanuló egyenlő tandíjjal fizet. A debreceni református Kollégium gimnáziumában f. évi június hó 21-én, kedden, és 22-én, szerdán délelőtt 8 órakor történik az I. osztályba jövő tanulóknak a beírása. Beírási díj 22,20 pengő. Tandíj évi 80 P.

— **A beírások a Dóczy elemi iskolában** még június 13. és 14-én tartanak a régi Dóczyban, földszint balra, délelőtt 9—1 óráig.

— **A tanárképzőintézet gyakorló gimnázium.** (Simonyi út 12), I. II. III. VI. és VII. osztályába, június hó 17. és 18. napjain lehet beiratkozni, délelőtt 9—1 óráig.

— **Az evang. elemi iskola** rendes beiratásait jun. 13. és 14-én, hétfőn, kedden d. e. 8—1 óráig tartja az I. osztály termében (Miklós u. 3.) Igazgató.

— **A Magyar Hadviseltek Országos Munkapártja,** debreceni főcsoportja közli, hogy a budapesti központ rendelkezése a párt képviseletére kizárólag csak Kovács János titkár és Gárdos József szervező jogosultak. Aki rajtuk kívül a párt nevében tagdíjat vesz fel, vagy eljár, feljelentik. A párt helyisége Szent Anna uca 5. alatt van. — Tagfelvétel Gárdos József bajtársnál, püspöki palota, könyvkereskedés. (x)

— **Vitéz Soltész névű yerszülete** Méliusz-nál s a Szent István Társulatnál kapható.

— **Dr Kürthy né Mária Magda** táncintézetében 18-án diáktanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

— **A Szeretet Szövetség** ma délután 5 órakor tartja az új Dóczy-intézet udvarán nagyszabású fagyfalldélutánját. A résztvevőknek tetszés szerint lehet igényelni egy pár virslit s egy pohár sört, vagy egy darab tésztát s egy adag fagyaltot. A kedves délutánra mindenkit szeretettel hív a Szeretet Szövetség s aki külön meghívást nem kapott, arról a Szeretet Szövetség gondoskodik a maga asztalánál látja vendégül.

— **Figyelem!** Mielőtt lakását festené, kérjen árajánlatot Balogh Gábor szobafestő, mázoló mestertől, Ajtó u. 18. szám.

— **Bartalis új tánciskolájának** megnyitó estélye ma este lesz, Hunyadi u. 2. szám alatt.

— **Molyirtószerek, Globel, naphtalinnal** legelősebb árusítása a Központi Irogériában, városház épület.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kiss Sándor fm. Bánk 99. leány Erzsébet, Vass Mihály fm. Pacsirta u. 27. leány Mária, Harsányi József kocsis Bellegelő 415. fiu Béla, Tarcsai András tehenész Nagycsere 148. leány Katalin, Nagy Sándor Nagycsere 120. leány Ilona, Fogarasi József máv. tiszt Botond u. 4. leány Erzsébet, Windt Sándor kereskedő Tarcal, leány Klára.

Eljegyzés: Dr. Laki Kálmán orvos-vegyész Szeged—Kézdí Erzsébet Révész tér 1.

Házasság: Lazányi János kereskedő s. Garai u. 6.—Budai Erzsébet Hatvan u. 31. Zsupos Boldizsár gyári munkás Hajdusoboszló—Oláh Margit Szepesi u. 9. Tallián Béla fűszerkereskedő Nyíregyháza—Ujj Erzsébet Vendég u. 33. Kovács Sándor gépkocsivezető Miklós u. 16.—Hajdu Erzsébet Halastó u. 16. Pataki Miklós kereskedő s. Madách u. 11.—Gasztonyi Katalin Monostorpályi ut 64. Kerékvártó Kálmán villanyszerelő s.—Ludánszky Rozália Lorántffy u. 19. Szabó András kereskedő Luther u. 24.—Gali Rozália Mester u. 14. Nagy Mihály kereskedő Nádudvar —Torjai Etelka Basahalom u. 22. —Fodor József asztalosmester, Homok u. 31.—Karajos Eszter Virág u. 8. Harangi Péter gazdálkodó Gál dűlő 16.—Pál Juliánna Kar u. 29. Tóth János férfitiszabóság Pozsonyi ut 8.—T. Kiss Ilona Nadasdi u. 15. Bundi István fm. Páncsika 17.—Sziűcs Mária, Bellegelő 74. sz.

Halálozások: Fekete Piroska ny. postakézelnő r. k. 40 éves. Batthyány u. 16. Özv. Tamega Jánosné r. kath. 75 éves. Bujdosó u. 29. Erdei Juliánna háztartási alkalmazott ref. 23 éves, Szent Anna u. 38. Ujfaluudi András máv. fékező r. kat. 45 éves, Püspökudány. Nagylaki Györgyné r. kat. 77 éves, Munkás u. 25. Illés Antal g. kat. ny. ezredes 80 éves, Bethlen u. 57. sz. Peszternák Antal Kovács r. k. 79 éves, Budai E. u. 59.

— **Allamvasúti nyugalmazott főtisztviselők** június havi összegyűlése 13-án lesz az Angol Királynőben.

— **Frontharcosok!** A ma délután 4 (négy) órakor tartandó évi rendes közgyűlésen azok a bajtársak is jelenjenek meg, akik lakásváltoztatás, avagy egyéb okból meghívót nem kaptak, de az alapszabály értelmében szavazati joggal bírnak. Továbbá felkérjük a bajtársakat, hogy a megjelenés lehetőség formaruhában történjen. — Elnökség.

— **Pázmány János fűtőház-főnök bucsuztatása.** Pázmány Jánost, a debreceni fűtőház kiváló főnökét Budapestre, a Nyugati pályaudvarhoz magasabb beosztásba helyezték át. Pázmány János tegnap jelent meg bucsulátogatáson Koren üzletigazgatónál, este pedig a mozdonyvezetők és a fűtőház személyzet rendezett tiszteletére bucsuvasorát.

— **A Szociális Missziótársulat közleményei.** Rendes havi gyűlés június 14-én (kedden) 4 órakor a r. kat. gimnázium tanácstermében. **Kerti ünnepély** július 3-án a vitézi székház udvarkertjében, Bethlen uca elején. Belépti díj 60 fillér. Jegyek elővételben a Szent István Társulat Batthyány u. könyvkereskedésében kaphatók. Szórakoztató műsor. Cigányzene, tánc, bufet, fagyalt, fonatos, hideg és meleg ételek, italok, Mindenki ott legyen. (x)

— **Agyonlőtte magát Mátészalkán** a Weinberg-szállóban Csaholezy Aladár huszéves mérki gazdálkodó. Bucsulevelet nem hagyott hátra, tettenek oka ismeretlen.

— **Az Urnök Kongregációjának** vezetősége kéri a tagokat, hogy Fekete Pálné és Sümeghy Adorjáné kongreganista testvérek gyászában vegyenek részt. Fekete Piroska temetése f. hó 12-én, vasárnap délután 4 órakor lesz a Kőztemetőben.

— **Dr Eber István,** Engel Lászlónak a Takarékoság Rt. közmegebecsülésben álló igazgatójának fia a debreceni fiatal ügyvédi generáció egyik legképzettebb és legtehetségesebb, igen rokonszenves tagja, ma délután félhárom órakor tartja esküvőjét az izrt templomban, Spérnát Erzsékkal, dr Spérnát Dezső kiváló berettyóújfalui orvos bájos, fiatal leányával, aki csak az elmúlt évben érettségizett az itteni gimnáziumban. Az esketést dr Weisz Pál országos hírű kiváló fiatal főorvos fogja végezni. A fiatal párt és tekintélyes szüleit tiszteleik rendkívül nagy tábora kereste fel szerencse kívánatokkal.

— **Kutbadolta feleségét Vancsura Szilveszter jánoshalmi gazda** egy veszekedés után. Szerencsére Vancsuránét a víz felvetett és a kut tégláiban megakaszkodott, amíg sikoltozására az uccai járókelők kimentették, Vancsurát előállították a esendőzők.

— **A nagyváradi uccai ovoda évzáró ünnepélye** június hó 9-én, délután négy órakor, dr Medveczky Károly iskolaszéki kiküldött elnök elnökléte mellett folyt le. A nagyszámú érdeklődő valóban gyönyörködött a magyar emberpalánták bátor fellépésén, biztos tudásán. Muzsikális lelki gyermek mek brillirozta a kis darabocskákkal, amiket precíz tempóban, tökéletes tisztaságban daloltak el. A versek arról tanúskodtak, hogy a jó Mária néni körültekintő figyelme a helyes beszédre szoktatásról, megfelelő hanghordozásról sem terelődik el. A leánycsapat tánclejtése bájos volt, de a kis tornászok szabadgyakorlati is a testnevelés helyes irányban történő vezetéséről beszéltek, nem feledkezve meg a hazafias megnyilatkozásról sem. A magyar zászlóhoz hűségfogadalmat tettek, valóban megható volt az áhítatosan imádkozó jövendő kis honfitú s honleányi csapat, a kis dolgos hangya seregnek. Dr Medveczky Károly elnök elismerését fejezte ki Ajtayné Eszner Mária községi ig. óvónőnek azért a fáradozó, nagy akarattal végzett művészi nevelő munkájáért.

— **Sokgyermekes családoknak épít házat a 150 éves fennállását jubiláló Vecses község.** Egyelőre tíz ilyen jubileumi emlékház építést tervezik.

— **Halálos motorkegypárszerencsétlenség történt tegnap délután a Debrecenből Nyíregyháza felé vezető úton.** Majorosi Oszkár a nyíregyházi villamosági részvénytársaság 43 éves főmérnöke, hogy egy szemkőzt jövő autót kikerüljön, félrerántotta a motorkegypárja kormányát, mely a nagy lendülettel megcsuszott és a kétméteres mély árokba zuhant. Majorosi Oszkár súlyos sérülésével a nyíregyházi kórházba szállították, ahol tegnap hajnalban belehalt sérüléseibe.

— **A piarista gimnázium VIII b érettségizettjeinek bankettje.** Szépen sikerült, hangulatos érettségi bankettet rendeztek szombaton este a piarista gimnázium VIII/b osztályának érettségizett diákjai az Angol Királynőben. A végig remek hangulatban lefolyt összegyűvételben résztvettek dr Koch Sándor egyetemi magántanár és dr Nagy Iván miniszteri titkár, az érettségi vizsga biztosai, dr Báthory József, a piarista gimnázium igazgatója, dr Bátky Miklós piarista házfőnök, Tóth Lajos osztályfőnök, a tanárikar teljes számában és természetesen az est hősei: a diákok is. Kedves, kellemes hangulatban telt el az idő a késő éjszakai órákig.

**a jó kávé
SOK MINDENT
PÓTOL, —
DE a VALÓDI
SZEMESKÁVÉT
NEM PÓTOLJA
SEMMI.
EZÉRT CSAK
TISZTA SZEMES-
KÁVÉT HASZNÁL-
JUNK.**

MEINL
GYULA
1862

— **Beismerte a gyermekrablást** Mac Call soffőr, Mac Call soffőr 21 éves fiatalember, akit eredetileg csak azzal gyanúsítottak, hogy a gangszterek részére át akarta venni a váltásdíjat, beismerte, hogy a gyermeket ő hurcolta el Miami-ból és ő ölte meg. Betönte a gyermek száját s egyszerre csak azon vette észre, hogy a kisfiu megfuladt. A gyilkost Miami egyik felhőkarcelőjében őrzik s a tömeg meg akarja lincselni.

MINK hölgyfodrász

Dauerja, festése tökéletes

Háivan ucca 6.

— **Néhai Pálty József tanár, festőművész hagyatékának kiállítását** nagy érdeklődés kíséri. A Vilmos császár körút 48. szám alatt, a Csanak villában kiállított szebbnél-szebb, művészi festvényeknek napról-napra több lelkes nézője akad s már sok képet megvásároltak a ritka becsü festményekből.

IRÓGÉP eladás-escere **HURAY,** (partamora) T. 17-93

Ujjonnan épülő

Blaha Lujza u. 8. sz.

házban (Szinház átjáró)

3 szoba, előszoba, hallos modern lakások szeptember 1-re

kiadó

(Esetleg előbb is beköltözhető.)

Ertekezni: Feldheim Imre posztóház Svetits palota.

Uj temetkezési intézet

Céglalajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumálás, szállítás, temetés.

A vasárnapi sportmúsor

Debrecenben a vasúti pályán az amatőrlabdabajnokság utolsó fordulóját. Félhárom órakor DVSC—Mátészalkai VTE. Az MVTE erősen feljavult, de papírforma szerint azonban csak megnevezhető, de meg nem akadályozhatja a DVSC győzelmét. Ha a DVSC győz, akkor már ő a bajnok, az utána következők nem tudják behozni sem a PMAV, sem az NYKISE. Erős kemény küzdelem után a DVSC győzelmére várható.

Félöt órakor Villanygyár—NyKISE. Itt is erős küzdelem várható, az NYKISE-nek a harmadik, esetleg a második helyet jelenti, ha győz, a Villanygyár is győzelemmel szeretné befejezni az idényt. Döntetlen valószínűbb. A mérkőzésen zene is lesz, azonkívül a pályára közvetíti a lílel Svájc—magyar válogatott labdarugómérkőzést is, így a közönség már csak ezért is kiemelt, mert ráadásul kényelmesen hallgathatja a magyar—svájci mérkőzést is.

Püspökladányban a PMAV—DEAC játszik, a ladányi csapat győzelmé szinte bizonyos, míg Nyfegyvárián Ny VTE a Báthori SE ellen fog győzni nem is kevés góllal. A vasárnapi forduló csónka, elmarad, jövő vasárnap lesz az MTK—Textil és BUSE—NyVSC. A BUSE pálya ugyanis állítólag foglalt.

A II. osztályban a debreceni csoport már készen van, a szabóesi csoportban rangadó, Kisvárdán KKLE—Polgári IAC, amelyik győz az látszik bajnoknak s kerülhet fel az elsőosztályba Nagyállóban az NSE—NyTVE II játszik.

Debrecenben a DEAC pályán, fél-negyórai kezdettel atletikai viadal, a kerület több atlétája indul.

A teniszsport hívei a kerületi bajnoki teniszverseny döntőjét keresik fel, a döntő délután négy órakor, a DEAC teniszpályákon.

A világbajnokság második fordulóját a futballvilágbajnoki torna második fordulóját követik. Lilleben Magyar ország—Svájc játszik. A mérkőzést Barlassina vezeti.

TAVASZI KÖZÉPISKOLAI USZÓNAP
A középfokú iskolák sportkörének országos központja népegészségügyi s honvédelmi célokat szolgáló úszás-oktatás tárgyában kiadott rendelet értelmében minden iskola számára kötelezővé teszi a „Tavaszi Középfokú Uszónap” megrendezését. A debreceni közép- és középfokú fiúiskolák együttesen, folyó hó 15-én, szerdán reggel 7 órától rendezik meg az uszónapot a városi nappali uszodában.

Az uszónap célja, hogy valamennyi közép- és középfokú iskolai tanuló, aki úszni tud, úszástudását olyképp igazolja, hogy a „Helyi Középfokú Uszónap”-on tetszés szerinti úszás-nemben, ötven métert úszik. Ha a tanuló úszástudását igazolta, erről „Emléklap”-ot kap.

Felkérjük ezúton is a helybeli közép- és középfokú fiúiskolák tanárait és tanulóit, hogy a fentjelzett napon a nappali uszodában pontosan jelenjenek meg. **Rendezőség.**

Ma már a döntőket átszák a teniszversenyen

A kerületi bajnoki teniszverseny nagy siker mellett folyik, szombaton egész nap tartott a verseny és szép játszmákat láthatott a közönség. Az esélyesebbek győztek, meglepetés, hogy Kovács Bihari TVC, Demény DEAC pár kiverte a dr Baffy, dr Farkas DEAC párt. A legtöbb számban kialakult már a helyzet. A férfi egyes döntőjében Várady, Brenner, Kovács Béla kerülhet be a döntőbe, a női egyesben a bajnoki számban Papp J.

legyőzte Kubányi Magdát, a múlt évi bajnokot és már a döntőben van, — ellenfele Darkó Irén—Szombathyné mérkőzés győztese lesz. A kizárásos női egyesben Toroczka Ibolya báró Vaynét győzte le és került a döntőbe, ahol ellenfele a Papp Jutka—Komáromi Piri mérkőzés győztese lesz. A férfi párosban Brenner Vajna Kisvárdai UE pár a döntőben Kovács Demény párral küzd.

A vegyespáros még nem alakult, a férfi egyes kizárásosban az egyik oldalon Pataky Károly már a döntőben van, Thuránszky ellen győzött.

A versenyt ma vasárnap délelőtt és délután folytatják. A döntőkre délután négy órakor kerül sor. A verseny a DEAC pályán van. A döntőkre bizonyára nagyszámú közönség megy ki és érdemes is, mert szép küzdelmeket láthat.

Országos tornászbajnokságok eredményei

Mint jeleztük a Magyar Országos Torna Szövetség, püskösd ünnepén rendezte meg a női és férfi egyéni és csapatbajnokságait a BBTE Szenátári sporttelepen. E versenyen a debreceni tornászok gyengébben szerepeltek, de a mai lehetetlen bíraskodási rendszer mellett a fővárosi versenyzőkkel szemben vidéki tornásznak alig-alig lehet még csak tisztas eredményt is elérni. Mutatjuk az eredmények is, amelyekből kitűnik, hogy a fővárosi versenyzőknek tizedespontokkal sikerült csak a bírók jóvoltából a sokkal jobb debrecenieket megelőzni. Országos csapatbajnokság a BBTE csapata 638.8 ponttal, 2. DTE 637.5 ponttal. A főiskola 633.9 ponttal, 4. DEAC 608.8 különbség 1.3 pont. 3. Testnevelési ponttal. A férfi egyéni országos bajnok Péter BTC 1213.8, 2. Mogyorósy VTE 112.6, 3. Sántha TFSC 112.4, 4. Pataki VII. ker. lev. 111.3, 5. Bórsók BBTE 111.1, 6. Gál BBTE, 7—8. Szabó Miklós DTE és Tóth Lajos DTE 110.4. Szembeszökő, hogy a debreceni olimpiikonoknak egy szerbajnokságot sem sikerült szerelniük. Tóth Lajos, a múlt évi országos bajnok gyengébb szereplése katonai szolgálatainak tudható be.

A hölgyversenyeknél mégjobban érvényesült az egyesületi érdek. Nagy Margit, a DTE olimpiikonja — legjobb formájában indult a versenyre, azonban a pontozóbírák nagyon vigyáztak rá, nehogy „véletlenül” megnyerje a bajnokságot. Maguk is csodálkoztak, amikor a pontok összeadásánál kiderült, hogy mily túlságosan sikerült szándékuk, 8. helyre sikerült az egyik legjobb magyar hölgytornászt elhelyezni. Ha Nagy Margit következetesen fővárosi egyesület tagja, fölényesen nyerte volna a bajnokságot. Kiválóan szerepelt még a debreceniek közül a kis Galaczy Kató és Kapussy Julia, akik szintén jobb helyezést érdemeltek volna meg.

A debreceni versenyzőket dr. Balogh Sándorné és Schmidt Gyula művezetők készítettek elő, akik sajnos, nem tudták csapataikkal elérni azt az eredményt, amelyet megérdemelt volna. Az egész bíráskodási rendszernek gyökeresen meg kell változnia, mert a jelenlegi állapot csak az egész magyar tornászsport kárára szolgál.

FILM

VIGSZINHÁZ
SÁRGA LOBOGÓ

A nyári filmek között kétségkívül érdeklődésre számíthat ez a film. Arról szól a meséje, hogy az egyik óceánjáró hajót vesztégyár alá helyezik, ahol aztán egy félig kalandor, félig lovag beleszeret egy szenzációra éhes újságíróba, akit aztán hosszú és küzdelmes bonyodalom után magáénak is vallhat. Közép-Amerika érdekes világát is megismeri az ember a filmen.

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki, felsőtiszai, fejemgyei, dunántúli, dunatiszaközi 77 kg 25.70—26.05, 78 kg 26.00—26.35, 79 kg 26.25—26.55 80 kg 26.40—26.65 rozs pestvidéki 18.30—18.50, rozs más 18.70—18.90, takarmányárpa elsőrendű 17.00—17.30, középminőségű 16.50—16.80, zab elsőrendű 17.50—17.60, középminőségű 17.40—17.50, tengeri 17.40—17.55, korpá 15.10—15.25 8-as takarmányliszt 18.70—18.90

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 1363 darab sertést. A vásári állományból angol húsertés 115 darab volt. Árak: I. rendű szedett sertés 87—90 fillér, II. 82—86, súly 72—80 fillér, angol tőkesertés 94—98 fillér, élőszületű különként. — A vásár irányzata változatlan.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza 25.80—26.00 pengő mázsája, rozs 17.60—18.00 P, tengeri 16.40—16.80 P, lucerna 6.00—8.20 P, széna 5.50—6.50 P, szalma 1.80 P.

A debreceni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
5662/1938 szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYKIVONAT.

Debreceni Kölcsonös Segélyező Egylet végrehajtónak, Pásztor Istvánné, Györfy Anna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 120 pengő tőkekövetelés és járuléka behajtást végett a debreceni kir. járásbíró, területén levő, Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 8841. számú tkvi betétben A I. 1—2. sorsszám 7830 7831 hrsz. alatt foglalt gróf Vécsey uccában a 13. sz. alatt (a Majorsági főlekek között) levő 330.30 négyzetögl területű ház, udvar és szántóból álló B. 2. sorsszám szerint özv. Pásztor Istvánné Györfy Anna nevében álló félrészt illetőségre 1264 P

APRÓHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Faesztergályos
munkás, ki nagyobb üzemekben villanyerőre berendezett gépek mellett dolgozott, felvétetik. Cím: Szövődé, Balkány. 689

Kifutófiút
felveszek. Fűszerüzlet, Pélőfi tér 2. 705

Kifutófiút
alkalmaz — Szabó László szabómester Ferenc József ut 42., Pannonia udvar. 709

Házmaster
lakásért júliusra felvétetik, Vénkert, Domokos u. 18. 712

Fiatál
kézimunkás — nagy munkához felvétetik Piac u. 7. Papp. 730

Gépezst
nagy gyakorlattal — elépítéshez. — Jelentkezni Hunyadi u. 2. udvarban. 781

Szerelő soffört,
ki üzleti munkát is végez, józan életű felveszünk, Csurka temetkezés. 784

Ugyes,
jómodorú kiszolgálósegédet felveszek. Kézelt írott ajánlatok fizetési igény megjelölésével, bizonyítvány másolatokkal és fényképet mellékelni kérem. Pál Károly úri- és női divatárúház, Eger, Széchenyi uca 6. 819

Kifutónak,
ügyes megbízható, iskolamentes fiút felvesz Nagy vasüzlete, csapókanyar. 815

Fiatalembert,
bütorüzletbe, elárúsfotonak, jóírással felvétetik, Piac uca 85. 845

Villanyserelő-
tanulót felvesz és kifutót Bíró és Borka, Ferenc József út 44. 807

Iskolahagyott
erősebb fiút, kertészettbe felveszek. Dózsa u. 9. sz. Ugyanott 3 hold föld tanyával eladó. 884

Megbízható,
kicsaladú házmaster felvétetik. Jelentkezés Deák Ferenc uca 5 sz. délután 2 órakor. 1006

Kerestetik
egy bentkosztos tehennész, Szepes 41. sz. — Szolnoki János. 682

Halmérésbe
jól jövedelmező vállalkozó, kevés pénzzel társalt, kimerőt keres Pest János, Sas uca 9. szám. 850

Fodrásztanulónak
ügyes fiút azonnal felveszek, vasúti fodrász, pályaudvar. 752

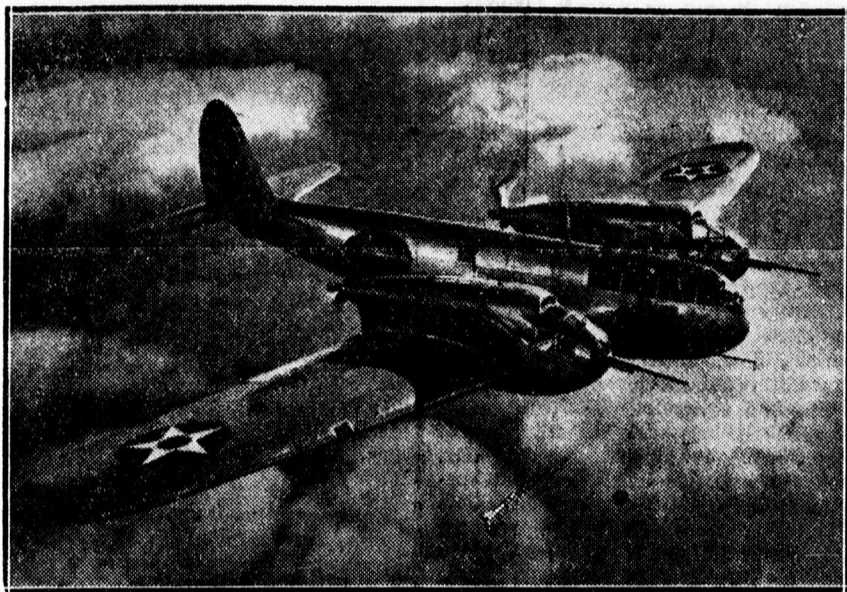
Tanulót,
hat középfokúval —, vagy érettségivel felveszek. Ajánlkozás írásban, Takács drogériában. 610

Utlevéllel,
eset vizummal, nemzetközi hajtási igazolványal rendelkező sofört keresek, rövid eszországi útra. Süsskind, Széchenyi uca 25. (A)

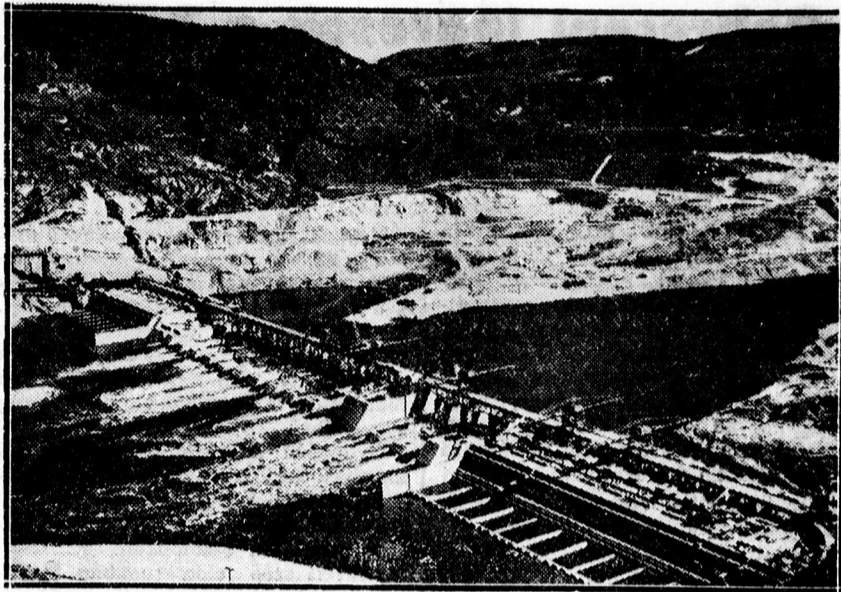
Szerényigényű
érettségizett fiatal képesített gazda, kisebb, vagy középbirtokon gyakorolni, vagy hasonló állást keres „Képesített gazda” Debrecen, Magoss György tér 17. szám. 661

Apróhirdetések folytatása a 30 31 és 32 oldalakon

DEBRECZEN KÉPES VASÁRNAPJA

Az amerikai repülőflotta leg nagyobb óriási bombavetője.

Elkészült a columbiai nagy duzzasztó mű, melynek építése 114 millió dollárba került.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

vizsgálat

alá vették azokat a magyarokat, akik eljöttek a világ nagy ünnepére, a budapesti eucharisztikus kongresszusra, hogy népek és nemzetelek között a békét, megértést megjelenésükkel ők is bizonyítsák. Ezek a zárandók magyarok visszatérésekor órákon keresztül a pokol keserves izgalmát élték át a román vámvizsgálás szörnyű megkínzása alatt. Négy órán át kutatták, keresték, szekirozták válogatott módon a zárandókat. Valamikor, a középkor derekán az ilyen zárandók megkekszállásért egész Európa kereszties hadak sorát vezette a pogány török ellen, mert azt tartották, hogy a keresztényi hit kötelez.

Most, Európa szeme láttára alázzák meg, gyötrik szégyenletes eszközökkel a krisztusi zárandókat hazatérő magyarokat a román vámosok. És még azt merik sokan hirdetni, hogy akkor, igen, akkor sőtét középkor volt. Hát ugyan bizony ma mi van? És ráadásul a török más országok népét, keresztény híveit gyötrte, kínozták, de ez az ország saját honpolgárait, a »kisebbségi« szegyeteljes sorban szenvedő román állampolgárokat tette ki ilyen embertelen és minősíthetetlen gyalázatnak. Európa Cscheslovákia ügyéről tárgyal és teszük szóra a tarthatatlan helyzetet a húsz éve fennálló új államban. Románia nem akarja észrevenni, nem tudja észrevenni, hogy a csehokről van ugyan nyíltan szó, de róla is szól a megállapítás. Mikor út már Európa művelt közvéleménye az asztalra és vág az arcába ennek a magáról lépten, nyomon megfedekező balkáni államnak és kiáltja a füllébe: eddig és ne tovább!...

arról, hogy

a Szent Jobb

aranyonata bejárja ennek a csónka hazának legjelentősebb városait, hogy látván lássa a sokat próbált és szenvedett, nagy próbáltásokon átment magyar nép egy-

kori keresztényisége megalapítójának jobbát. Nem látunk vallási kérdést ebben az aranyonati mozgalomban, mert Szent István minden magyarnak egyformán nagy király, első király és keresztényiségének megalapítója volt. Jobbja mindannyiunknak igaz emléke ugyanúgy, mint a minden magyar életnek és jógnak örök forrásaként tisztelt Szent Korona. Talán valamivel több is, mert a Szent Korona idegenből jött kincsünk, míg a Szent Jobb utolsó maradványa a honalapító Árpád háznak. Lehet sokak szerint, hogy véletlen, lehet, hogy a hívő lelkek szerint esoda, de minden magyar szívében kétségtelen fenséges jelkép, mely azt példázza, hogy ez a Szent Jobb ezer esztendővel ezelőtt, pontosan pedig nyolcszáz esztendőnek előtt áldott és büntetett a maroknyi magyarság fennmaradása érdekében. En éppen ezért nem tiltakozunk az ellen, hogy minden magyar város népe lássa azt a Jobbot, melynek minden magyar város és falu létét, fennmaradását köszönheti...

arról, hogy

a cseh harciasság

már, már Európa békéjét lépdesi igen hangos kardcsörtetéssel és hencegéssel. Volt idő, mikor ez a lángoló harciasság igen ravasz szíben fesszengett Európa s a világ előtt. Egyetlen Egyetlen mozdulatot ismert ez a hősi bátorság, mégpedig a kétségkívül csúfos jelet a gyávaságnak, a két-egyké felé felemelt kart. Vajjon mi okozza a hirtelen változást, helyesebben kinnek a kardját csörtetik a szomszédban olyan vérszomjassan? Kik azok, akik kölesön adták bátorságukat és fegyverüket a békétlen szomszédoknak, akiknek multját Moramezón már egyszer alaposan megtépáztuk; elég volt nekik hatszáz esztendeig. Most nagyon tele vannak harci kedvvel és csak úgy buzog bennük a vitői erély, amire azonban mi nem tudunk mosolygás nélkül gondolni, mert mi a világháboruban megtanultuk, hogy: kettőn áll a vásár. Azon, aki beszél és első sorban azon, aki cselekszik. Ezelőtt egy negyedszázaddal mi cselekedtünk, ők egyetlen beszédes mozdulattal clarultak

zászlóikat és cserben hagyták a ma sokat hangoztatott harci erényeket...

arról, hogy

más város

dicséretét zengi a világ, míg rólunk alig beszélnek valamit is. Valljuk be titkon és magunk között, hogy ez igen, igen fájdalmas valóság, melyet ez az ősi multu magyar város nem érdemelne meg, ha érdem szerint mérnék az élet javait. Valahol olvastam a napokban, hogy Szeged átveszi lassanként Salzburg szerepét a szabadtéri játékok megteremtésében ez a város milyen emberfeletlenül nagy munkát végzett a világhírű Kodály muzsika színrehozásával. És akkor minden, de minden abba maradt, mert füllereskedtek, mert nem akartak többek, nagyobbak lenni ebben az országban azok, akiknek vállán nyugodott sorunk. Milyen kár. Szeged később kezdte és Isten segítségével, polgárai áldozatos kitartásával ma már külföldön is a Magyar Salzburg névvel emlegetik...

arról, hogy

a bácsi

szót aligha hallottam még olyan összetételben, mint azt a napokban egy apró emberke használta. Tibiről van szó, aki alig két éves, de már nagy barátja a rádióknak. Sőt, kezelni is tudja, amennyiben elzárja, megnyitja. Utóbb valaki tudományos előadást tartott a csodás és felfoghatatlan, de éppen ezért ma már háztartási cikké emelkedett rádióban és sokat emlegette az illető úr a gondolkodás szót. Tíbi hallgatja nagy odaadással néhány percig nyugodtan, megértéssel az előadást, majd mindenre kíváncsi lelkesedést azt kérdezte:

Miért szeret olyan sokat gondolkozni a rádió-bácsi...

És azóta akár néni, akár bácsi hangját hallja a rádióból, mindig rádióbácsinak mondja a csodálatos

eszközt, mely előtte, két éves kiesi szíve előtt természetes, magától értetődő, míg mi csak ámulunk az érthetetlen, de nélkülözhetetlenné vált csodán...

arról, hogy

beszivárgás

eseményéről ír az Univerzál című nagy román újság és természetesen a beszivárgás ráánk, magyarokra vonatkozik és nem azokra a különben derék erdélyi hegylakó románokra, akik alig pár évszázad óta természetesen szivárogtak előre, mindig előre a magyarok lakta területek felé, míg el nem érték a Tisza vonalát. Valamikor a rumé-liai síkság volt a hazájuk, aztán jöttek a legelő kecskék és juhok után előre, mindig csak előre, hegyeken, völgyeken át, a Kárpátok égbenyülő bércéi mentén a mi szép földünkre, a mi áldott hazánkra. És most arról ír a bukaresti Univerzál, hogy mi, magyarok szivárogtunk a románlakta területekre. Kacagnunk kellene, ha sirásnak jobban helye nem volna. Idejutottunk és ennyi elvetemültséggel hamisítják odaát még ma is a történelmet. Mire észrevesszük magunkat, kiséül, hogy valahonnan a tengerentúlról »importáltak« bennünket erre a földre alig száz esztendővel ezelőtt. Különösen akkor sült ki ez, ha az Univerzál dönthetne történelmi ezer esztendős multunk hitelessége fölé...

arról, hogy

111.000 magyar

kirándorló faragja a vándorbotot és készül a tengerentúli új világba hazátlan kenyérre. Belesajdul az ember lelkébe a fájdalom és keservesen felsóhajtottuk: Uram Isten, hát olyan sok a magyar, hogy belőlünk mindenfelé jut csak úgy tízezrevel, százezrevel kirándorlásokra, hazátlan sorsokra...

Fáj a lelkünk és arra gondolkunk, hogy Rákosi Jenő annak idején husz, majd negyven millió magyarról álmodott és ma alig néhány milliónyi idegyült magyarról is százezrek, tízezrek faragják a vándorbotot, hogy bucsut mondjanak a hazai rögnek...
Uram, itt nincs valami rend-

ben. Bratianu György, a nagy román politikus most követeli, hogy Európa minden országából vigyék haza a román ajku fajtabeliket, mert otthon a határok mentén szükség van rájuk. Minálunk százszor, ezerszerre nagyobb szükség van minden magyarra s ha le-

het inkább mi is hozzuk haza őket, a távollevőket, a hazatlanságban singlédöket, mert jó, egészséges elosztás és megosztás mellett itt minden magyar kenyert kell, hogy keressen, minden magyar édes otthonra, hazára kell, hogy találjon...

Debreceni iparosok a berlini nemzetközi kézműves kiállításon

A berlini Nemzetközi Kézműves Kiállítással kapcsolatban megszervezett magyar iparosok tanulmányútfára kirándult közel 800 főnyi magyar iparos. Valóságát megcsillantuk Berlin; mégpedig elsősorban magyar élni akarással, magyaros kedéllyel, viszont annál szűkebb pénztárcáinkkal. Csak nagyobb vonásokban érintetem élményeinket, a nagy, négy és egyegyed millió erősen épülő, fejlődő világvárosról, mert részletesen leírni futtában mindent nem lehet.

Már Szobnán a cseh határnál kezdődött jókedvünk (persze átésve a közeli határ okozta rossz érzéseinken) kialakulni, amikor láttuk minden csehszlovák területi állomáson, Pozsony és környékén a magyar és tót vasúti személyzet, rendőrség, finanszírozás stb. szíves, sőt lelkes üdvözléseit. Sőt ez így ment a 15 Pullmann kocsi-ból álló különvonatunk útján a morva és cseh fészkek központjaiban, az alagutakkal szagotott, gyönyörű vidékeken fekvő gyárvárosok egész során keresztül, a német határig.

Persze sűrű »Piva« poharazgatás közben, ahol csak megállott vonatunk. Sőt még meg sem álltunk s egyik »somogyi bieskás« barátunk szájáról már rég berenggett füleinkbe a sör cseh neve »Pi-i-iva! Piva!

A német határnál, sőt már cseh területen is már a »szudéták«-nál emelt karral és »Heil, Heil: kiállásokkal üdvözöltek bennünket, lett légyen az üdvözlőkön cseh vasutas, vagy más ruha... Német területen már sötét este haladtunk tovább, ahol pár nagyobb állomáson szívesen elbeszélgettek velünk a német utasok. Sőt ivóvizet készséggel nyújtottak fel papír poharakban.

Lenyűgöző, elgondolkodtató látvány ezen a területen, hogy egészen Berlinig szinte megszakíthatatlan folytonosságban: csupa gyár, gyár és ezekhez tartozó művek, lakások, telepek, városok, nyaralók tömegsora húzódik végig az egész 240 km.-nyi útvonalon, akárcsak nálunk aranylásos földjeink a vasut mentén.

A német esze inkább vasat vet, mechanikában, chemiában munkálkodk és gép-csodákat arat...

Berlinben 50 perces késéssel érkezünk. Zenével fogadtak. Majd *Bornemiza* Géza miniszter úr rövid-beszédes fogadatlása után elindultunk közeli szállodáinkba, éjjelutáni 2 órakor. Londonereink 1-30 számig táblákkal sorakoztak fel, azokat magasra tartva, hogy mindenki saját szállodája száma alá sorakozhasson. Én feleségemmel például a »Hospiz St. Michael«-ban kaptam egy szép 6 méteres magas tiszta szobát.

Többek között ott voltak a debreceni kamarától *Radó* főtitkár úr, *Olasz* Vilmos és *Dicsig* titkár urak, *Zelinger* úr, *Galamb* Ferenc, az ipartestületünk elnöke, Sarkadról vitéz *Südy* József ipartestületi elnök.

Reggel mindjárt megtudtuk, hogy a berlini reggelhez, sok feketét (cikória nélkül) picit tejszint (két kanálnyi) körömnnyi kockacukrokat (amiből bizony 8-10 darabot rakosgattunk kávéinkba) adnak fel vaj, dsem mellett és tojás nagyságú jóízű, de bizonytalan összetételű szürkés cipőskákat.

Hiába... Gyár, az nem kalászos ro-naság...!

Reggeli után autókön kimentünk hideg szélben az Első Kézműves Világkiállításra. Már messziről látszott a 138 m. magas kiállítása vastorony, melyre állandóan két lift hordja fel 50 pfennigjével az érdeklődőket, ahonnan szép kilátás van a környékre. Van fenn büffé is és világító torony forog a hegyében...

Gyönyörű betonépítményű, állandó kiállítási terület fogadja az odaérkezőt, a kiállítás elején, tele a 30 nemzet és a horogkeresztes zászlók tömegével, óriási oszlopokon.

Bent is szép előcsarnokban fogadtak bennünket. Majd balra a következő hatalmas teremben máris jóleső meglepetés várt bennünket. A legelső hely az imponzans, nagyszerűen ható középoszlopokkal határolt nemzetek termében — a miénk a — magyaroké.

Mindjárt le is szögeztem, megérdemelten. Mert a rendező miniszteri megbízott szerint is a legtöbb anyaggal veszünk részt, sőt naponta cserélni is kell a darabokat helyszűke miatt. A minőségéről pedig magam is mindjárt megállapíthatam, hogy — felülmulhatatlan munka.

A berliniek pedig folytonos rendezéseikkel, vásárlásaikkal a legmegdönthetlenebbül bizonyítják kézműiparunk kiválóságát. Igaz, hogy nem is sajnálják a márkát készítményeinkért lerakni...

MAGYAR CSÁRDA BERLINBEN.

Előző levelemben közöltem, hogy a magyar kézművesipar abban a megbecsülésben részesült, hogy az első helyet kapta a nemzetek termében. Utána azután a többi résztvevő államok, nemzetek egyszerű kézműipari munkái következtek: Lengyelország, Bulgária, Csehország, Nippon, Franciaország stb., stb. sok exotikus államok is a legszebb elrendezésben s itt le nem írható változatosságban.

Ezekután elképzeltető, milyen imponzans mértékben — úgy minőség, mint terület-igénybevétel szempontjából — szerepelt az otthonában levő német ipar, a technika minden ágában, kémiában, mindenféle ipari termékekben és nem utolsó sorban a sütőiparban, cukrászatban, mézeskalácsban. Valósággal édesipari költeményekkel volt tele egy külön terem köztük (e sorok frójának is már külföldön is jól ismert debreceni specialitásai) a debreceni mézestányérok és mogyorók, melyek sokkal nagyobb nevezetességei Debrecennek, mint azt a városunkbeliek gondolják.

A sok-sok kiállítási csarnokon átjutva, kijutunk az udvarra. Itt a már említett óriási torony után a parkírozott kavicsos sétányok között dörzsölgetjük szemünket: jól látunk-e, mert az udvar egyetlen eseménye, ékessége, érdekessége a magyar szívet bizsergető, piros-fehér-zöld színű zászlócskával ékesített magyar csárda, cigánnyal, hamisítatlan magyar nótákkal.

Nagyszerűen megépített, magas, zsupfedelű csárda, fedett tornáccal, léckerítéssel, nagy befogadóképességgel, nemzetközi és legtöbb német vend-

déggel, állandó jó magyaros kedélyben tartja közönségét.

E pavillonnal szemben van az egyik nagy német hűsüzem teljes bemutatása, gyönyörű változatos készítményeivel, amit még Böde Gyula barátunk is azonnal elismert és meg is hív, hogy menjünk be vele és sógorával, Sarkadi urral, kikkel aztán szakszerűen sikerült az üzemet legmodernebb gépfelszereléseivel áttanulmányozni. Gyula barátom elismerte, hogy ismét csak tanult, akár a — »jó pap«...

Ebédelni megyünk egy emeleti étterembe.

Magyar lányok várnak az ajtóban, magyar ruhában, a cigány magyar nótákat húz. Az asztalokon horogkeresztes zászlócskák tartókban felállítva, magyar koronás zászlók mellett. A pincér már németül kéri ebédjegyünket. Egy tányér gulyásleves, bő hússal, 5 milliméter vastag kenyérszeletek, utána krémes tészta, majd háromféle sajtszelet között egy keskeny kártyalap-szerű valami, hasonlít egy fekete öröltparafa talpbatéhez, úgy omlik is. De Galamb Ferenc szerint ez »jó-egészség«-kenyér». Ő is gyártja és ez nagyon jó a gyomorba. Hát mivel ő, mint szakember ennyire állítja, bele is mertünk harapni és ezzel fogyasztottuk a sajtokat el.

Úgy gondolom, ha kávézaccal össze gyúrnék egy korpás rozsliszt szerű masszát, ugyanilyen ízű, színű kártyalapokat préselhetnék belőle, keményfedelű könyvek között...

De halljuk csak!... Gyönyörűen húzza a cigány: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország... Vincze Zsigmond egyszerű melódiáját, mely itt könyekig hat bennünket és ellenállhatatlan tapsra kényszerít, mire viszont a cigány kényszerül ujrán.

Sört rendelünk. Vágni lehet a habját 10 perc múlva is — ez sör! Viszont fizetésnél 80+10 az 90 pfennig cca 1.10 pengőben. Magyar lányokat táncra kárpák tüzesebbrű kolégáink és a csárdásból csak apró nehezségekkel lehet kiforgatni őket vezetőinknek, mert már kint várnak az autócárok.

Megyünk a hajóállomáshoz. Kirándulunk hajón a berliniek kirándulóhelyére, a gyönyörű partvidékü »Vann-see« tavon. Kellemes hajókázás a »Schfedische Pavillon«-hoz, ahol kávé, semmi kenyér-féle, ellenben rengeteg fajta cukrászatiemény — quantum satis; ezek között is a gyümölcsösök nagyobb százalékban — a végkimerülésig. Ez benne volt az uzsonnában, hogy mindenki annyit fogyaszthat, amennyi jólesik...

Innen visszahajózártunk a Strössenbrüchigéig ahonnan autóbuzsaink visszavitték bennünket a kiállítás közelében levő: »Deutschland hall«-ig. Ebben a hatalmas épületben a legmaradandóbb élmény várt ránk. — Erről következő levelemben fok.

Kerekgyártó Sándor,
mézeskalácsos mester.

Király a harmadik osztályon

Az egyik tiroli faluban nagyban készült arra, hogy Lipót belga királyt ünnepélyesen fogadják, aki átutazott a pályaudvaron. A falu vezetői kivonultak a pályaudvarra és a vonat befutása után izgatottan várták az első osztályú kocsi-ból a királyt. Nem jött, de nem jött a másodosztályú kocsi-ból sem. A küldöttség már éppen távozni akart, mikor meglátták hátizsákkal a hátán az egyik harmadosztályú kocsi-ból kilépni. A király megkösztönte az eléje siető küldöttség üdvözlését és azután otthagya a nemes vezetőséget, szerényen felment egy másik vonat harmadosztályú kocsi-jába és elrobogott a faluból.

Emlékezzünk

Emlékedért száll-e dal szívemből
Te élet-tengerének hűséges dalnoka
Te közöttünk mint napfény élsz
Te újságírásnak Jenkölt bájnoka,
Talán elértem lelkem álma vágyát,
Zöld repkényemmel — dalaimmal
Vagy elhervadva a közöng tüztől
Dalom még útközben elhal?

De nem hervad el a dalom
Már megindult a szép kezdet
Az emlékezés örökzöldü hegyén
Virágként — egy gyökere eresztelt,
Than Gyula sírkövére gyűjtünk
Csak egy szál virágot kérünk rája,
A virágszálatok csokorba kötjük,
És elültetjük kedves sírhalmára.

Az emlékmű fényes bizonyítéka lesz
Éjt-napot egybevető munkáid —
jutalma az
Mit negyvenéven át kiérdemeltél,
Előtted már megnyílt az örök tavasz
Az újpilágnak glóriás fényénél
Arany betűkkel írva neved örökké él

Könnyezve állunk meg sírod előtt
És reá helyezünk egy rózsakoszorút,
Hogy eltakarja homlokod egész
A hon miatt kellett fájdalom-borút:
Ha az illatos rózsát letépned,
Tövisék közt látnád drága honunk
képét.

Bücsüzünk, fogadd e zöld fenyő ágat
Viruljon életed mint-e lomb virul,
Mi tápláljuk lelkünknek sok évken át,
Munkás szellemeked oltványiról
Herpadatlan virág szép múltú emléked
... Díszes sírhantodban boldogan
pihenj meg!!

ANONYMUS.

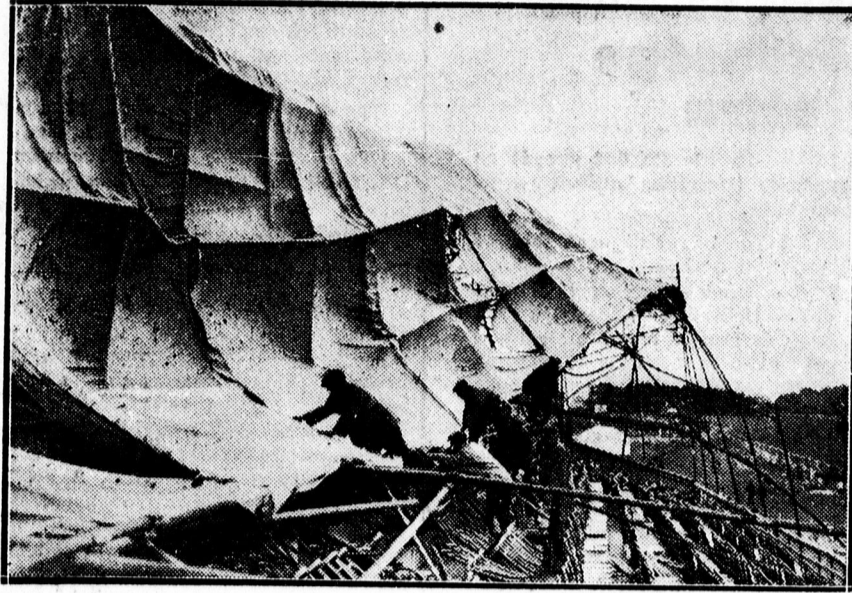
Feltalálták a műgyantából préselt optikai lencsét

A »Plastics« nevű angol folyóirat híradása szerint két angol feltaláló: P. Koch de Gooreynd és A. W. Kingston hosszas kísérletezés után cellulózenitrátban találták meg az alkalmas új lencseanyagot, amelyből minden megkívánt törehsi viszonylat sajtolható. Az új anyagból készülő lencsék tömeggyártását fényképező, messzelátó-színházi látászó- és földmérő készülékek számára már megkezdték.

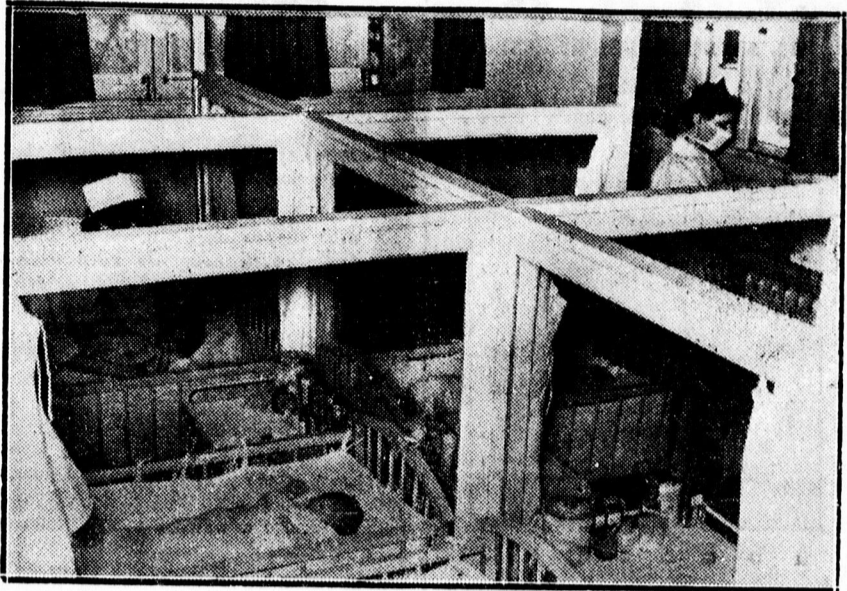
Az új műgyantalenese figyelemreméltó sajátossága nagyobb fényáteresztő, főként pedig ibolyántúli és vegyileg aktív sugarakat átértesztő képessége. Ennek következményeként a rövidebb exponálási tartam nem rontja a minőséget. — Éme jó tulajdonságát az amatőr-fényképezés értékelheti majd, főként belső, vagy éjszakai felvételeknél.

A műgyantalenese alkalmazása rövidesen kiszorít minden más anyagot a pápaszem- és orrosipte-tóptikából. Ezeknél a cikkeknél nagymérvű olcsóbbodás várható. Figyelemreméltó az is, hogy a műgyanta jóval könnyebb az üveganyagnál, így még a gyermekek is anélkül viselhetik majd az új pápaszemet, hogy annak súlya terhes lenne s az a panasz, hogy a pápaszem viselése fárasztó, megszűnik majd.

A szakemberek véleménye szerint az új lencsék optikailag nagyon értékesek és legfinomabb esz-szolászú üveglencsékkel is felvesz-szik a versenyt. Természetesen jóval olcsóbbak az utóbbiaknál.

Angliában hatalmas vihar dult. A híres epsomi versenypálya tribünjeit és védőpönyvait alaposan megrongálta a vihar.

Üvegszoba egy amerikai gyermekjárványkórházban.

A baktériumháboru borzalmai

„A szovjet teljesen felkészült a baktériumháborúra” — A nagyhatalmak vezérkarai tárgyalják a baktériumokkal való támadást és védekezést.

Az a nagy fegyverkezési láz, mely az egész világot magával ragadta és új fegyverek, gépek, romboló eszközök tökéletesítésében bámulsztos eredményeket érnek el, bizonyítja, hogy közeledik egy újabb világégés, melyről politikusok nyilatkoznak még ott is, ahol a béke megmentése irányítja a fegyverkezésnek minél nagyobbá váló arányait.

A fegyverkezés már áttért olyan tere is, ahol már nem lehet megkülönböztetni hadseregeket, olyan módon akarnak küzdeni a végső leszámolásnál, hogy az minden háborus rémséget túlszárnyalna, melyről tud a világtörténelem. Az új támadó eszköz nemcsak a harcolókat veszélyezteti, hanem a polgári lakosságot is, sőt mivel a rémület felkeltése a főcél, inkább a polgári lakosok életére jelent veszélyt. Nem másról van szó, mint arról, hogy a harciszervek sorában lehet említeni a baktériumokat is már.

Veszélyesebb és borzalmasabb a repülőbombánál, mert a bomba csak egyszer robban, csak egyszer pusztít, de a baktériummal telt edény, ha emberlaktá helyre kerül, kiszámíthatatlan arányú fertőzést okoz, egyre növekvő számokban.

Hogy mennyire komoly a baktériumháború gondolata, azt bizonyítja a szovjet hadsereg vezetőjének Vorosilov hadügyi népbiztosnak az a világgá röppent kijelentése: A szovjet teljesen felkészült a baktériumháborúra.

A bacillusháború még nem ismert módja a hadviselésnek, kevesen tudják, hogy

nem jelent mást, mint mozgósítani a halálos betegségek mikrobaikat, hogy fertőzzenek, öljenek, ahová csak eljutnak.

Ezt az új módját a háborúnak megkezdésnek tartogatják a felek és ezért, mivel nagy titokban készülnek fel, részleteket nem tudnak, hétfecsétes titok az új harciszervekkel való bánás és annak harcbevetési módjai.

A hadviselésnek ez a módja tilos volt eddig,

aláírtak egyezményt, hogy a kémiai és baktériumháborút nem tűrik emberséges szempontok miatt.

Ez az egyezményben azonban, mint a legtöbb egyezmény, csak addig maradt érvényben, míg a megszegésre nem került a sor. Gyakorlatilag hatályát

vesztette, mert először 30 hatalom írta alá, hogy számúzik a megengedett hadianyagok sorából, de 1932-ben már csak nyolc hatalom írta alá, hogy nem fogják alkalmazni az új, szörnyű hadiszereket. Annak oka, hogy miért nem kötelezték magukat a további ellátásra, abban keresendő, hogy nehéz ellenőrizni az új hadiszereket gyártását. Nem lehet megállapítani, hogy készülnek-e az új hadianyagok, mert

néhány szobás helyiség elegendő, hogy országok lakosságát elpusztító kórokozókat „raktároz-zanak” el.

Az ilyen kis helyiségben készülő hadianyagot nehéz ellenőrizni és ez az oka annak, hogy nehéz a megtiltás.

A volt angol hadügyminiszter éppen azért, mert az ellenőrzés ügyszólván lehetetlen és nem lehet biztonságban a másik fél szándékai felől, kijelentette, hogy

nem mondhat le egyetlen állam sem új módjáról a hadviselésnek. Nem teheti ki meglepetésnek magát. Az olasz hadsereg vezetésénél is van egy irány, mely azt tartja, hogy első sorban a harcoló hadsereg mögötti területek lakosait kell megfélemlíteni, pánikot és pusztulást okozni, mely a hadseregére bontó hatású.

Ez az olasz elmélet sikerrel kapott

Clark Gable a híres moziszínész legújabb „szerepében”: beleesik egy mocsórába.

tág teret az abessziniai harcoknál, amikor is a gáztámadást, bombatámadásokat kaptak harcászok nem lakta falvak is.

A spanyol polgárháború borzalmainak sorozatában is szép számmal szerepelnek a harcászok mögött fekvő nagy városok elleni támadások, melyeknek célja, minél nagyobb kárt és pusztulást okozni az ellenfélnek, nem nézve azt, hogy katona vagy polgár, asszony vagy gyermek pusztulását idézi-e elő a támadás.

Ez az új hadvezetési elv ügyszólván teljes diadalt arat, mert a japánok is ezt fogadták el és

és a most dúló kínai harcokban olvashatjuk, hogy száz kilométerekkel a front mögött elterülő békés városok népet bombázzák halomra.

Ez a gyakorlat teszi elfogadhatóvá azt, hogy

a baktériumháborút alkalmazni fogják és nem lesznek tekintettel semmiféle más szempontokra, mint az ellenfél minél nagyobb megfélemlítésére, minél nagyobb arányú pusztítására.

A hadseregek szolgálatában felsorakoznak tehát a baktériumok, ott láthatjuk a pestist, a vérhast, tifuszt és a többi vést, de nem láthatjuk azokat a fertőző betegségeket, melyek ellen könnyen és gyorsan lehet védekezni. Nem érdemes tehát olyan harcokat küldeni támadásra, melyet hamar leszerelnek.

A fertőzés történhet olyan módon, hogy repülőgépekről, vagy ügyszólván útján helyezik el a megjelölt terü-

leteken a fertőző baktériummal telt edényeket, vizet, élelmiszert, utakat fertőznek meg, vagy állatokat oltanak be, például a patkányt a pestis terjesztésére.

Itt azonban már baj van, mert a baktérium nem fegyverezhető katonára. Nincs tilalom a számára és

ha elindítják romboló útjára, pusztít, tekintet nélkül arra, hogy ki az ellenfél.

A baktérium tehát fegyverezetlen katonára és így veszélyt jelent arra az államra is, mely harcba küldi.

Igy volt ez a világháború alatt is, amikor a gáztámadásokat kezdték. Felhasználták a szelet és útjára engedték az ellenség lövészárkai felé a mérges gázfelhőket és bizony, akkor még megtörtént, hogy a szél irányt változtatva azokra borította a halálos felhőket, akik azokat útra bocsátolták.

Ilyen veszélyes a baktériumháború is. Felbecsülhetetlen az a pusztítás, melyet okozni lehet.

Elegendő száz ügyszólván, hogy az egész országot megbénító óriási járványt idézzen elő a baktériumok szétszórásával.

A baktériumok előállítására nem nehéz és olyan mennyiségben lehet gyártani, ahogy éppen tetszik.

Percek alatt száz milliárdjait lehet előállítani a halálos kórokozónak.

Érthető, hogy ilyen borzalmas hatású új harci szer foglalkoztatja a hadseregek vezetőit. Készülnek a támadásra, de készülnek a védekezésre is.

A hadiműhelyek titka, hogy milyen baktériumokat tartanak készen és hogy milyen védekezési módot találtak ki. Az emberi leleményesség csodákat tud elérni ezen a téren is, látjuk, olvashatjuk.

Istennek azonban bizonyára jobban tetsző lenne, ha az emberi leleményesség nem a pusztítás művészetére terén, hanem az igaz emberi boldogság érdekében nyilvánulna meg.

(bem.)

Az 56 éves asszonynak 69 gyermeke született

A világ legtöbbgyermekes család-anya Scheinberg Bernátné bajor asszony, aki 56 éves korában halt meg és 69 gyermeknek adott életet. Az anyai áldásnak ez a kivételes csodája már húsz éve, hogy meghalt. Feljegyezték, hogy négyszer négyes ikrei születtek, hét ízben hármass ikrei, tizenhátszor ikreket hozott a világra. A férje ma is él és másodszor is megnősült. A második asszony 18 gyermekkel ajándékozta meg. Scheinberg elmúlt 80 éves és 88 gyermeke közül 67 életben van.

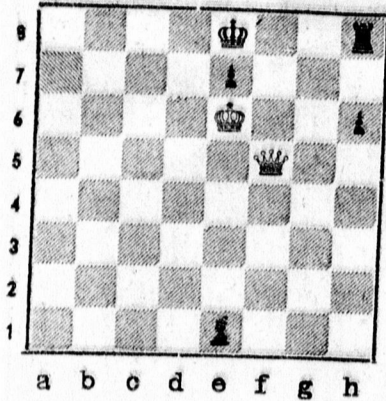
S A K K

46. SZ. SAKKFELADVÁNY.

W. Pauley.

(„Deutsches Wochenschach“ 1910.)

Sötét: Ke8, Bh8, Fe1, gy: e7, h8 (5).

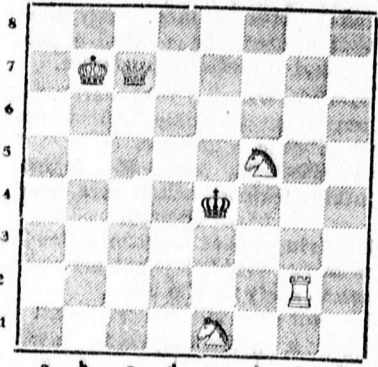
a b c d e f g h

Világos: Ke6, Vf5 (2).
Matt két lépésben.

47. SZ. SAKKFELADVÁNY.

J. Figura, Wien.

Sötét: Ke4 (1).

Világos: Kb7, Vc7, Bg2, He1, Hf5 (5).
Matt két lépésben.

58. SZÁMU JÁTSZMA.

Caro-Cann védelem.

Világos: Brinckman. Sötét: Hönlinger. Rohitsch. 1929.

1. e4, c6. 2. d4, d5. 3. Hc3, dxe4.
4. Hxe4, Ff5. 5. Hg3, Fg6. 6. f4, e6.
7. Hf3, Fd6. 8. Fd3, Hbd7. 9. 0-0.
10. He5, Fxe5? (Súlyos hiba! Az „e5“ előrs és a megnyílt „f“ vonal miatt világos domináns előnyhöz jutott 10... Vc7 kapcsolatban 11... c5-tel volt helyes folytatás.)
11. fxe5, Fb6. 12. Kh1! Bbd8. 13. Fxg6, hxg6.
14. Fg5! Hdxe5. 15. Ve2! Hed7. (A második gyalog ütésére sötét döntő hátrányba került: 15... Vxd4. 16. Bad1. Vxb2 — 16... Vc5. 1. Hge4 — 17. Bxd8, Kxd8. 18. Vd2, Ke8. 19. Vd6 és világos nyert.)
16. Hge4, Hdb8. 17. Fxe7, Kxe7. 18. Bxf7, Ke8. (18... Kx17. 19. Hg5, Kf6. 20. Ve5, stb.)
19. Hec5, Bd6. 20. Bfxb7, Vd8. 21. Hxe6, Ve8. 22. Hxg7, Kf8. 23. Ve7 és matt két lépésben. — Huszáros játszma!

Ambrus Sándor.

Nyertések: Lapunk 1938 május 29-i számában megjelent 44. számú sakkeladvány kulcselvése: Va8! volt. — E héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet: Pálinkás István, Nyil u. Ackermann Sándor Fürdő utca. Kiss András, Arany János u. — A könyvjutalmak hétfőn délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor átvehetők lapunk kiadóhivatalában.

Jutalmak: 3×1—1 kötet könyv.

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő világos első lépésének, az u. n. „kulcselvése“ beküldése. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: Sakk. Beadási határidő: péntek este 6 óra. Szelvényt mellékelni kötelező!

44. SZ. SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcselvése:

Évi 80 ezer pengőt áldoz Debrecen közönsége jótékony célra

A szegénykérdés megoldottnak tekinthető — Évente 120.000 pengőt ad a szegénygondozó a rászorulóknak. — Egységes irányítás mellett minden visszaélés megszűnik.

A mai súlyos időkben egyre többet kell foglalkozni szociális kérdésekkel különösen olyan nagy városban, mint Debrecen. A naponta kopogtató nyomor, munkanélküliség és sok, sok keserű mai állapot neveli az éhezők, nyomorgók számát, akikről a társadalomnak megfelelő formában, jól szervezett munkával kell gondoskodni.

Nagyon fontos a munka és szervezethez, mert ennek az intézménynek kizárólag szociális intézménynek szabad lennie s nem a munkátlanság melegágyának.

A nyomor olyan adottság, melyből mindenkinek ki kell igyekezni. Nem lehet túrni s főleg nem szabad megteremteni olyan gondolkodást és életet, mely azt diktálja, hogy munka és dolog nélkül is megélhet valaki, tehát nem is kell törekedni arra, hogy munkát, elhelyezkedést találjon az, aki dolgozni nem szeret.

Nagy és körültekintő munka tehát az, amit a szociális ügyosztály a népjóléti intézménnyel karöltve végez. Természetesen még zökkenők vannak, de az utat simává kell tenni. Még előfordulnak olyan szörvénys esetek, hogy élelmes, de munkakerülő szegények közül itt, ott akad egy, aki leszedi a nyomor vámját mindenütt, de ezek már elvétve előforduló esetek.

Társadalomnak, társadalmi egyesületeknek, köznek és magánosoknak kell összefogni, hogy a szociális munka terén rend, igazság és fegyelem legyen és csak azok szoruljanak rá a közre, akik saját hibájukon kívül valóban meg is érdemlik a segítséget.

Mindenek előtt és fölött fontos az, hogy gyermekek ne szülessenek csak azért, hogy majd munkanélküli szülők munkanélküli foglalkozású utódai legyenek. A munkanélküliség rendkívüli állapot, arra ne építsen senki, de legjobb belátása és igyekeve szerint arra kell mindenkinek törekednie, hogy nem kegyelemkenyéren, de biztos két karjának igaz munkájával szerezzé családjá és maga számára a jól megérdemelt kenyeret.

A fenti kérdésekkel kapcsolatban felkerestük a szociális ügyosztályt és megnéztük azt a munkát, melyet ott végeznek a nyomor leküzdésére és a rászorultak megsegítésére.

Mindenek előtt megállapítottuk, hogy mielőbb egyetlen helyen kell csoportosítani a városnak a szociális ügyeket intéző hivatalait, intézményeit.

Két helyen, egymástól távolosó hivatalok sok alkalmat adnak az élelmes embereknek arra, hogy kijátssák éppen sorsúrsaikat, szegény embereket. Itt is, ott is jelentkeznek, itt is, ott is sirnak, míg valamilyen formában segítséget nem kapnak.

Annak idején, 1917-ben alakult a háború nyomorának megfékezésére a népjóléti intézmény, melynek vezetője a kitűnő munkájú és széles látókörű dr. Erdőss Sándor igazgató. A háború utáni esztendő, majd különösen a világválság és gazdasági összeomlás idejében olyan hihetetlen méreteket kezdett ölteni a debreceni nyomor is, hogy külön szociális ügyosztály szervezését kellett elhatározni, mely 1935-ben meg is alakult dr. Kupinszky Sándor tanácsnok vezetésével, aki polgármesteri megbízással önálló hatáskörben intézi az inszégakció ügyeit a legnagyobb elismerés mellett. Ezen a téren méltán lehet Debrecen példának állítani még akkor is, ha a szegény- és

kolduskérdést országosan egységes alapokra helyezték.

Évente nyolcvanezer pengőt ajándékoz Debrecen közönsége szegény és koldus célra, mely összeget aztán a szociális ügyosztály osztja szíjjel a város, mint testület ad meg a súlyos összeghez. Tehát százhuszezer pengő fölött rendelkezik az ügyosztály és ebből a pénzből egyetlen fillér el nem megy adminisztrációra vagy más célra, mint a szegények gondozására és ellátásának ellátására, lakására. A pénzt a szociális ügyosztály csekken, pénzbeszedők útján szedi össze és a kiosztást, illetve juttatást aztán megfelelő helyzettanulmány alapján egy bizottság intézi Kupinszky Sándor tanácsnok vezetésével. A juttatás lehet állandó vagy esetenkénti, amint a szükség parancsolja.

Az állandó segélyezették száma nyolcszáz körül mozog, míg az esetiek havonta 150, 200 főre is felmennek, természetesen télen nagyobb ez a szám s a fűtés, lakás gondok is többet követelnek.

Havonta tízezer pengőt fizetnek ki, amiből ötezer pengő körülbelül a lakbér, hiszen a közsegélyes mind albéltet lakó. De vannak olyan segélyezették is, akiket kilakoltatnak és azonnali segélyre szorulnak. A város szükség-lakásokat tart fenn, ahol a keresetképtelenek ingyen, a kresó, munkaképesek pedig minimális bérért laknak.

Mint a fenti adatok mutatják, olyan tetemes összeg áll rendelkezésre a köz-

adakozásból és a városi hozzájárulásból, hogy a rászorulókat kivétel nélkül részesüljenek segélyben, ha kivizsgálás után valóban érdemeseknek találtnak a segélyezésre.

Éppen azért mindenki minden hozzáfutató segélykérőt irányítson a szociális ügyosztályhoz, ahol kit, kit érdeme szerint segélyeznek. Ma már azonnali esetekben is történnék kifizetések és segélyek, ha valóban arra rászoruló kérel.

Ha azonban a magánosok és egyesületek ezután is külön utakon igyekeznek a szociális ügyosztály nélküli intézmi jótékonykodásaikat egészen bizonyos, hogy a visszaéléseket, az élelmes szegények előretörését a szemérmesek és szegényekzők rovására megakadályozni nem lehet. A cél pedig az, hogy mindenki rászorultsága szerint részesüljön közsegélyben. Sajnos, mindenkinek hinni nem lehet a tapasztalat szerint. Sokan, igen sokan visszaelnek a helyzettel, csak központi irányítás és ellenőrzés segíthet.

A szociális ügyosztály mindig mindenkinek rendelkezésére áll.

Sőt, éppen azt kéri a szociális ügyosztály vezetője, Kupinszky tanácsnok, hogy egyenesen hozzá forduljanak kéressel, panasszal, mert a rendelkezésre álló összeírás, az ellenőrizhető adatok gyűjtése, helyzettanulmány alapján szerzett biztos tudat segítheti elő igazán a szociális segítés munkáját.

Külön utakon további visszaélések és bajok származhatnak éppen azoknak részéről, akiknek érdekében mindent igyekeznek elkövetni a vezetőség, hogy emberibb élethez, lakásokhoz és ellátáshoz juttassa őket. A közönség önmagán segít, ha a nagy munkában tanácsal, jóindulatú segítséggel hozzájárul és így a már felajánlott nagyszerű összeget minden tekintetben rászoruló szegényeknek juttatja...

sz. r. l.

Most aztán merre?

Szines riport arról, hogy hova akar menni, milyen pályára törekszik a mai végzett fiatalság?

Soha sem volt annyira aktuális az a mindig súlyosan felvetődő kérdés, hogy „mi legyen a gyermekkel?“ mint éppen ilyenkor, a vizsgák táján. Nem-sokára ismét kilép az iskolák kapuin egy rétege a mai fiatalságnak és dörmöböz a mai élet ajtaján megélhetésért, pályáért, elhelyezkedésért.

Mi akar lenni?

Ezt a kérdést vetettük fel három most végző fiatalnak s az adott válaszok sok tekintetben jellemzői a mai ifjúság vágyainak, elgondolásainak.

Bikfalvy Imre egyáltalán nem lepődik meg a kérdésen... Érzik szavain, hogy maga is sokat gondolkozott már rajta és kialakult véleménye van életpályáját illetőleg.

— Teljesen tisztába vagyok vele, hogy manapság hivatalban elhelyezkedni a legnehezebb. De az nem is lényeges. Szerintem az, amit a középiskolában tanulunk, éppen nem a hivatalnok életre készít elő kizárólagos joggal. Amit ott tanulunk, annak hasznát veszi az ember bárhol is. Szabad pályára akarok menni és ha egyéb nem, valamilyen közhasznú cikk terjesztése feltétlen akad. Ha eredményt tudok elérni rajta, akkor a lenézett végé-pályá is nagyon szép lesz... Mert minden pályát széppé tesz az elért eredmény...

Papp János maturandus már inkább vonzódik a tisztviselő pályához.

— Ha sikerül elhelyezkednem négy-öt év alatt — mondja — meg leszek elégedve. Addig otthon is tudom magamat hasznosítani. Edesapám iparos ember... Nost majd én írom a

költségvetéseit, intézem adóügyeit, tárgyalásai egyrészt... Sok olyan dolgot felszabadítottam, ami eddig munkájától vonta el... Különbösen nem látom egyáltalán kilátástalannak a helyzetet... Éhen csak nagyon ügyellen emberek halhatnak meg a mai világban is.

Károlyi D. István már művészi hajlamokat emleget... Író akar lenni. De hajlandó azt a meglehetősen bizonytalan pozícióit valami más foglalkozással is alátámasztani... Egyébként van tehetsége az íráshoz is... az kitűnik azokból a dolgaiból, amiket megmutat... Van két teljesen kész, eredeti témájú vígjátéka... Egyik kisebb dolgot alább mutatjuk be... Ebben a mai zeneszerzőket parodizálja...

Béky: Szóval kezdhetjük?

Kéky: Kezdhettük...

Béky: Szóval...

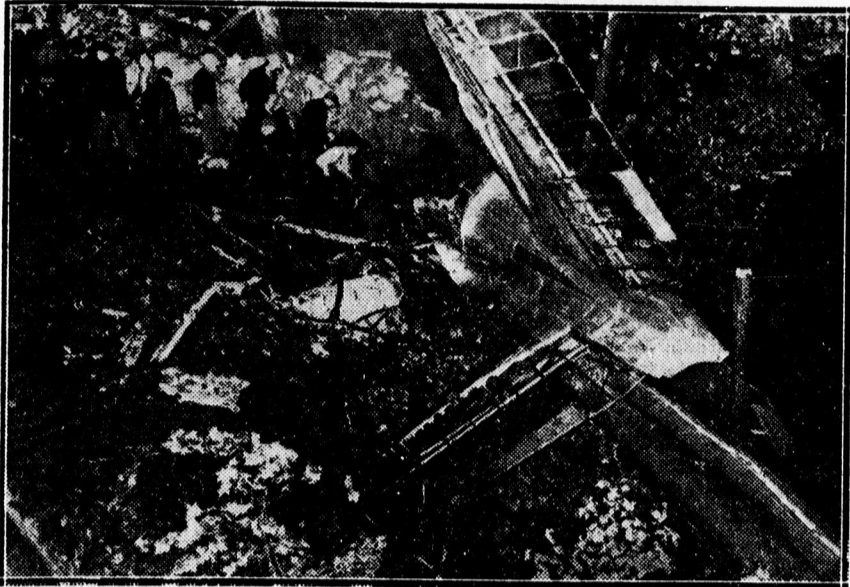
Kéky: Szóval. Legyen a nő egy valószínű színésznő aki férjhez ment szerelemből és lemondott a színpadról ugyan-csak szerelemből...

Bék: Fenét... Ezt a tézist csak a férjének adta be. Biztosan nem kapott szerződést.

Kéky: Né beszélj közbe. A szöveg az én dolgom.

Béky: Jó, jó. Én csak figyelmeztetek, hogy ne legyél olyan naiv, mint az a férj, aki elhitte ezt. A mai közönség felvilágosult és nem szereti a tündérmesket.

Kéky: (tűrlémetlenül) Tehát a nő férjénél van, de egyre visszavágyik a színpadra, a forró sikerek helyére. Az

Amerikában lezuhant és kigyulladt egy tiszemélyes utasszállító repülőgép. Képünkön a mentési munkálatok láthatók.

A természetlen egyiptomi nők a Nilus Roda szigetén levő ősrégi „szent fához” járulnak és gyermekáldásért könyörögnek.

első jelenetben is úgy találjuk, nagy vágyódásban...

Béky: Hopp!... akkor most jövök én... Ide egy édes bus, viharos vágyódó dal kell... (a Vágyom egy nő után zenéjére): A színpadra vágyom, hol kacéran játszom... stb.

Kéky: Te ezt én ismerem valahonnan ezt a melódiát.

Béky: De csak nem gondolod, hogy loptam?

Kéky: Isten ments... mindenre gondoltam, csak erre nem. De nagyon hasonlít valamire.

Béky: Annál jobb... jegyezd meg fiam: a közönség mindig hamarabb tanulja meg azt, amit már egyszer elfelejtett. Ezért van az, hogy az én slágeremet már előadás előtt füttyölik és dudolják.

Kéky: Rendben van. Akkor térjünk vissza a nőhöz.

Béky: Milyen nőhöz?

Kéky: A hösnőhöz.

Béky: Ja, — ez a vágyódó hölgy. Na halljuk, mit csinál tovább?

Kéky: Egyedül van és elfogja a nagy, forró, gyönyörű vágy. Tapsoz zenéjét hallja. Az öltöző parfümös, festékfullatú levegőjét érzi és megírja búcsú levelét férjének.

Béky: Stimt... akkor ide jön a nagy levélárja... (a Sybill levele zenéje) Pá, drágám, itt hagyom, no ne bánja. Mulasson csak egyedül jól tovább... A kutyilija tovább leng repesve Várja ötét már a festett világ.

Kéky: Hát te már mindenkit kifosztasz? Lehártól, Jacobiig.

Béky: Pszt. észrevetted? Különböztet nem érted ezt. Ez a modern nagy muzsika, mely az eddig eredmények teljes felhasználásával készül. Miért kinlódjon az ember új szituációkkal, mikor készen kapja azt? Hiszen ha ez ez lopás, akkor az építettervező is plagizátor, mert nem kezd a téglá és malter-feltalálásánál. No nem igaz?

Kéky: Hát...

Béky: Ez különben is egy nagy, átfogó muzsika, mindent átfog amit talál Puccinitól Kálmán Imréig. Hát miért van sikere az én operetteimnek? Mert itt a közönség megtalálja husz operett muzsikáját együtt. Ez takarékos is és mint ilyen, korszerű. A publikum nem nézi meg az előző husz darabot, hogy jön a huszonegyedik, az enyém, amelyikben úgyszólván minden benne van.

Kéky: Hát akkor folytatom. Közben azonban hazajön a férj s a nő elteszi a levelét, és tervét másnapra. Előbb ugyanis szüksége van egy gyönyörű bundára. Eléneklí a hamar népszerűvé váló bunda dalt. (Minden vágyam zenéje.)

Jajj úgy vágyom úgy imádom

A bundát

Kérve kérem, kedves férjem

Vedd meg hát... stb.

Kéky: A férj azonban szabódik...

Béky: Hát szabó?

Kéky: Nem, hanem nincsen pénze. De ez kicsit kényes, nem tudja, hogy mondja meg.

Béky: Tehát éléneklí. Ha az operettben nehéz valamit megmondani, akkor éléneklí. (Oly meghatott érzés muzsikája.)

Különös érzés itt a zsebem körül.

En nem tudom, olyan lapos stb.

Kéky: A nő azonban erre a burkot vallomásra dührohamot kap...

Béky: És ismét énekel (Hai Tang fáj tán zenéje.)

Férjem! nincsen pénze tán?

Akkor maga egy hitvány.

Agglegény prédikáció

Irtó: Dávidhúzy Imre.

Zene szól. A bálteremben hullámzik, örvénylik az ember, a folytonváltozó mozaik képben az öröm, fájdalom, irigység összeolvad.

Itt pompázik az ember, a hiúság rángatta, nagyozó hazudó ember, aki festékekkel, parfümmel, selyemmel, drága ruhákkal igyekszik leplezni igaz arculatát.

Pista bácsi a vén legény a bálteremből épp most lép ki. Arcának ördögderűjét egy-egy irigykedő ránc próbálja ostromolni, de derűje fölényesen állja az ostromot.

Jenő, aki fiatal életében csak a szomorúságot látta meg, a beteges ember élniakarásával szomjuhozta az öreg úr derűs társaságát.

Most is együtt van vele.

Az öregúrnak mond valamit, aki elmosolyodik, aztán kinyitja lelke zslípjét, hogy bőségesen áradjon kedélyének napsugár zápora.

— Csak semmi teketória és semmi komolyság — mondja —, aki tragikus arcot vág, azon mindig fog valaki nevetni. A legfájóbb pedig az, ha akkor nevetnek rajtunk, amikor nem akarjuk. Látom, hogy te is el vagy szontyolodva. Mi van veled?

— Szerelmes vagyok bátyám!

— Na látod fiam, ez az első félrelépés, ami magával hozza a kínos lecsúszást a vidám élet gondtalan útjáról. Mi akarsz lenni fiam, állatszeli-dító, vagy vadász?

— Inkább nyulra vadásznék, mint fenevadnak lennék a szelidítője.

— Te már az utóbbit választottad. Nem kell gondolnod duvadakra, a macska is vad volt valamikor, a tenén is.

A férj az mindig állatszeli-dító.

Most már vagy egy könnyen szeídhető állattal zárnak egy ketreche. Ebben nincs semmi izgalom s így semmi érdekesség. Megunod gyorsan. Ha pedig kóborló természetével...

Kész a diagnózis:

Maga smucig löznis

Hitvány fráter, ki a nőjét

Hah! nem tartja el.

En elhagyom! El. (E szavakra szedi a sátorfát és el. Férj a székre ül. Füg-göny lemeget.)

Ez a kis paródia, mely határozottan mutat írói hajlamot. Egyébként Károlyi D. István nemsokára beáll szakácsnak s hajószakács akar lenni. Tengerekre vágyik, világot látni és ezt elérni más úton aligha remélheti...

Igy készülnek ök az életre... Ök hárman és a többi hozzájuk hasonlókat akiket egy mostoha korban kényszerített fiatalnak lenni a véletlen. (?)

akkor azt mind drága gyönggyé váltaná, magára rakná... ha se szépsége, se vagyona nincs, kifinomodott szép lelkével hozakodik unos-untalan elő, de ez a lélek — jól vigyázz — talmi is lehet.

Jó jó, bátyám, lehet-e meleg, színes otthon nélkül élni, aminek színes, csicseregő madara... az asszony.

— Fiam, ha otthonra vágyol, csinálj magadnak pénzed és izlésed szerint... s tégy bele fülemilét, vagy egy papagályt.

Ha poézisre vágyol, vedd elő egy rokonlelkű poéta, felédbuggyanó dal-lamos sorát.

Ha melegségre vágyol, rakj kályhádba tüzet s nézd annak parazsát.

Es élj csak egyedül, mert csak magad szereted igazán... magad.

Minden más szeretet, csak látszólagos szeretet, ami önzésből fakad.

Es zárkózz magadba. Lelked zárja körül önmagát. Titkait sohase beszéd ki, mert elárulod gyengeséged, vagy bizar voltod gunykacajt fakszt.

Acélsisakos tőkehal

Az Amerikai »Scientific Monthly« című tudományos folyóirat fényképes cikket közöl egy tőkehalról, amelyet az Atlanti óceánban Paged Sund közelében fogtak ki. A körülbelül hét és félkilós tőkehal különös érdekesség, hogy fején egy konzervdobozzal került a halászok birtokába. A konzervdoboz anyira rászorult a hal fejére, hogy egyáltalán nem lehetett a halat kiszabadítani a furesa rabságból.

A természetrajzi múzeumban megállapították, hogy a tőkehal valószínűleg már nagyon régen viseli fején azt a különös bádósisakot, mert a doboz külső része erősen lehorzsolódott és helyenként ki is lyukadt. A szerencsétlen állat így csak a dobozba bekerült állatokból táplálkozhatott, ennek ellenére is igen kövérre hizott.

A folyóirat a tőkehal esetéhez hozzáfűzi, hogy így magyarázat található egy régebbi rejtélyre is. Hat esztendővel ezelőtt a God-fok közelében egy tizkilós tőkehalat fogtak, amely a nyakában, mélyen a testébe vágódva, fémkarikát viselt. Akkor megállapították, hogy a karika valószínűleg egy edénynek a felső pereme volt, amely valósággal belenőtt az állat testébe. A mostani esetből úgy magyarázzák az első tőkehal karikáját, hogy a hal valószínűleg lakmározás közben szorult a dobozba, amelynek falai időközben a sósvíz romboló hatása folytán letűredtek és csak az erős fémből készült karika maradt épen a hal testén.

akkor ő un meg gyorsan, képes kitépni a ketrec vasát szabadságáért. Ha pedig damaeskával kerülisz egy ketreche... az hátulról mar meg, vagy simogatás közben boesátja beléd karmait.

Ookos ember nem lesz állatszeli-dító.

Vadászat... ez sokkal ősi, sokkal izgatóbb... és sokkal inkább uraknak való foglalkozás.

Barangolni az erdőn, mezőn... az Isten szabad ege alatt, állni lesben, várni a pillanatot, mikor puskád elé fut a vad, kiléni szép prémű, jól fejlett példányt és mindig más vadra vadászni... ez aztán úri passzió.

Annak az érzésnek, ami a prédát kergető vadban él, amikor abban már nem mozgó állatot, hanem józú falatot lát, ősi maradványa elevenedik meg a kifinomodott idegzetű kultúr-emberben, amikor a nőt kergeti, mikor erre vadászik.

Hiszen egy kaland a vadászat minden izgalmát hordja magában. Utána futni egy nőnek képzeletében...

— De bátyám, lehet-e a női lélek gyengédsége nélkül élni?

— Hiszel te a női lélekben?

— Hát hogyne hinnék... hisz a nő is csak ember.

— Szólj a nőnek lekedről, panaszkodj, hogy nehéz az élet, hogy szenvedsz, meginog erős férfivoltodban való hite. Tehát ne szólj. Minden lelki összeereszkedés csak felesleges kiszolgáltatása a tenmagadnak. Keresd a nőben egyedül a nőt.

— Tehát bátyám tagadja a női lelkét?

— Nem én. De fiam a nőnél ez is csak puder, ajakzsír, vagy szem aláfestő anyag.

Ha szép teste van, akkor ezt fitogatja, ez a fegyvere, ha sok pénze van,

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Nem tudok

mit tizenni, Asszonyom azon az egyen kívül, hogy a feladat sokkal szentebb, mint hinni tudnánk. Nem frázis és nem hétköznapi elkoptatott mondás az, hogy magyarok vagyunk és azok akarunk maradni. Ne tévessze meg önt, Asszonyom senki és semmi az égen, világon, mert minden más, ami nem ezt a célt szolgálja, veszedelem és pusztító ragály, mely ellen védekezni elsődleges kötelessége minden becsületes embernek...

Első sorban magyarok vagyunk minden más állítással szemben!

Első sorban és utolsó sorban, tehát teljes egészében életünknek.

Joggal kérdezi Asszonyom, hogy miért kell annyit írni, beszélni erről a kérdésről, amikor ezt mindenkinek különben is tudnia kell...

A kifejezés nem helyes, mert nem tudnia kell, hanem tudnia kellene. Ez a baj, ez a kellene. Mert olyan, de olyan kevesen tudják és olyan, de olyan kevesen akarják tudni, hogy befájdul tőle az ember egész élete.

Nincs itt semmi a világon, ahova megnyugvással nézhetne az ember.

Folyton civódnunk, veszekszünk, míg az ellenségek hada fölünyesen és nyugodtan harácsolhat kíneseink és értékeink között...

Asszonyom, be kell vallanunk végre, hogy lent, egészen lent kell kezdelnünk...

A butor diagnózisa

Osszuk feladatunkat két részre és foglalkozunk ma elsőként a kész bútorral, amely a vevőt tulajdonképpen befejezett tények elé állítja. A kész bútornál nincs módunkban a bútor anyagait előre meghatározni s csak utólag állapíthatjuk meg, hogy pénzünkért mit is fogunk kapni.

Nehéz feladat előtt állunk! Valóság-gal belgyógyásznak kellene lennünk ahhoz, hogy a bútor belső hibáit „kikopogtathassuk” és hogy megállapíthassuk, hogy a pirospozsgás politur nem rejteget-e beteg, vizenyős fenyőt?

A bútor nem tud mélyet lélegzeni, helyette tehát a „belgyógyász” szakértő sóbajt nagyot s hozzáfog a modern, „sima” bútor vizsgálatához. A régi bútornak „rámája” volt és ezekben eresztették bele a betéteket. Ezeknek így minden irányban helyük volt ahhoz hogy a hőváltozásoknak engedve összehúzódjanak vagy terjeszkedjenek. Nem így a modern bútornál, ahol a faanyag rétegzésével és keresztirányú furnórozással biztosított kötással kell a fa „vetemedésének”, elhajlásának elejét venni.

A gondos vevő elsősorban a bútor konstrukcióját vizsgálja tehát és leginkább az ajtószárnyak politur nélküli alsó élén állapíthatja meg, hogy a bútor hány rétegű, nem vad, sima ereszű és milyen összetételű faanyagból áll.

Az állandóan egyformán temperált raktárban a bútor ép és makulátlan, de a fűtött, tehát nagy hőváltozású lakásban egy-kettőre görbülni, „dolgozni” kezd. Nézzük meg gondos szemmel, éle felől az ajtólapot is, nincsenek-e külső vagy belső felületén máris hullámok s hogy a bútor politurózott felületén nem láthatók-e máris a rossz jelnek tekinthető apró hólyagozódások.

Könnyen és pontosan záródó ajtók és fiókok jó munkát jeleznek, viszont a szép politurának nincs mindig nagy jelentősége. Ez a silnáy butornál nem-

az életet oda lent a föld porában, mert nekünk ezen a téren sok bűntünk, tenger hibánk és mulasztásunk van!

Annak idején Kossuth láng lelke, Petőfi szárnyaló szíve kezdte el a munkát, mely nemzeti célként hirdette, hogy a magyaroknak magyarnak kell lennie tüzön, vizen keresztül. A nép akkor eszmélt rá először arra, hogy nemzet, hogy országépítő nagy hivatású fajta. A nagy felbuzdulást sajnos, nem követte a folytatás. A megpróbáltatások se kovácsoltak bennünket össze...

Nem lett más az elindulásból, mint szép szavak tengere...

Holtott a szavak világa lejárt, most már tettek, sürgősen tettek kellene, mert az idegen tengerek szennyes hulláma eltemet bennünket, ha észbe nem kapunk. A vesztély nagyobb, mint véltük és mi magunk segítjük ennek a veszedelemnek jöttét...

És kérdezi, Asszonyom, hogy mit tehetnek önök ezen a téren!

Mindent!

Vezessék úgy az élet kornányát gyermekeiken, családjukon keresztül, hogy szent legyen ebben az országban minden, ami magyar! De csak az, a többi hulljon le, mint idegen levél az őszi szélben és tűnjön el közülünk nyomtalanul. Aki idegen itt, az nem közülünk való s aki nem idevaló, az nem értheti meg, milyen nehéz jó szándékkal magyarnak lenni...

csak éppen olyan tökéletes lehet mint a drágább holminál, de a makulátlanul politurózott felület néha éppen a rejtett hibákat szeretné takarni.

Ajánljuk, hogy a bútorvevő a garancia levébe vétesse bele a jótállást arra az esetre, ha a bútor akár rögtön, akár később központifűtéses lakásba kerülne és itt mutatkoznának meg az előbb említett defektusok. A központi fűtés száraz levegője a fának nagy ellensége, hatásának elbírálásában pedig még az egyes bírósági ítéletekben is különféle felfogások mutatkoznak.

Az elmondottak végső konklúziója, hogy nemcsak a tervezettséghez, de a készbútor vásárlásához is hozzáértésre van szükség. Ha laikus megváltott vásárolni, úgy járhat, mint a tapasztalatlan autóvevő, aki a gyönyörű hangú dudától és villamos irányjelzőtől elbűvölve, nagy lelkesedéssel vásárolja meg a kocsiát és csak a használatban veszi észre, hogy motorja gyenge, a karosszéria nem felel meg igényeknek és hogy általában más kocsiat vásárolt, mint amilyenre szüksége lett volna.

Egy hozzáértő unokaöccs, vagy jóbarát aki a bútorhoz mégis konyít valamit, hasznos, sőt nélkülözhetetlen a bútorvásárlásnál. Ez a kedves segítőtárs percek alatt fedezi fel azt, amit a laikus vásárló órák alatt sem vesz észre s ami csak a használatban mutatkoznék, szomorú jelét annak, hogy az „egy élet” vásárolt bútor már fél-éves korában jelzi azt, hogy nem fogja gazdáját sem örökké, sem kifogástalanul szolgálni.

Strand

Igazán ideje, hogy már erről is írjak. Más években ilyenkor már csokoládészínűek voltunk, most meg örülünk, ha a nap ránk süt. Jó Istenke igazán gondolhatna már az erszényünkre is, ami azt a rengeteg rutint és egyéb nappaló kozmetikai szereket illeti.

De azért mi, asszonyok, nem ha-

gyunk magunkkal „kitolni”. Jöhet fagy, didereghetünk még áprilisban, még a nagy bundáinkban is, de azért otthon, titokban, lázasan dolgoztunk az új fürdőtrikóinkon. Az első meleg nap-sugárra azután, mikor a strandon öszszetalálkoznak a hölgyek, van nagy álmélkodás: Hát te is, kérdezik egymástól és külső a turpisság.

De ha történetesen még akadna néhány hölgy, aki még nem kötött otthon magának fürdőtrikót, azok sürgősen fogjanak hozzá. Elárulhatom azt is, hogy a legtöbb otthon készült és karcos alakkal rendelkező hölgy mind kétrészes trikót kötött magának, még pédig olyképen, hogy a színes, vagy fekete, vagy fehér sodrott vastag pamutból két sima, két fordított, tehát csikos nadrágoeszkát csinált, a hozzávaló melltartó két kosárkáját befűzte középen egy nagy elütő színű karikába, ami által a kosárkák kissé rncolódtak. Hátul persze spórolva a pamuttal, a lehető legkisebb testfelületet takarja kötés, csak egyszerűen egy gombbal csukódik. (Rossz rá gondolni, hogy Isten őrizd, mi történnék akkor, ha a gomb leszakadna.)

Fentiekből láthatják, Hölgyeim, hogy nem olyan nagy baj, ha valaki csak most fog hozzá a fenti trikó kötéséhez, mert olyan kevés az, amit kötni kell, hogy aki szorgalmas, két nap alatt megcsinálhatja.

A színeket azután tetszés szerint lehet variálni. Páldául egy fehér trikóba, abba a részbe, ahol a fordított kötés látszik, különböző színű, mondjuk piros és kék fonalakat lehet belehuzni. Vagy ha ez túlkomplikált lenne, akkor elegendő egy elütő színű kis kutyá, vagy monogram, amit akár a jobb nadrágszár kifelé eső részébe, akár pedig a bal melltartóra ráhímezzünk.

Egyebekben a fürdőtrikó-divat az idén nem sok újat produkál, maradtak a melltartós formák, még jobban szeretik a csikos trikókat, mint tavaly; gyakori a petty is, alkalmazkodva a felsőruhák divátjához.

Annál nagyobb azonban a strandruhák, kabátok, shortok variációja, de erről majd legközelebb, mert olyan tág tere nyílt az idén ezeknek, hogy nem áll most erre elegendő térség rendelkezésemre.

Nem győzöm elegend hangsúlyozni, hogy Hölgyeim, kössenek szorgalmasan, mert tudom, nem bírná el jobbarátó szívük, hogy barátinójuk maga készítette trikóban „feszítsen” a strandon. (Mit szólnának hozzá férjeik...?)
Dr. D. E. B.

Heti étlap

HÉTFŐ. *Délben:* majorannás burgonyaleves, székely gulyás, puskótekeres. *Meinl-féle csokoládémázzal, Meinl-fekete. Este:* jegelt Meinl-féle Meinl-fekete. *Este Meinl-féle makaróni, eper.*

KEDD. *Délben:* meggyeletes, borjúbecsinált zöldborsóval, derelye Meinl-féle vegyes ízzel, Meinl-fekete. *Este:* gomba tojással, ementáli sajt.

SZERDA. *Délben:* *hagymaleves,* szardellás felsárszelet, Meinl-féle vegyes ízzel töltve, Meinl-fekete. *Este:* Meinl-tea, Meinl-féle dobozos libamáj-pástétom, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK. *Délben:* apróléklevés, idei libasült zöldbabfőzelékkel, Meinl-féle O-burgundi bor, meggyeslepény. *2 Meinl-fekete. Este:* hideg sült vegyes salátával, sütemény délről.

PÉNTEK. *Délben:* rebarbara-leves, rántot harcászélet, majonnészes bur-

gonyasalata, Meinl-féle őszibarackbefőtt, Meinl-fekete. *Este:* hideg gyümölcsrizs Meinl-féle málnaszörppel.

SZOMBAT. *Délben:* velőleves, a kelkáposztafőzelék debrecenivel, Meinl-féle makaróni sajtjal, Meinl-fekete. *Este:* Meinl-féle dobozos lecsó tántotával, gyümölcs.

VASÁRNAP. *Délben:* ráklevés, füstölt marhanyelv rántva, zöldborsópürével, Meinl-féle zöldszilváni bor, ribizketorta, Meinl-fekete. *Este:* Meinl-féle dobozos tonhal, vaj, retek, torta délről.

1. Meggyeletes. A meggyet kimagozzuk, miután megmostuk és szitán lecsurgattuk. Szirupba megfőzzük; a szirupot leöntjük króla és amikor langyos, jó édes sűrű tejfölt keverünk bele. Beletesszük a meggyet, felmelegítjük, de nem forraljuk és akár melegen, akár jégbe hűtve is tálaljuk.

2. Meggyeslepény. 5 tojássárga 25 dkg Epcával és 25 dkg porcukorral habosra keverünk, a tojásfehérjét kemény habbá verve könnyen belekeverjük és 25 dkg lisztet lassan keverve hozzáadjuk. Egy megfelelő nagyságú tepsibe egyenletesen elkenjük, a mosott és megtörtött meggyet egyenkint bizonyos távolságra elhintjük, és sütés után, mikor kihűlt, megfelelő darabokra felszeleteljük; vaníliás cukorral meghintve tálaljuk.

3. Velőleves. Csontból zöldséggel levest főzünk, melyet Yestor-kockával feljavítunk. Közben a velőt leforrázzuk és a hártýaitól megtisztítjuk, vékony szeletekre felvágva megpirítjuk zsíron, melyben előbb hagymát pirítottunk, amit azonban kisdédünk a zsírból, mielőtt a velőt beletettük. A gyengén megpirított velőt kis liszttel meghintjük a leszűrt csontlével feleresztyük, ízés szerint fűszerezük. Felforraljuk, pirított zsemlyekockával tálaljuk.

4. Füstölt marhanyelv kirántva. A füstölt nyelvet puhára főzzük, bőrt leenyűzzük; kis újjnyi vastag szeletekre vágjuk. Meinl-féle olajban kisütjük.

Hold az akácfák fölött

A Hold mosolyog és olyan,
Mint fékenyér szegény emberek
Tiszta asztalán.

Szépén néz a virágos fákra.
Szívja az akácek illatát.
Dudol és halkán nevet,
Mint a fehér szerelem.

Félbevágott aranykenyér.
Az vagy, mosolygó Holdvilág.
És mi szegény ember
Józzá falatokra gondolunk,
Mikor az akácek fölött látunk.

Ragyog az arcod.
Mi csodálkozunk ámulattal
Az ibolyakék abroszon,
A kenyérracod alá terített
Magasságos égen...

Az akácek lehelik az illatot.
Feléd és felénk jó kedvvel,
S te mosolygasz örök mosollyal
Rajtunk nehéz szívű poétákon...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégebbi szaküzletét. KOMAROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 10-56.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A számonkérés

Ideje ismét elérkezett és többé nem lehet titkolni, hogy ki milyen munkát végzett az elmúlt esztendőben. Egy bizonyos: az a munka, melyet végeztél, a saját javadra, vagy károdra szolgált.

A jó munkának kitűnő az eredménye.

Ha nem teljesítetted a kötelességed, akkor magadra vess, ha előbb, utóbb kárát vallod.

Mert ez az egy bizonyos: az, aki nem halad, lemarad. Aki lemarad, az az életben nem boldogul, s akkor szenvedés és súlyos megpróbáltatás lesz a sora. Még így is sok bajunk, gondunk van ma, amikor erős lélekkel és teljes odaadással teljesítjük a kötelességünket, hát még akkor, ha immel, ámmal, lustán, tessék, lássék végezzük azt, amit reánk bízta...

Ma százaszoros nagy feladata van minden magyar gyermeknek.

Többet várnak tőletek azok, akiknek egykor a helyére léptek. Többet és nagyobbat, mint boldogabb szép időkben, amikor a kenyér és kereset önként hullott a kezünkbe. Ma minden kenyérért harcot kell harcolni, minden édes sikerért nagy küzdelmet kell folytatni...

Nem lehet Pató Pál módjára várni a semmit és reménykedni a bizonytalanban akkor amikor körülöttünk dübörög a föld és fiatal, új népek haragú kedvvel törnek előre a mi rovásunkra...

Nincs ideje ma a tévovásznak és nincs helye a félreállításnak. Minden magyar gyermeknek az első, sőt legelső vonalban van a helye a munka asztalánál és az élet küzdelmes harcában. Aki ezt fel nem fogja, meg nem érti, az nem lehet egészséges, erős tagja az országnak, reményekre jogosító lörcse a nemzetnek...

Ne hidd, hogy az idősök rémlátása az a sok beszéd, melyet felétek próbálnak sugározni lépten, nyomon. Ne gondold, hogy mi a saját javunkat szolgáljuk akkor, amikor titeket küldjük minden óvó, védő és intő szavunkat. Mi mindig titeket látunk, mi mindig értéket akarunk küzdeni, mi mindig a ti boldogságotokat akarjuk keresni, de ebben a munkában elsősorban ti legyetek segítségünkre ti legyetek azok, akik megértő odaadással és lelkesedéssel küzdesek és harcok között törekedtek valóban tettekkel a szebb magyar holnap megvalósítására...

Tavaszi

Ragyog, csillog fent a Nap az égen
Kis madárcák szállnak át a légen
Ide lenn de sok szűn a virág
Sohase volt ilyen szép a világ.

Május van most, gyönyörű szép tavasz
Ezer színben pompázik a határ
Enyhe szélről megzörren a haraszt
Fenn a léghen csicsereg a madár.

A napsugár megcsillan a fákon
Szép levelek virítanak az ágon
Hej de szép dal esendül fel a számon,
Ha az erdők ösvényeit járom.

Szép meséket suttognak a fák is
A napsugár új virágot fakaszt,
A madarak szépen énekelnek
Vig dalokkal hídelik a tavaszt.

Svéd Anna I. b) ker. évf.

A harmatcsepp meséje

Gyönyörű, tavaszi reggel volt. Korán keltem s kimentem a kertbe sétálni. Utközben egy félig kinyitott gyönyörűvirágra esett a tekintetem, melyen észrevettem, hogy valami csillog. Lehajoltam, megnéztem közelebbről s akkor láttam, hogy egy kis harmatcsepp. A napsugár rásütött és úgy látszott, mintha egy gyönyörű gyémántkő volna.

Elgondolkozva álltam még a harmatcsepp mellett s legnagyobb esodálkozásomra hangot hallok, mely a harmatcsepp felől jön:

— Gyönyörű idő van úgy-e? Alig vártam, hogy eljőjjön a tavasz. Mert nem kell aszt hinni, hogy a harmatcseppnek mindig ilyen jó dolga van. Ha érdekel s meghallgatod, elmondom eddigi életem.

— Nem régen — kezdte meséjét a kis harmatcsepp — amikor ugyan-csak ilyen szép tavaszi napsütés volt, mint a mai nap, többi kis testvérelmel játszottunk anyákkal a Dunával, mely méltóságteljesen hömpölygött medrében. Akkor is ilyen gyönyörűen sütött a nap s mi, kis fiatal rakoncátlan cseppek játszadoztunk a mi igai jóbarátunkkal, a Nap-pal. Egyszerre nagy zúgást hallottunk és egy nagy hajótest nehezedett a hátunkra. Mondanom se kell, mennyire megzavart játékunkban. Azt hitük, nem fog sokáig tartani. Ebben tévedtünk. A hajó is az árral tartott, amerre mi mentünk. Nyögve tiltakoztunk, de egyszer csak egy hajóselegény egy esőbőrrel közénk fenített s nemsokára már a fűzön zubogtunk. Sírva, zokogva, sűrű habot verve, mindenáron ki akartunk szaladni, de ekkor színes növényeket dobtak közénk és befedtek bennünket. Nem volt más hátra, mint megadni magunkat a sorsnak s be-

A szeretet

Ma, a XX. században szeretetről beszélni korszerűtlenségnek hat, hiszen ma mindenütt a szeretet gyönyörű eszményének rít sárbaiprását, a szeretet lélgyönyörködtető érzése helyett a gyűlölet tartja diadalmi torát, ma a szeretet bűbájos virága helyett az egymás elleni acsarkodás dudája bojtortjánzik, ma Isten helyett sátán uralkodik a világ felett. De, ha még oly korszerűtlennek, ha még oly furcsának is látszik ma a szeretetről beszélni, mi úgy érezzük, hogy éppen a mai időkben, éppen ettől az Istentől elválasztott világgan és éppen nekünk, a jöső nemzedéknek kell magunkba szállnunk. És meggyónunk éppen nekünk kell belátni és hírdetni, hogy ha nem fedeznénk fel újból az elvesztett Paradicsomot, a szeretet országát, ez a világ feltartóztatlanul halad végzet felé, éppen nekünk, a mai fiataloknak kötelessége az a történelmi feladat, hogy az emberiséget visszavezesse a szeretet worrásához. Ha most felvetjük a kérdést, át miért halt ki belőlünk a szeretet, önként adódik a felelet: elvesztettük az Istenhez vezető utat. Az emberi tevékenység valóban sokat és hatalmasat alkotott. Van gyorsan haladó repülőgépek, van rádiók, mely legyőzi a távolságot. De mintha valami kaján sátán űzne velünk tréfát. Hiszen a repülőgépeket nem arra használják, hogy közelebb vigye az embet az emberhez, hanem, hogy minél hatósabban tudjunk elpusztítani városokat és falvakat, hiszen a tudomány

várni, mi lesz velünk. Kis idő múlva levettek bennünket a tűzről és két öles legény hozzánk fogott, kanalizott. Azt hittük vége mindennek, de úgy látszik eleget ettek s engem meghagytak a táliban. Nem sokáig élveztem szabadságom, amikor megtogták a tálibat s kiöntöttek tartalmával együtt a Dunába. Újra ott voltam anyám ölelése karjai között és nem tudtam eléggé hálát adni, hogy újra testvéreim között vagyok. Nem sokára a Vaskapunál jártunk, mikor a Nap oly erősen tűzött tle rám, mosolygott, kért, menjek fel hozzá. Többi társaimmal engedünk kérésének és kezdünk párologni.

Gyönyörű volt. Talán álomban sem mertem volna szebbet elképzelni, mint ezt a gyönyörű lebegést. Gyönyörű, pompázó tarka rét terült el alattam. Virágok és érett kalászkok hol jobbra, hol balra ingatták fejüket a szél játékára. Nemsokára abbamaradt a szép játék, mert az ég erősen beborult, dörögni, villámlani kezdett. Nagyon megijedtünk. Azt hittük, itt a világ vége. Hiszen még ilyen nem láttunk. Elkezdett esni az eső. Zuhantunk le előbb lassan, aztán gyorsabban, míg végre a földön voltunk. Az emberek örültek az esőnek. Nem sokára kisütött a nap. A levegőben érzett a virágok illata. Később a Nap megint csábított bennünket és engedelmesen mentünk, míg nem ma reggel, mint harmat hulltam erre a virágra.

Gyönyörű az élet — fejezte be meséjét a harmatcsepp. A nap melegen tűzött. A harmatcsepp rejtelmesen elűnt. Biztosan a nap megint elcsábította. Pedig — ki tudja — talán mesélt volna többet is.

Klein Vilma

Női Felső Kereskedelmi Iskola
I. b) évfolyam tanuló.

felfedezései nem boldogulásunkra, hanem pusztulásunkra vannak. A XX. század kitűnő volt a formában, a keretben, de hiányzik a szeretet, ami mindezt betöltte. Hiányzik a szeretet, ami testvéri egyesülésre hozhat embert és embert. Csak a szeretet képes arra a egyszerű cselekedetre, hogy az ember felbarátságát ne vetélytársának, hanem megértő munkatársának tekintse. Csak a szeretet képes ledönteni országok és világrészek határait, hogy mindenkit egy közös eszmével fűtsön; Isten szolgálatával! Ha a szeretet áldáshozó sugarait akarjuk a földön elterjeszteni, Istenhez minden szeretet ösforrásához kell visszatérnünk. Ki ne érezné Isten hatalmát a szeretet mámoros pillanataiban, ki ne érezné a szeretetben az Ó diadalát és diességét, az Ó győzelmét a gonoszok felett. Egyedül csak a szeretet képes arra, hogy leszerelje az egymással szemben álló fegyvereket, csak a szeretet tudja letenni a kardot a harcok kezéből, csak a szeretet tudja át-hidalni azokat a tátony szakadékokat, amelyek ma ember és ember között oly sötéten fenyegetőznek.

Ez a szeretet kell, hogy álhassa a mi életünket, különösen a mienket, fiatalokét, kiknek módunkban áll még ey egész világot megtanítani a szeretetre, ez a szeretet kell, hogy legyen a mi minden cselekedetünk rugója, mert csak így remélhetünk egy boldogabb jövőt, csak így építhetjük meg az utat Isten országa felé!

Robiczek Magda

Női Felső kereskedelmi I. b) évf.

Vihar

Irtá: Vincze Mária I. b) ker.

A virágos zöld erdőben
Hol nemrég kacagás hangzott,
Hirtelen sötét lett minden
És olyan mint egy nagy halott.

A rózsá lehajta fejét
Minden fa félti levelét,
Meghajlik néha egy-egy galy
Vihar, vihar!

A madarak ajka néma
Nem hallik csiripelésük.
Elhalt ajukukon a nóta
Elsöpörte csüggedésük.

Hirtelen nagy villám hasít
Keresztül az erdő felett.
Fénye egészen elvakít
E fény talán egy fát temet.

Utánna egy nagy dörrenés
Százszorosán visszaverve
S bent az erdő közepén
Egy tölgy maradt ketté törve.

Mind félve tekintenek fel
A felhőkkel bevont égre
Könyörögnek a jó Istenhez,
Szűnjön meg a vihar végre.

Legszebb virág

Amikor a kiskertemet öntöztem,
Sok szép virág nyiladozott köröttem.
A sok tarka szírom között nevetelt
A lilium, amit én úgy szeretek.

Puha szirma olyan fehér mint a hó,
Harangtűt közepén a sok porzó.
Fejecskéjén harmatcseppből korona,
A napsugár tündökölve sűt rajta.

A méhecskék döngicsélnek köröttem,
Karcú szárát lengeti a szellőcske.
Pompás kelyhe szétterít illatát,
Még az ég is irigylit a mosolyát.

Óh! bár lenne az én lelkeim csupa jó,
A szép fehér liliumhoz hasonló.
Az örömtől könnyű csillogna szemembe
Az Ur Jézus így költözne szívembe.

Farkas Ilona

Svetits V. gyak. oszt.

Édesanyám

Az én édesanyám,
Egy kis szőke asszony
Szép kék annak szemé
Kicsiny a termete.

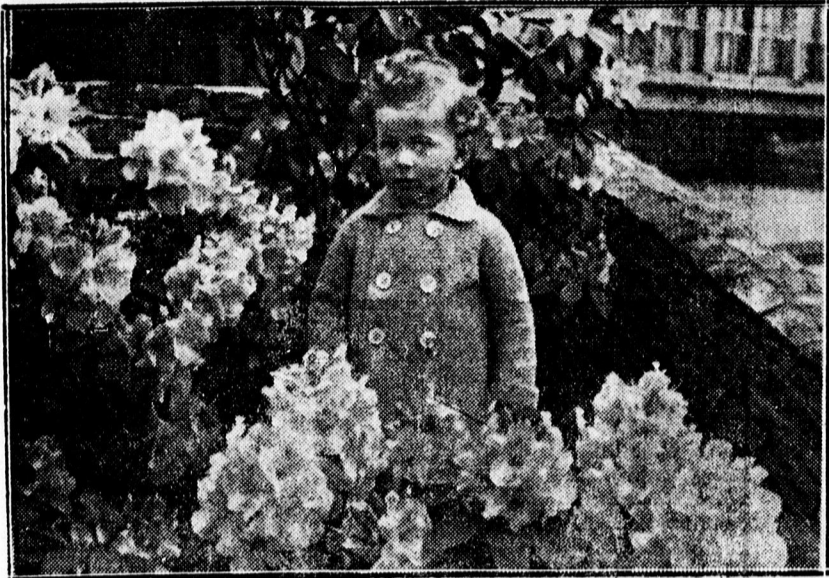
Ó vigyázzot reám
Féltő gonddal, bajjal,
Ó tanított engem járnit
Apró szókat mondogatni.

Látom, hogy a madár
Fiát, hogy tanítja,
Ó így tanít engem
Örömré és jóra!

Álmodozok rólad,
Minden egyse éjjel
Lábad nyomán virág nyiljon
Apró levelekkel.

Édes jó Istenünk
Mindenható Atyánk.
Éltesd még sokáig,
A mi édesanyánk.

Rékasi Ilona, V. el. o. t.

Gyermek a virágok között.

Amerikában az iskolák környékén ilyen bábokat állítanak fel az autósok figyelmeztelésére: „Vigyázat, itt iskolásgyermekek járnak.”

Virágos a határ

Virágos, virágos már a határ,
Virágzik, virágzik a rózsaszál,
Reászál, reászál a kismadár
Azt mondja, azt mondja,
Nem látlak már.

Zelinger Kató IV. o. 1.

Virágom

Virágom, virágom
Ne bússúlj virágom.
Meggyógyul majd léged —
Az, az édes álom.
Mit álmodsz, mit álmodsz
Szépséges virágom.
Gondterhes arcodon
Megtjelent az álom.

Zelinger Kató, IV. o. 1.

Ne hagyd el a szegényt

Ne menj el mellette némán,
Ki reszkette szól hozzád,
Ki fél, hogy alamizsna helyett,
Káromló szót kap tőled.
Hajlj az ilyenhez szépen,
Vigasztald meg csendesen.

Emeld fel a föld porából,
Mentsd meg a roskászáróktól.
Adj a ilyennek szeretetet,
Fájó szívének szeretetet.
Meglásd, ki nem tudja el a szegényt,
Isten vezérli azt az élet mezején.

Nagy Erzsébet, Ker. isk. I. b) évf.

Szeretném látni

Szeretném látni szép hazámat nagyinak
Életre kelő mosolygó arcával,
látni, hogy nem marad örökre cson-
kának,
hogy újra egy lesz viruló tájival.

Szeretném megérni azt a boldog órát
s látni azt a sok fénylő boldog arcot,
mikor a hazánkat nekünk visszaadják
és örülni; hogy nagy lett szép hazánk.

Szeretném látni és együtt könnyezni
a zo'ogó, de boldog magyar néppel,
s a magas egekbe fohászt küldeni
hálát' rebegni örvendező szívvel.

Ezt szeretném látni! De sokáig késik,
nem akar eljönni ez a boldog óra,
de erősen hiszem! — és ezt hisni illik
hogy eljön ez idő a szegény magyarra.

Nagy Erzsébet.

Ilyenek vagyunk mi . . .

Falusi gyermekportrék.

Nem bírok tőlük szabadulni. Szüntelenül előttem vannak. Nappal a munkáim közben is rájuk gondolok. Felfel bukkan előttem egy-egy szöszke fej, kacagó gyermekszemekkel. Álmatlan éjszakáimon is ellátogatnak hozzám. Seregestől. Elmondják, mi történt azóta, hogy ott hagytam őket. A vége mindig ugyanaz. Körösből kiáltják felém: »Tanítónéni, engem tessék megírni!« És most sorra veszem őket. Julika tolszik előre a fehérbabos, piros ruhájában. Reám bámul csodálkozó nefelejt szemével. Csilingelő hangon ezt kiáltja felém: Ilyenek vagyunk mi!

JULIKA

Huzzák, kongatják a falusi kis harangot. Hívó szavára megindul a pőt-fönnyi gyermekserg. Libegnek a szélben a csikos kis tarisznyák s az ákombákomos, tintapeésertes irkák mögül kikandikál a vékony karély fekete kenyér. Julika is hajítja gyöngye libácskát, de biz azok mindig visszafelé igyeksznek a selymes, ilalós gyepré meg akkor is, midőn kis gazdájuk a harang szavát hallván, kétségbeesett sírással tereli őket hazafelé. Bi-bi, bi-bi.

Vége a harangszónak. Elesítul a lár-más gyermekserg. Templomi csend van az iskolában. Am egyszer csak nyílik az ajtó. Bekandikál rajta két kétségbeesett gyermekszem. Jön a gyűrött piros ruhácska befelé s a kora tavaszi szélből kibedezett mezitelen lábaeska óvatosan tipog a helyére. És ez így megy nap-nap után. A kis libák nem akarnak hazamenni. Julika elkíséri az iskolából. Nem olyan nagy eset ez. Az agyontaposott, gyűrött ABC a mezőn is ott van a hóna alatt. Pereg a lecke Julika parányi kis szájából. Hangos beszédétől visszhangzik az iskola négy fala.

Repül az idő pillangószárnyon. Nőnek a kis libák. Közeledik a nagy vizsga. Fehér tollak jönnek a puha, sárga pihé helyett. Julika is leveli az ócska, piros víganóját. Cifra, rózsaszínű, ropogós kartonnal cseréli fel. Szagos az iskola a muskálli, bazsaikom, meg a fehér viola erős illatától. Templomba virág nélkül nem illik menni. Minden gyermek könyvéből kikandikál a piros mályvarózsa, lángvörös sarkantyúvirág. Boldogasszonylevél sőhajtozik a lapok között. Ezt csak leprésével szokták hordozni. Julika is illegeti magát az iskolában. Parányi lábán otromba nagy cipő, durva fehér pamutharisnya. Honna került ez most a lábára? Hideg téli időben kék lett a lábászára a fagyos szélből. Oh, de jó lett volna akkor ez a pár meleg botos! Így van ez rendjén. Nagy vizsgára illik kiöltözni.

Vége az iskolának. Elszélednek az

apró emberkék. Libeg a selyem pánllika a kis farkosokban. Julika is viszi a kis batuját. Riszálja magát a vizsgai ruhában. Azon veszi észre, hogy nagyon megéhezett. A falu szélétől nem messze a kis tanya. Betér a nagyanyjához. Egy darabka kenyérre, Rázza a fakilincset. Apró kis öklével döngöti az ajtót. Senki sem nyitja ki. Peregnek a könnyek nagy kerek szeméből. Nincs otthon nagyanyó. Egyszerre édesen felkacag. A ház előtti kis fáról éretlen, zöld almák néznek szembe Julikával. Cica módjára siet fel a fára. Mohón tünteti el csöpp kis szájában az éretlen gyümölcsöt. Körülnéz. Félve kuszik lefelé a fáról. Összeszedi a széthullott batyut s elégedetten indul hazafelé.

Két nappal vizsga után jön hozzám a Julis édesanyja. Nem is jön. Tántorog. Bejelenti, hogy nincs többé Julika. Most jönnek az orvosok. Aki már csak a halál esőjét törölhette le a Julika kékre dermedt, szederjés ajkáról. Meg-elevenedett előttem a kis tragédia. A frissen fejt habos tej, amivel az anyja kedveskedett neki a sok-sok éretlen gyümölcs után. A rozoga talyiga sarkában ott kucorog az apró libapásztor irtóztos kínok között. Mire a tanyáról beérnek, már csak a Julika megdermedt, élettelen teste, — mint elhasznált rongydarab kerül le a szekér oldalából.

Gyülekezésre hív a harangszó. Kékre festett, egyszerű fakoporsóban álmodik a kis földi vándor. A koporsó tetején esti violákból font hervadó koszorú. Megered az égből a esőndes eső. Indul a szomorú menet a temető felé. Kilenc felöltött liba hangos gágogással köszön el hűséges kis úrnőjétől. Visszük a könnyű kis koporsót és a szívünk csordultig van szomorúsággal. A szél meg-megrázza az útszélre kihajló fiatal galyakat s az éretlen, zöld gyümölcsök perege hullanak a koporsó elé. Mintha most is kísértésbe akarnák hozni szegény kis Julist. Megrázkódom . . . és betaposom őket a földre.

K. Balogh Emma.

Hosszu kutya

Írta: K. Balogh Emma.

Két otromba, agyontaposott sarkú, sáros csizma. Negyvenegyes számú a harmincas nagyságú gyermeklábón. Kifakult, szürke, foltos zakó. Széleskarimájú zsíros, fekete művészkalapforma a buksi fejen. Ez Hosszúkutya. Becsületes néven Agárdi Imre szolgálatjára. Ez az emberbimbó egy méter nagyságú sincs. Hátulról nézve láb és fej az egész gyermek. Elülről látva a fülig húzott, széleskarimájú kalap alól rád mosolyog két bársonyos melegségű fekete gyémánt. Omlatag, hosszú függönyökkel tiz árnyékos szempillákkal.

Vérpiros száj a kísérteties sápadtságú arcocskán.

Hosszúkutyaának a neve után hívja a gyermekserg. Az agár szót variálja vele. Imre nem is haragszik ezért, mondhatnám büszke rá.

Ülünk az iskolában. Folyik a munka. Hyenkor a reggeli időben a legfürgébb a gondolatváltás. Számolunk. Szóltom Imre nevét. Nem felel. Leereszti a fekete bársony pillangókat és mereven nézi a padot.

Végre nagyot sóhaj. A nagy várakozó esendben könyörgöve felém sir a hangja. »Tanítónéni, nem tudom, mert nekem belső bajom van.« Isrásra görbült szájából zuhogó patakként folyik a magyarazkodás. A többiek felfigyelnek. Olyan temetői esend honol az iskolában, hogy szinte sért. Megkövült gyermekarcok merednek bele a levegőbe. Büszkén tekintenek Hosszúkutya. Leírhatatlan tisztelet látszik kekre nyílt, csodálkozó szemükben. Respektálják a „belső bajt”.

Szünet alatt körülveszik Imrét. Előkerülnek a nadrágszárból a kedves meglepetések. Bicska, pittyke, sárkánymadzag, bigéla, színes plajbászdarabok, üvegolyók, meg egy elhasznált cseréppipa is. Tele van az Imre kalapja ajándékokkal; ő a központ. Mennyei oldagság tükröződik az arcáról. A kislányok ott pipiskednek körülötte. Egyik a zsíroskenyerét tartja a szája elé: „harapj”. Hosszúkutya magánkívül van az örömtől.

Csak Ujj Jankót nem hatja meg ez a fordulat. Félre áll a sokaságtól s egyet rántva a nadrágszíjján, irigykedve odakiált a bandának: „mit henegek a belső bajjával, hisz lehet még az nekem is!”

Imre bácsi postájából

E heti könyvjutalmat Bülthe Anna, Oláh Éva, Szabó Éva kapták. Jutalomkönyvünket szerdán délután átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Kedves Imre bácsi!

Régi olvasója vagyok a »Gyermek Debreczenjének«. En is szeretnék munkatársra lenni e kis lapnak. Itt küldön 2 első versem. Ha jó tessék szíves lenni közölni. Nagyon kérem Imre bácsit arra, hogy tessék szíves lenni közölni, hogy mit kell beküldeni a könyv nyereshez.

Tisztelettel:

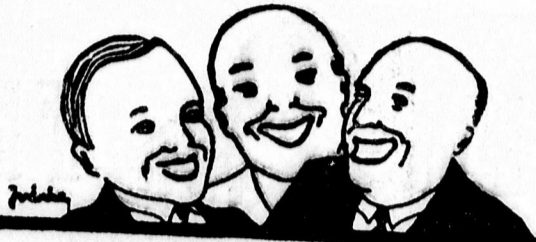
Oláh Éva, Dóczi gyak. IV. elemi.

Kedves Imre bácsi!

Nem tudom, hogy mi az oka annak, hogy eddig beküldött három versem »A tavasz a szerelem«, »Mikor és »Erdélye miért nem jelentek meg a »Gyermek Debreczenjé«-ben? Remélem, hogy a következő vasárnap már kitetszik tenni valamelyiket! Teljes tisztelettel maradok további hű munkatársra.

Bakó István.

LUDAS

MATYI

Csak egy mosolyt

— Az én lányom még alig hat éves és máris hegedül.

— Az semmi! Az én lányom még három éves sínes és már zongorán játszik.

— Ne mondd. És mit?

— Főzőeskéll!

Pistike papája megkérdi a tanító urat, hogy van megelégedve a fiacskájával?

— Elég jól tanul — mondta a tanító — csak rémesen sokat hazudik.

Mire a Pistike papája így szól fejcsóválva:

— Nem értem... A feleségemtől nem tanulhatja, mert az sohasem hazudik. En pedig egész nap nem vagyok otthon...

— Ejnye, de rekedt a hangja szomszédasszony!

— Igen, az uram későn jött haza az éjjel.

A bútorkereskedő így szól a vevőhöz:

— Hogyan, uram, hitelbe adjam önnek ezt az íróasztalt?

— Igen.

— És mi lesz a biztosítékom?

— Megveszem a könyvszekrényt is és itt hagyom biztosítékul.

A skót felhívja a barátját telefonon:

— Halló! Van valami terved holnapra?

— Semmi.

— Szerdára?

— Szerdán se megyek sehová.

— Csütörtökre?

— Csütörtökre jegyet váltottam a színházba.

— Hyeen pechl! És én éppen csütörtökre akartalak vacsorára hívni.

— Ha én intézném a világ sorsát — állapítja meg az egyik — minden évben 365 ünnepnapot rendelnék el.

— Micsoda meggondolatlanság — teszi le a másikat — hát arra nem gondolsz, hogy vannak szökőévek is.

MAGAS SZINRONALÚ VITA

Cinege úr és Kádár úr vitatkoznak.

— Nem értem, hogy lehet valaki olyan következetlen még a nevében is, mint te — veti szemére Cinege Kádárnak.

— Hogy érted ezt? — gyanakszik Kádár.

— Hát úgy, hogy téged Kádárnak hívnak és a foglalkozásod cipész.

— No, ha ezt nézük, akkor tenálad még kirívóbb a helyzet — vág vissza Kádár sértődötten. — Téged cinegének hívnak és számár vagy.

MUZEUMBAN

— Látod, ez itt a gigantosauros, ami több tízezer évvel ezelőtt élt.

— Azon nem csodálkozom, hogy megtalálták a csontvázát, csak arra vagyok kíváncsi, hogy hogyan nyomozták ki a nevét?

MEGLEPETÉS

— Amikor hazatértem úgy hajnali 2 óra tájban, az ajtóban levettéltem a cipőmet és így surrantam fel a lépcsőn, hogy észre ne vegyenek. Képzeld el, mégis kivel találkoztam?

— Csak nem a feleségeddel?

— De igen, ő is levettél cipővel jött fel...

WOLFF PIERRE ADOMÁI

Wolff Pierre mesélte el ezt a gyermekkori visszaemlékezését:

Gyermekkoromban minden vasárnap meglátogattam egyik nagybátyámat, aki nagyon szeretett. Megölelt, aztán felkiáltott:

— Istenem, milyen csunya vagy kicsikém!

De hogy megvigasztaljon rögtön kezembe nyomott egy tízfrankost.

Mikor egyszer véletlenül elfelejtettem mondani, hogy milyen csunya vagyok, elégedetlenül kérdeztem:

— Ma nem vagyok csunya?

Rámnézett és mosolyogva mondta.

— Nem, ma nem.

— És aznap semmit sem adott.

Wolff Pierre francia író fel szokta jegyezni a korunkra jellemző mondásokat. Egy szalonban hallja, hogy C. báróné, aki éppen puderezi magát, hogy eltüntesse arcáról a fáradtság nyomait, felkiált:

— Borzasztó lehet megvélni! Ha ötven esztendő lesz, megölelöm magam!

Wolff Pierrének odasugja a szomszédja:

— Már tíz esztendeje halottnak kellene lennie.

—o—

AZ ENGEDETLEN VENDEG

A vidéki penzióban egy heti tartózkodás után lávozni készül a vendég. Már ki is fizette a számláját, amikor a háziasszony megjelenik a szobában és ünnepélyes arccal bejelenti:

— Uram ezen a harosszéken egy jókora lyuk van, amit cigarettával égethettek ki... Remélem, be fogja látni, hogy a javítás árát öntől kérem?

— Bocsánat asszonyom, de én soha életemben nem dohányoztam, valami tévedés lehet a dologban — válaszolt nyugodtan a vendég.

— Ez mégis csak hallatlan — pattant fel a háziasszony —, már harmadik esztendeje vezetem a penziót, de eddig még egyetlen vendégem sem volt, aki megtagadta volna a székjavítási költségeit. Szégyelheti magát uram.

ÜGYVÉDI TILALOM

Mr. Brown autóbaleset közben lábát törte s a baleset után még egy év múlva is mankóval jár. Egyébként biztosító társaságával párban áll nagy kártérítési összeg miatt.

Egy barátja meglátogatja és megkérdi, hogy még csakugyan mindig mankóval kell járnia?

Mr. Brown:

— Az orvosom már régen megengedte, hogy mankó nélkül járjak, de az ügyvédem megtiltotta.

SKÓT A FOGORVOSNÁL

— Mennyibe kerül egy foghúzás, doktor úr?

— Három pengő.

— És ha csak egy kicsit megmozgatja?

JÁTÉK

Jancsi: Tudod mit játszunk?

Marika: No mit?

Jancsi: Állatkertet. Én leszek a majom és te megegetsz engemet a kalácssal.

NEM TUDJA

— Mondja, kérem, szellemes ember ez a drámaíró?

— Nem tudom, én csak a darabjait ismerem.

ASSZONYI KOR

Két hölgy beszélget:

— Képzeld, — mondja az egyik, — holnap leszek huszonkilenc éves.

— Hja, halad az idő, — válaszolja a barátónő — én is a jövő héten leszek anyai.

— Igen, igen, — jegyzi meg az első, — csak hogy én most először.

NÁSZUTON

— Látod, angyalom, ez az alagút 6 millióra került.

— Esküszöm, megéri!

TALÁN MÉGIS

Egy fiatal kisasszonyka áll a poste restante-ablak előtt.

— Kérem szépen — mondja —, nem érkezett levél Annuska jellegével?

— Üzleti vagy szerelmi levélről van szó? — kérdi a hivatalnok.

— Ó... ó... üzleti levélről...

A postás keresgéli a levelek között, majd kijelenti, hogy ilyen levél nem érkezett. A kisasszonyka sóhajva távozik, majd tévován vizitár és félénken szól be az ablakon:

— Tessék talán megnézni a szerelmes levelek között is...

A FIDZSI-SZIGETEKEN

Nagytisztelű uram, kérem vegyen be a hívei közt, két feleségemmel együtt.

— Nem lehet, fiam. Nem vehettek be, mert több mint egy feleséged van.

Egy hét múlva újra megjelenik a derék bensülött:

— Kérem, nagytisztelű uram, most már fogadjon be egyetlen feleségemmel együtt.

— No, ez derék, fiam. Örülök, hogy az egyneűsre rászántad magadat. Ugyan mondd meg, miként szabadultál meg a másik feleségedtől?

— Megettem.

INKABB

— Már megint köhögsz, barátom. Látod, én ezt sohasem teszem. Edzeni kell a testet. Minden reggel jég-hideg vízzel ledörzsölöm magamat, utána félórán át nyitot ablaknál tornagyakorlatokat végzek. Reggeli helyett iszom egy pohár meleg vizet és azután gyalog megyek az irodába. Kisérelj meg te is ezt a rendszert...

— Nem, inkább köhögök egy keveset...

A JÓ MATRÓZ

Zuhog a nyári zivataros eső, mintha kannából öntenék. A kikötőhöz vezető egyik utcában ott fekszik tökrészen a matróz az esőesatornában. Tápázkodnak, de újra és újra vizsgálja a vízbe. Így találja egy rendőr, igyezik kihúzni a részeg fiút a latyakból. Egyszerre csak felordít a matróz:

— Először a gyermekeket és a nőket mentse, én tudok úszni...

FELHÁBORODÁS

Egy öreg úr halálos rómülettel látja, amint egy megvadult bika rohan felé. Az utolsó pillanatban tud csak felkapaszkodni előle a kerítésre. A félelemtől elállott lélegzettel rázza öklét a kerítésről a toporzóelő bika felé:

— Átkozott, halálos barom! Ez a köszönet azért, hogy gyermekkorom óta vegetáriánus vagyok!

BIRÓSÁG ELŐTT

— A törvényszék elítéli magát háromévi börtönre és ötévi hivatalvesztésre. Megnyugszik?

— Megnyugszom kérem, de előbb a hivatalvesztést szeretném kitélni.

Bernát Gazsi mondásaiból

— No csak nem megyek én többé Ó-Budára.

— Talán valami érte, Gazsi bátyám!

— Soha olyan tolvaj népet! Gondold el öcsém, egy ezüst hatos volt csak velem s abból is kiloptak három krajeárt.

Gazsi bácsit éjjel tizenegykor a Nemzeti Színház előtt találják.

— Hova, hova olyan sietve, öreg?

— Megyek a színházba.

— Patvarba, hiszen már régen vége az előadásnak.

— Igen, de én a hólnapi előadásra megyek.

Egyszer Vadnay Károly sziszegve dugta zsebébe kezét, úgy megszorította Jókai.

— Ez még csak semmi, — vigasztalta Bernát Gazsi, — hanem Jókai minap úgy megszorított a mar

kában egy lázsiást, hogy az az ember ordított bele Körömcön, aki kalapálta.

Az írói világban Nagy Ignác nem tartozott az Adonisok közé. Róla hozta Gazsi forgalomba a következő anekdotát:

— Ah, nagysád oly kegyetlen! Miért utasítja vissza szerelmemet?

— Mert ön esunya! — mondta őszintén a hölgy.

— Istenem, — felelé Nagy Ignác, — hisz nekünk férfiaknak szabad egy kissé esúnyának lennünk!

— Igen, — viszonzá a nő, — de ön felettébb visszaél e szabadsággal.

Ezek a pesti tolvajok oly ügyesek, hogy minap lelopták a lábamról a harisnyát, anélkül, hogy a cipőmet lehúzták volna.

A napokban olyan vastag köd ereszkedett le, hogy kétféle pompás téli öltözetet varrtam belőle.

En amerikában egy szerecsent láttam, aki olyan fekete volt, hogy nappal se látták.

Bismarcknak olyan éles keselyű tekintete van, hogy a hároméves gyermekből kinézi unokája tervét.

Tegnap olyan iszonyú szél volt, hogy a Lánchídon lefúta egy fiakkerraól a numeruszt.

Bizony erős bor az a Sasbeli. Tegnap csak egy félmesszelyt ittam meg belőle, s midőn haza, az Akadémia palotája felé mentem, oly erős tántorgás fogott el, hogy a falba ütöm fejemet, ha annak a tudományos épületnek nincs annyit esze, hogy kitérjen előlem.

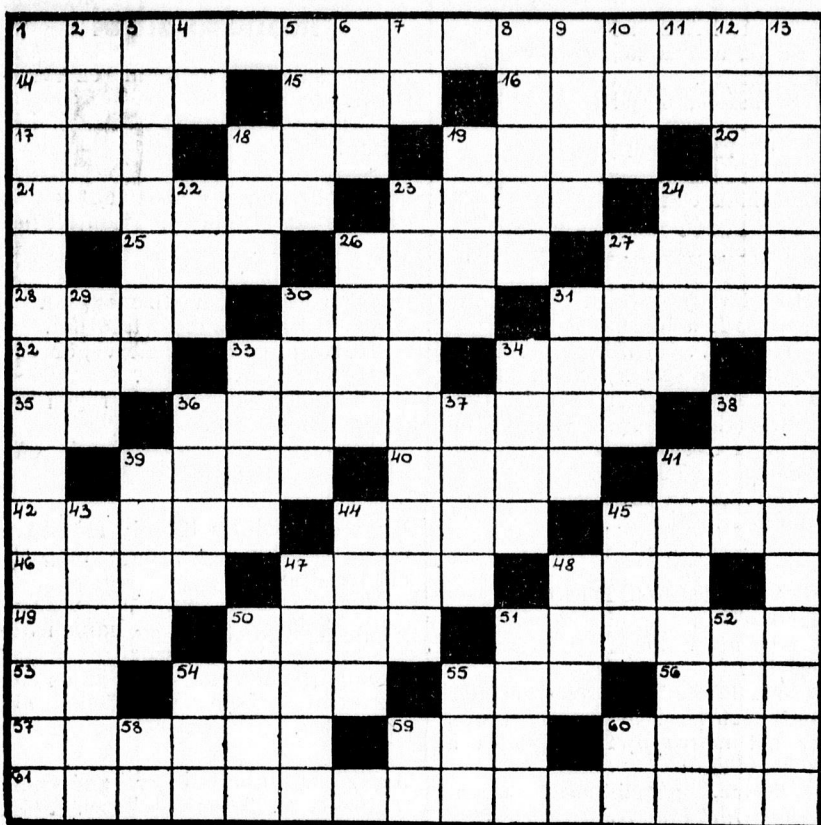
REJTVÉNYEK FEJTÖRÖK

Rovatvezető: **Boross György**

Magyarország földrajza

A „Debrecen” keresztrejtvénykészítési pályázatán harmadik díjjal kitüntetve.

Készítette: **Kiss Kálmán, Debrecen.**

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.
MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

- Hágó Erdélyben.
- Származik.
- Bámul.
- A fatolvajok „réme”
- Omladék.
- Húz.
- Hamitaeredetű néptörzs Abessziániában.
- Személyes névmás.
- Magyar egyetemi város.
- Zoro társa.
- H. E. V.
- Szláv nép.
- Kikötőhely.
- Debreceni aszfalt „kiszólás”
- Kapa része.
- Zeus felesége.
- Bejegyezz.
- Ázsiai házi állat.
- A dátum előtt áll ez a szó?
- Fúvós hangszer.
- Igevégződés.
- Kikötőváros Lika Korbava megyében.
- Székely öregúr.
- Levegő — más nyelven.
- Hegy németül.
- Szó.
- Szatmármegyei nagyközség.
- Főúri cím.
- Költőszó.
- Statisztalány.
- Jason hajójának neve.
- Egyesületi atom.
- Vissza: nem is úgy!
- Ázsiai kikötőváros.
- Vonatkozó névmás.
- Visszaás!
- Ébredezik.
- Vizet húz.

- Hosszú karó.
- Dátol.
- Könyörög.
- Dunántúli vármegye és folyó.
- Erdélyben meredeznek az ég felé.

Függőleges sorok:

- Erdélyben van.
- Csen, lop.
- Szent emberek.
- Tádé — mássalhangzói.
- Borsodmegyei nagyközség.
- Szarvasfajta.
- Aroma.
- „A torok kéményseprője.”?
- Dalmáciai vár, mely nagy szerepet játszott a magyar történelemben.
- Tromf.
- Folyadék.
- Csodálatosan szép.
- Az égen vannak eső után.
- Magot hint.
- Egyetemi díszterem.
- A labdarugás célja.
- Pusztla.
- Palesztinai tenger.
- Testrés.
- Római császár.
- = 32. vízsz.
- A méhtársadalom himje.
- Lóg.
- Oldalfegyver.
- Földbevert bot.
- Német hadikikötő.
- Délvidéki lázadó. Keréketörték!
- Csomó, göb.
- Vissza: pestmegyei nagyközség.
- Város Erdélyben.
- Nép.
- Határváros Magyarország és Bosznia között.

- Vízi állat.
- Vonatkozó névmás.
- Kopasz.
- A felsőfok ragja — névelővel.
- Női név.
- Ilyen minden dicsőség!
- Az 52. vízsz. keverve!
- Mézőgyűjtő rovar.
- Azonos magánhangzók.
- Kérdőnévmás.
- Fordított névelő.

Tudnivalók:

- Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
- E heti rejtvéycink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
- A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között *Rejtvényfejtők figyelembe* cím alatt helyeztük el.
- Szelvényt mellékelni kötelező.

Csak úgy mondom, hogy

... lapunk 1938 június 5-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Ady verseimék:

A halál-árok titka
Asszony és temető
A hajnalok madara
A föl-föl dobott kő.

Nagy kockázat!

Cervantes: „Hol zene van, ott nem jut hely a gonoszságnak!”

Ki ez? Gaál Franciska.

Betűrejtvény: Tengerczem.

Tanár ur kérem!

- Miből nyerik a benzint?
- Mi a mimikiri?
- Mit jelent egy csillag delelése?
- Mivel mérik a hajó sebességét?
- Melyik a világ legelterjedtebb vallása?
- A prérinek melyik jellegzetes állata nem volt még ott 350 évvel ezelőtt?
- Mi okozza az apályt és a dagályt?
- Melyik a zodiákus 12 csillagképe?
- Milyen esetben áll a Föld a Nap árnyékában?
- Mit nevezzünk középeurópai időnek?
- Hogy nevezik a két tértörkört?
- Melyik bolygó van legközelebb a Naphoz?
- Mi a humus?
- Mi a magyarazata Észak-Európa mérsékelt éghajlatának?
- Hol van az óceán legmélyebb pontja?
- Mi a neve a tengeralatti földrengésnek?
- Mi az oka, hogy szélesendben hirtelen hullámvérés keletkezik a tengeren?
- Mi az ég csillagászati nyelven?
- Melyik a legnagyobb ismert mágnes?

Ki ez?

Betűrejtvény

1.
H ma
e—a

2.
Vizesedény da

EHETI DIJAINK:

6×1—1 kötet könyv.

23. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

A Debreczen rádióműsora

1938 június 12-től június 18-ig

VASÁRNAP

JUNIUS 12.

BUDAPEST I. 8.45: Hírek.

9: Görögszertartású katolikus magyar mise a Fő-utcai Flórián-templomból. Aranyszájú Szent János miséje ősrégi eredeti népénekekkel kísérve. A szentbeszédet Balogh Bálint esperes-plébános mondja.

10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Mura-közy Gyula lelképásztor.

11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Kriegs Emil pápai kamarás, plébános mondja. Énekel a városmajori Szt. Cecília Énekkar Bárdos Lajos karnagy vezetésével.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. —

1. Fusz János; Messinai ara — nyitány. 2. Szerémi Gusztáv; Magdolna — ábránd. 3. Erkel Gyula; Keringő. 4. Antalffy-Zsifross Dezső; Magyar szvit. 5. Losonczy Dezső; Rapszódia két tételben. 6. Ljadov; Orosz népdalok. 7. Strauss János; Tavaszi hangok — keringő.

Szünetben kb. 13: „Mi a magyar jelleg a zenénkben?” Kodály Zoltán előadása.

14: Hanglemezek.

15: Látogatás a m. kir. gróf Serényi Béla gazdasági felsőleánynevelő intézetben, fennállásának 25 éves jubileuma alkalmából. Közvetítés Putnokról. Beszélő Filótás Lili. (Lemezfelvétel.)

15.45: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál.

16.30: „Az élte iskolája.” Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. — (Köznevelődési előadássorozat.)

17: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — 1. Adam; Pünkösdi királynő — nyitány. 2. Fall Leo; Sztambul rózsája — egyveleg. 3. Huszka Jenő; Bob herceg — keringő. 4. Szántó Jenő; Spanyol szerenád. 5. Lehár; Vig özvegy — egyveleg.

17.50: A labdarugó világbajnokság keretében Magyarország—Svájc válogatott csapata mérkőzésének második félideje. Közvetítés Lilléből. Beszélő Pluhár István.

18.50: Nagyné Varju Irma zongorázik.

19.10: „Lehet-e magyar faluban nyaralni?” Harcsányi Zsolt előadása az itthon nyaralásról.

19.30: A Debreceni Városi Dalegylet ünnepi hangversenye 75 éves fennállási jubileumán. Közvetítés a debreceni Csokonai színházból. (II. rész.) 1. Hímnusz. Éneklék az összesített Debreceni vegyeskarok, vezényel: Kollwenz Rezső. 2. Dr. Balla Bertalan városi tanácsnok, tb. főjegyző megnyitó beszéde. 3. a) Pozorszky; Jelige; b) Székely; Éji viharhoz (Farkas szövege). Éneklék a dalegylet férfikara, vezényel Forrai István. 4. Hortobágyi nóták. Éneklék Simon István, kíséri Rácz Jancsi és cigányzenekara. 5. a) Harmat Artur; Három parasztdal; b) Forrai; Debreceni nóták. Éneklék a dalegylet férfikara, vezényel Forrai István. 6. Kodály; Magyarokhoz — kánon. Éneklék az összesített énekkar, vezényel Forrai István.

20.30: Kiss Ferenc előadástje. „Hajnaltól nap-estig a pusztán.” Megzenésített monológ. Irta zalai Szalay László. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. Rendező Abonyi Tivadar.

21.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Siklós Albert; Bihari szvit. 2. Vincze Ottó; Magyar szvit. 3. Fuchs Emil;

Intermezzo. 4. Székely—Bertha; Magyar rapszódia. 5. Farkas Ferenc; Szvit az „Ember tragédiája” kísérőzenéjéből — a) Miltiades bevonulása; b) Intermezzo; c) Rómán tánc; d) Gladiátorok; e) Bacchánia.

Közben kb. 22.20: Időjárásjelentés.

22.40: Közvetítés a Britannia-szállóból Heinemann Ede és jazzzenekara játszik, Klínger Aurél énekel.

23.25: Közvetítés a budai Kis-Royal-étteremből. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.30: Közvetítés a Fővárosi Pavillonból. Rendőrzenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc.

15: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál.

17.55: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

18.30: Nagyné Varju Irma zongorázik.

19.30: „A budai fürdő története.” Fejes György előadása.

20: „Ardszeluza.” Hamvas Béla ütleírása.

20.40: A Debreceni Városi Dalegylet ünnepi hangversenye 75 éves fennállási jubileumán. Közvetítés a debreceni Csokonai színházból. — (II. rész.)

21.40: Hírek, időjárásjelentés és löversenyeredmények.

RÖVIDHULLÁMU ADÓALLOMÁS műsora a HAS 3 hívójelű adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójelű adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Prága II 19.30: Varázsfuvola. Stuttgart 20: Strauss: A cigánybáró, operett. Bukarest 20.15: A bűvös vadász, opera. Stuttgart 24: Händel: Beteljesedés, oratórium.

TÁNCZENE: Luxemburg 18.30, P. Parisen 22.05, Paris PTT 22.45, Luxemburg 23, Kalundborg 23.15.

HÉTFŐ

JUNIUS 13.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. Fabrbach; Bucsú — induló (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vezényel Figedy Sándor). 2. Paderewski; Menüett (Ija Livsakov és zenekara). 3. Voelker; Vadász a Fekete-erdőben (Paul Godwin és zenekara). 4. Lodovico Mario; Hódolás — keringő (Roland Phillip és szalonzenekara). 5. Csermák—Káldy; Díszpalotás (Magyar Imre és cigányzenekara).

Kb. 7.20: Értrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Tulvilági levelek divatja régi hírlapokban.” (Felolvasás.)

10.45: „Iszákos állatok.” Irta Nagy Daniél. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból — időjárásjelentés.

12.05: Korponai-Korpás Vali énekel. Gombás Ferenc gondolkázik zongorakísérettel.

Közben kb. 12.30. Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diáklőőrjárája: „A világháború magyar vezetői.” (Vitéz Csánády Frigyes gyalogsági tábornok). Nyíry László ny. vk. ezredes előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

tés, hírek.

17: A Balkán-kérdés és a berlini kongresszus. Kecskés Tibor dr. előadása.

17.30: Beszkárt-zenekar. — Vezényel Müller Károly. 1. Mendelssohn; Hebridák — nyitány. 2. Bizet; A király mulat — Balettzene. 3. Scasola; Helvécia — svájci képek. 4. Márkus Jenő; Béli keringő. 5. Robert; „Legyes horgászat.” Igali Mészáros József sportelőadása.

18.30: „Legyes horgászat.” Igali Mészáros József sportelőadása.

19: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

20: „Torquato Tasso.” Színmű Irta Goethe. Fordította és háromrészes hangjátékformára feldolgozta vitéz Hódásghy Béla. Rendező Németh Antal dr. (Az előadás előtt hanglemezzel közvettítjük Liszt Ferenc „Tasso” c. szimfónikus költeményét.) Személyek: II. Alfonz, Ferrara hercege — Vértés Lajos; Estei Leonóra, a herceg nővére — Lukács Margit; Sanvitale Leonóra grófnő — Szlezky Zita; Torquato Tasso — Abonyi Géza; Montecatino Antonio államtitkár — Boray Lajos.

Kb. 21.20: Hírek, időjárásjelentés.

21.45: Közvetítés az Angolparkból, a Kutassy-teraszról. Heilig Jossé és jazzzenekara.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Hanglemezek. — Operettrészletek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 19.30: „Egy plágiumvadás története.” Illés Endre előadása.

20: Hírek.

20.25: Hanglemezek.

21.45: Időjárásjelentés.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 19.25: Tosca, opera. Berlin 20: Filharmonikusok hangversenye.

TÁNCZENE: Lahti 20.15, Kalundborg 22.55, London 22.25, Praha 22.30.

KEDD

JUNIUS 14.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. — 1. Figedy Sándor; Shvov induló (I. n. gy. e. zenekara). 2. Metra; Szerenád — keringő (Paul Godwin és zenekara). 3. John Percy; Hindu esküvő (Georg Knjestadt zenekara). 4. Fink; Arnyjátékok — gavott-intermezzo (Rambour-zenekar). 5. a) Asszony, asszony, az akarok lenni; b) Bazsa Mária libája; c) Egyszer esik esztendőben — csárdások (Magyar Imre és cigányzenekara).

Kb. 7.20: Értrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Afrika homokpartján a lybiai partokon.” Irta Eörsy Julia dr. (Felolvasás.)

10.45: „Mit vigyünk nyaralásra?” (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Eugén Stepat orosz balalajka-zenekara.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Doppler; Ilka — nyitány. 2. Offenbach; Intermezzo és Barcarolla a „Hoffmann meséi” c. operából. 3. Logodi Frigyes; Alla spagnola. 4. Moszkovskij; Kedves kis eszalogány ábránd. 5. Albeniz; Malaguena. 6. Merikanto; Idill. 7. Kálmán Imre; Részletek a „Cirkuszherceg” c. operettből.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

szerekek.

16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mára előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Régi magyar nóták és népdalok”. Közreműködik Nagy Izabella, Cselényi József (ének), Rácz Aladár (cimbalom), Páczkó Bujka Márkus (tárogató) és Pertis Pali és cigányzenekara. — 1. Rácz Pál; Lehullott a regényárfa; Szabad a madárnak; Ez az én szeretőm; Minek a szöke énnékem; Rózsa vagy te rózsá; Megkérdeztem egy virágtól; Kis szekeres, nagy szekeres; Ugyan édes komámasszony; Ez a kislány csinos is; Édesanyám, csak a kérésem (Nagy Izabella. — 2. Pethe Lajos; Nem való bokréta; Beszégőtem Tarnócára; Ne menj rózsám a tarlóra; Ezt a kerek erdőt járom én (népdalok). Balázs Árpád; Itthagynom a falutokat; Dankó Pista; Szöke kislány esült, esült! A faluban nincsen szép lány (népdal) (Cselényi József). — 3. Bihari; Koronációs magyar; Bihari; Két verbunkos; Kuruc nóták (Rácz Aladár). — 4. Krasznahorka büszke vára; Kuruc kesergő; Ellop-ték szívemet; Csinos Palkó, csinon Jankó; Sárgul a falevél; Miért is jöttél aranyos hintóba; Csak egy kislány van a világon; Kanász csárdás; Sej, haj gyöngyvirág; Fuvóval, fuvóval; Legyen úgy, mint régen volt (Bujka Márkus).

18: „Sárvár.” Huszár Mihály apátplébános, országgyűlési képviselő előadása.

18.25: Közvetítés a Gellért-szállóból. Illiczky László és jazzzenekara játszik.

19.30: „A Balaton.” Schmidt Ferenc dr. m. kir. egészségügyi főtanácsos, igazgató-főorvos előadása.

20: József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr 1. Virányi Jenő; Béke — induló. 2. Kéler Béla; Csokonai — nyitány. 3. Ziehrer Károly; Svihákok — keringő. 4. Adorján Sándor; Muzsika szól — verbuválnak! (hangszerelte Seregi Artúr). 5. Seregi Artúr; Huzd rá cigány! — magyar népdalegyveleg. 6. Vincze Zsigmond; Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarországi

21.20: Hírek, időjárásjelentés.

21.45: Hanglemezek.

23: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Közvetítés a Bodó-kávéházból. Vidák József és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.25: „Négyen az asztal körül.” Rabinovszky Márius előadása.

19: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

20: Hírek, ültetvényeredmények.

20.25: Hanglemezek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bukarest 19.50: Szimfónikus hangverseny. Varsó 20: Szimfónikus hangverseny.

TÁNCZENE: P. Parisien 20.10, London 21, Luxemburg 22.40, Praha 22.30, Hilversum 22.50, Kalundborg 23.15.

SZERDA

JUNIUS 15.

BUDAPEST I. 6.45: Torna

Utána: Hanglemezek. — 1. Fricsov Richárd; A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred indulója. 2. Babutánc — xilofónszóló. 3. Pécsy József; Ünnepegy a háremben (Dajcs Béla és zenekara). 4. Tadassuko Ono; Japán tavasz — keringő (Bécsi Bohém Zenekar). 5. a) Kis kertemben, igaz-e babám? b) Ugyan édes, tekintetes asszony; c) Kerek a káposzta

— eszardások (Magyar Imre és cigányzenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Az André-expedició borzalmas sorsa az Északi-sarkon.” Irta Glass Imre dr. (Felolvasás.)

10.45: „Az első magyar riporter: Tinódi-Lantos Sebestyén.” Irta Fonyad Ernő. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Hegedüs Gyula és cigányzenekara.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Diákléletrajz: „Kemény Zsigmond: Rajongók-ja.” Fábrián István előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Falusi krónika.” Szirmay Sándorné (Mouche) csevegése.

17.30: Paul Lorenzi énekel a német-magyar művészere keretében, zongorán kíséri Pongrácz László.

18: „Ipari szociálpolitika.” Magasházy Béla miniszteri osztálytanácsos ipari előadása.

18.15: A rádió szalonzenekara. — 1. Aggházy Károly: Magyar esték. 2. Delibes: A király mondta. 3. Grieg: Norvég táncok. 4. De Falla: Spanyol tánc. 5. Drenzl: Fata morgana — keringő. 6. Bizet: Gyermekek játékok — szvit. 7. Kerntler Jenő: Magány. 8. Poldini: Mese. 9. Scheibl: Hóvirág — keringő.

Közben kb. 18.45: A rádió külügyi negyedórása.

19.40: „A husz éves Ész-tország.” Magiste Gyula észt egyetemi tanár előadása.

20.10: „Ünnepi hangverseny Székesfehérvárott.” Közvetítés a Vörösmarty színházból.

Szünetben kb. 21.20: Hírek.

Utána kb. 22.40: Időjárásjelentés.

22.45: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Sára Elemér és cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel. — Dalok: Kiss-Angyal Ernő: Cudar ez a világ; Rácz Zsiga: Az én ajkamról; Dajka László: Öltözik az erdő, mező. Vége, vége már (népdal); Ludvig: Hullámzik a búzatenger; Sándor Jenő: Azt mondják, hogy tavasz nyílik; Megy a gőzös le felé (népdal); Kertész Zsigmond: Szép a rózsám.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

Majd: „Poemes de Vörösmarty et de Babits.” Andersen Felicia szaval francia nyelven.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.15: „Festett kertek” Irta Rozsnyay Kálmán. (Felolvasás.)

19: Az újrafelkészítés az állatvilágban. Banki Sándor előadása.

19.30: A Zeneművészeti Főiskola operatanszakos növendékeinek vizsgáló előadása. Közvetítés a m. kir. Operaházból.

Szünetben kb. 21.10: Hírek.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívőjeles adón, 32,88 méteres hullámhosszon, 9,125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bruxelles 20: Lehár: A cárevics. Olasz III. 20.30: Mascagni: Si. Praha II. 21.10: Opera.

TÁNCZENE: Lahti 20.25, Stockholm 22.15, London 22.25, Praha II. 22.35, Kalundborg 22.55, Olasz I. 23.15.

CSÜTÖRTÖK

JUNIUS 16.

BUDAPEST I. 9.40: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a Szt. István Bazilikából. A szentbeszédet

mise után Mentés Mihály teológiai tanár mondja. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezényléssel. Orgonái Szokolczay-Riegler Ernő. Előadásra kerül: a) Harmat: Boldog Margit — mise; Graduale és Sequentia; Griesbacher Pétertől (Oculi omnium — Lauda). Bárdos Lajos: Offertorium (Sacerdotes Domini).

11.30: Közvetítés a Ketter-éttermeből. Lakatos Flórián és cigányzenekara muzsikál.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — **Szünetben kb. 13:** Világhíradó. Máthé Elek dr. előadása.

14: Hanglemezek.

15: Harsányi Gizi mesél.

15.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Lehár: Az eszményi férj — operett-nyitány. 2. Borkiewicz: Gavotte caprice. 3. Jacobi: Leányvásár — keringő. 4. Drigo: Esmeralda — balletszvit. 5. Demény Dezső: Népdalátiratok. 6. Friml: Indián szerelmi dal. 7. Kálmán Imre: Csárdás-királynő — részletek.

16.45: „A hatvan éves Bulgária.” Szende Zoltán dr. előadása.

17.15: Hochstrasser Ferenc fuvolázik, zongorán kíséri Schvalb Miklós.

17.35: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

17.55: Sportközvetítésre fenntartva.

18.50: Kékes Irén magyar dalokat énekel, kíséri Rez József és cigányzenekara.

20: „Az én jó csillagom.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta Scribe. Fordította ifj. Szász Béla Rádiószinpadra alkalmazta Turehányi István. Rendező Csanády György. Személyek: Kerbenec — Mihályffy Béla; Hortense — Möriz Lili. D'Anecnis Edward — Bognár Elek; De Pámpol — Soltly György; Josseline — Hollos Melitta.

20.50: Hírek, sporteredmények.

21.15: Közvetítés a margitszigeti Polóházból. Szabó Kálmán jazzhármása játszik.

21.55: Időjárásjelentés.

22: Kresz Géza kamarazenekara.

23: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Közvetítés a Belvedere-szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17.35: Hanglemezek.

19.30: „Uj olasz városok.” (A Pontina vidéke). Szilágyi Rózsa előadása.

20: Gy. Márkus Lily zongorázik.

20.35: Löversenyeredmények.

21.15: A rádió tárgysorsjáték ismertetése.

KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Lahti 17.20: Vidák Gyula cigányzenekara. — Praha II. Millocker: Az elátkozott kastély, operett.

TÁNCZENE: Bruxelles fl. 22.10, London 22.25, Hilversum 22.50, Luxemburg 23. Kalundborg 23.

PÉNTEK

JUNIUS 17.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Kálmán Imre: Vívás Hungária — induló. (1. h. gy. e. zenekara). 2. Popy: Puder keringő (Albert Locatelli zenekara). 3. Peter: A vidám rézműveves (fúvószenekar). 4. Kletsch: Mergüllt ujjak — harmonikafox. 5. Csárdások (Magyar Imre és cigányzenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Balatoni mondák és regék.” Irta Pándy Margit. (Felolvasás.)

10.45: „Az orr, torok és fül csúszos megbetegedései.” Irta Pogány Ödön dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: K. Vásárhelyi Magda zongorázik, Mezey Zsigmond, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara. Vezényel Fígedy Sándor. „Zenés őrsegek”. — 1. Ruzinkó Nándor: Jön az őrseg. 2. Popy: Keleti. 3. Michaelis: Török. 4. Lincke: Sziámi. 5. Asch: Angol. 6. Komzák Károly: Bur. 7. Eilenberg: Germán. 8. Pécsi József: Boszporuszi. 9. Ruzinkó Nándor: Simlai. 10. Moret: Ir. 11. Barna: Japán.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákléletrajza: „Séta a norvég fjordok között.” Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.) Utána: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Uj olasz szobrászat.” Gerevich Tibor dr. egyetemi tanár előadása.

17.30: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

18.20: Sportközlemények.

18.30: „Lili.” Énekes színmű három felvonásban. Irta Hennequin és Millard. Fordította Fáy I. Béla és Evva Lajos. Zenéjét szerezte Hervé. Rádiószinpadra alkalmazta Barabás Pál. Dalszövegeit átírta és rendezte Kiszely Gyula. Karnagy id. Stephanides Károly. (Az 1938 május 15-i adásunk megismétlése viaszlemezzel.) Személyek: Antonin Plincharde — Laurin Lajos; De la Grange Batelière báró — Delly Ferenc; Sainte-Hypothèse — Rátkai Márton; René — Szügyi Zoltán; Bouzincourt — Góth Sándor; Bompan professzor Vándory Gusztáv; Bouzincourt — Haarszli Mici; Amélie — Dobos Anni; Antonine — Raffai Erzsébet; Victorine szobalány — Sittkey Irén; Mme Vieuxbois — Marczinka Vica; Mme Grandsen — Hegedüs Mária; Mme Anderson — Harsányi Gizi; Jerome — Sala Domokos.

Kb. 20.30: Hírek.

20.50: Közvetítés a Dunakorzó-kávéházból. Angyal Árpád és jazzzenekara játszik.

21.40: Időjárásjelentés.

21.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő. Közreműködik Szervánszky Péter (hegedű) és Hütter Pál (gordonka).

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Hanglemezek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: Pertis Jenő és cigányzenekara.

19: „A család.” Irta Révész Béla. (Felolvasás.)

19.30: A rádió szalonzenekara.

KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Svájc al. 19.55: Lehár: Luxemburg grófja, operett. Bukarest 20.35: Verdi: Falstaff, opera. Strassbourg 20.30: Opera.

TÁNCZENE: London 22.25, Praha II. 22.30, Luxemburg 23, Kalundborg 23. Droitzwich 23.35.

SZOMBAT

JUNIUS 18.

BUDAPEST 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. — 1. Babits László: Horthy-felhász (ének: Sárdy János). 2. Grünow: A sevillai táncos — xilofonszólo (Bennet). 3. Myddleton: Fantóm-brigád (Paul Godwin és zenekara). 4. Morris: Valeta-keringő (New Mayfair-zenekar). 5. Lehár: Horthy Miklós induló (1. h. gy. e. zenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Bartók József elbeszéléseiből.” (Felolvasás.)

10.45: A Szépművészeti Múzeum olasz grafikai kiállítását ismerteteli B. Bakay Margit. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Országos Postászenkar. Vezényel Eördögh János. 1. Kreutzer: Granadai éji szállás — nyitány. 2. Rózsa M.: Kivilágos kivirradtig — egyveleg. 3. Ziehrer: Isteni szikrak — keringő. 4. Lehár: Hercegisasszony — egyveleg. 5. Eördögh János: Induló.

Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Balatoni mesék.” Vándor Lajos előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Mit üzen a rádió?”

17.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Pongrácz Zoltán: Verbunkos szvit. 2. Részletek Bizet műveiből. 3. Vincke Ottó: Néger dal. 4. Bertha István: Napkeleti tangó. 6. Ellertin: Scherzo.

18: „Erkölcsi és szellemi erők a modern hadviselésben.” Vitéz Rózsás József őrnagy előadása.

18.45: A Beszkiért budai főműhelyének Dalárdája. Vezényel ifj. Lányi Ernő dr. — 1. Kodály: Ave Maria. 2. Bárdos Lajos: Karácsonyi bölcsődal. 3. Nádor Mihály: Krisztus — legeda. 4. Id. Lányi Ernő: Rég veri már. 5. Nádor Mihály: Árvalányhaj. 6. ifj. Lányi Ernő: Duduló. 7. Bartók: Két népdal. 8. Kodály: Huszt.

19.25: „Baudelaire”. Gyergyay Albert dr. előadása. A verseket Baló Elemér mondja.

20: Ünnepi hangverseny Magyarország Kormányzója hetvenedik születésnapján. Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel és közreműködik Dohnányi Ernő. — 1. Mosonyi Mihály: Ünnepi zene. 2. Liszt: Magyar fantázia zongorára és zenekarra. 3. Dohnányi Ernő: Rurallia Hungarica — két tétel. 4. Erkel: Hunyadi László — nyitány.

Közben 20.30: Vitéz ómoroviczai Imrédy Béla dr. m. kir. miniszterelnök köszöntőt mond.

21.10: Hírek.

21.30: Közvetítés a Gellért-szállóból. Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 21.55: Időjárásjelentés.

22.20: Károlyi Gyula zongorázik.

23: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Thaler Gyula és Vég Mihály jazzzenekara játszik.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17: A rádió szalonzenekara.

18.15: Mozart: Esz-dur vonósnygyes (K. sz. 428.). Előadja a Pro Arte Quartett. (Tagjai: Onnou, Halleux, Prevost és Maas). (Hanglemmez.)

18.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

19.25: Tánclemezek.

20: Ünnepi hangverseny Magyarország Kormányzója hetvenedik születésnapján. Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel és közreműködik Dohnányi Ernő.

Közben 20.30: Vitéz ómoroviczai Imrédy Béla dr. m. kir. miniszterelnök köszöntőt mond.

21.10: Ügetőversenyeredmények.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívőjeles adón, 32,88 méteres hullámhosszon, 9,125 kilocikluson 24—1 óráig.

KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Olasz II. 21: Strauss: Rózsavogal, opera.

TÁNCZENE: London 18.35, Lahti 21.10, Kalundborg 21, svájc olasz 21.45, Riga 21.15, Szófia 22.30, Borszló 22.30, Luxemburg 23.

Nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzó ragyogó pályafutása

Közelgő hetvenedik születésnapja alkalmából

E hónapban, június hó 18-án éri el nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzó hetvenedik születésnapját. Az egész magyar nemzet hálás szívvel emlékezik meg erről a napról; hálás szívvel, hogy a Gondviselés a legválságosabb időkben ezt a nagy férfit állította a nemzet élére.

Horthy Miklós egész élete az egyéni kiválóság mértékét mutatja. Illik, hogy a hetvenedik születésnap alkalmából felidézzük a kormányzó eddigi életének ragyogó futását.

Horthy Miklós 1868 június 18-án született Kenderesen, ahol édesatyja, István, a főrendiház-életközszólagán kinevezett tagja és édesanyja sz. dévaványai Halassy Paula nevelték vallásosságra, hazafiságra. A magyar róna ébresztette hajlékony lelkében izzó magyarságot és alakította ki az acéljellemet, amely tüneményes pályájának legerősebb, legtiszteltebb pillére lett. A fausi tanító, a debreceni kollégiumi gyakorló iskola, a soproni diákok nevelő hatása vetették meg kivételes műveltségének alapjait.

Szülei iránt érzett bálványozó szeretete vitte azután a haditengerészeti akadémiára. Szüleit ugyanis mélyen megrázta a tragédia, hogy Béla fiuk, aki a haditengerészeti akadémia növendéke volt, vaktöltés okozta sebesülésébe belehalt. A fiatal soproni gimnázista ellenállhatatlan kényszert érzett, hogy testvérbátyja helyett a Horthy nevet ő tegye tiszteltté a magyar tengeren. Vágyai, álmái nyertek beteljesedést, amikor 1886 október 1-én mint másodosztályú tengerészhadapród elhagyta az intézetet. És elkezdődött káprázatos pályafutása, amelynek ilyenek kellett lennie, mert Horthy Miklós olthatatlan szerelmmel csün-

gött hivatásán, hatalmas energiája és felsőséges intelligenciája, műveltsége pedig ellenállhatatlan erővel nyitotta meg előtte a sikerek, a jogos érvényesülés kapuját.

Több mint harminckét esztendőn át szolgálta hivatását, amely módot adott neki arra, hogy ma a legműveltebb magyar emberek közé lehessen sorolni, akivel világlátottságban alig versenyezhet valaki. Ez a világlátottság pedig nem a dolgok felületes szemléletéből alakult ki, mert Horthy Miklós igen komoly tanulmányokat folytatott, tudományos kutatásokkal foglalkozott, emberi lelkeket s szociális viszonyokat tanulmányozott és tudomást vett a kultúra minden eredményéről, amelyet a világ bármely országa és népe produkált.

Karrierjének első nagy stációja volt, amikor, mint tengerész-zászlóst 1890-ben Konstantinápolyba vezényelték a monarchia Taurus nevű fellegyszerzett jachtjára.

Tapasztalatainak, tudásának egyik kincséből az 1892-94-ben a Saida hadihajón tett keletázsiai utazása volt. Láta és tanulmányozta a Szeui csatornát, a Vörös-tengert, a két Indiát, Ausztráliát és az óceáni szigeteket. Milyen út a kenderesi kúriától a kalkuttai kenguru-vadászatig, a soproni gimnáziumtól az óceániai földtani kutatásokig.

Családot 1901-ben alapított. Aradon vezette oltárhoz jószávhelyi Purgly Magdát, hogy megalapítsa családi otthonát, amelynek tisztasága, fenekelt harmóniája példaképe lehet az egész magyar társadalomnak. Házasságából Pólában négy gyermek született: Magdolna, Paula, István és Miklós. Magdolna 1918-ban súlyos torokbajban meghalt.

1908-ban — már mint sorhajóhadnagy — ismét a török fővárosba kerül, mint a Taurus parancsnoka. Rendkívül fontos katonai és politikai misztiót töltött be ekkor Konstantinápolyban, ahol akkor az izgalmas alkotmányjogi harcok forradalmakká és ellenforradalmakká fajultak. Horthy Miklósról árult Bosznia és Hercegovina okkupációjának izzó napjaiban konstantinápolyi nagykövetségünk védelme, de emellett családjával együtt jelentős szerepet játszott a török főváros társadalmi és sportéletében is.

A jövő magyar államfő számára gazdag politikai tanulságokkal szolgált második konstantinápolyi tartózkodása. De még gazdagabb tapasztalatokat, kivételes ismereteket szerzett akkor, amikor a következő esztendőben (1909) I. Ferenc József szárnysegéde lett. A bécsi udvar fényében ma-

gyar szemmel és magyar szívvel élte át a nagy magyar politikai és közjogi harcokat, a parlamenti botrányokat, a koalíciós uralmat, a választójogi probléma vergődését. Közben tökéletesen végezte a nagy kötelességtudást és finom tapintatot igénylő szárnysegédi hivatását, amely a Budapesten csatornázott milliójében izzig-vérig Európáért követt. Az 1912-13-ban kilört balkáni krízis rövid időre visszaszóltja a haditengerészethez, ahol a Budapest csatornahajó parancsnoka volt. A krízis elültével újra visszatért az udvarhoz, ahol 1914 május elsejéig maradt. Közben 1913 november elsején sorhajókapitányá lépett elő, amely minőségében a világháború kitöréséig a Habsburg csatornahajó parancsnoka volt, majd 1914 végén az akkor épült Novara gyorscsirkáló parancsnoka lett.

Horthy Miklós életében egyik legfényesebb korszaka a világháború, amelynek során ragyogó haditetteivel írta be nevét a történelembe.

Első haditette az volt (amiért a másodosztályú német vaskeresztet kapta), hogy a Novarával 1915 május elején az U-8 buvárhajót Cephalonia szigetéig, Triglav rombolónk pedig egy héttel később az U-7-et Korfu szigetéig vontatta le.

1915 május 24-én történt flottánk első támadása az olasz Adria partja ellen. Ebben a támadásban Horthy Miklós a Novarával, a Scharfschutte nevű torpedórombolóval és négy torpedónaszáddal vett részt, feladata Ravenna város Porto Corsini nevű kikötőjének hajnali megrohanása volt, amely alkalommal — mint a flottaparancsnokság jelentette — Horthy Miklós különösen bátran viselkedett, az alárendelt egységeket kitűnően vezette, kiválóan irányított tüzével az ellenséges ütegben nagy károkat okozott. A harc után Horthy Miklóst a harmadosztályú vaskorona renddel tüntették ki.

A Novara ettől kezdve több rajtaütést és portyázást hajtott végre, amelyek után december 5-én San-Giovanni di Medua nevű adriai kikötőhely megtámadása következett. Merész haditett volt ez, amelynek jutalmaként Horthy Miklós a hadidíszítményes és kardokkal ékesített Lipót-rend lovagi keresztjét kapta. Erről a nagyszerű teljesítményéről, amelynek során a Novara többek között huszonkilenc vesztglő, ellenséges hajót süllyesztett el, Hansa ellentengernagy ezeket írta: »A végrehajtás és a siker tüneményes volt; helybenhagyom, hogy a szállítmányok megsemmisítése a Montenegró elleni későbbi hadműveleteket jelentősen megkönnyítette és hogy nagyban hozzájárult a kicépezett ország meghódí-

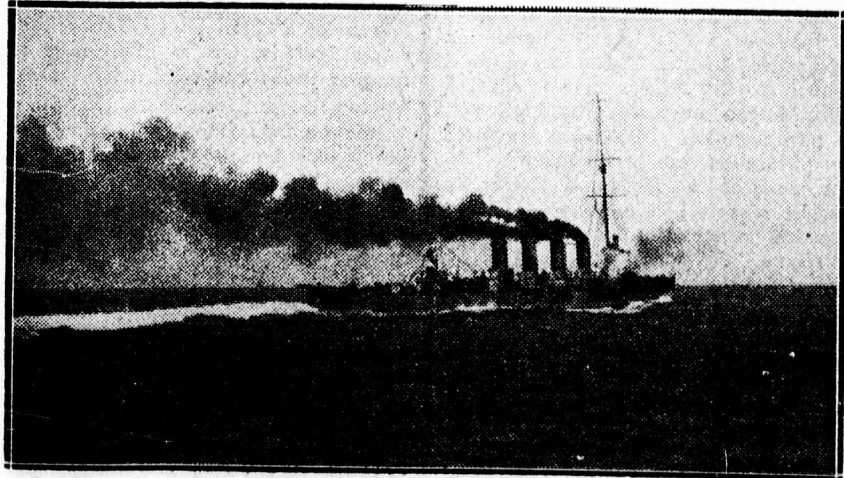
tásához.

1916 július 8-án következett azután a Novara első előretörése az Otrantói csatornába. Horthy Miklós, aki ezúttal a harmadosztályú katonai érdemkeresztet kapta, támadása az otrantói záróvonalat megszállta és öt ellenséges halászgőzöt megsemmisített, egyben pedig az elfogott ellenséges tengerészektől igen becses adatokat szerzett.

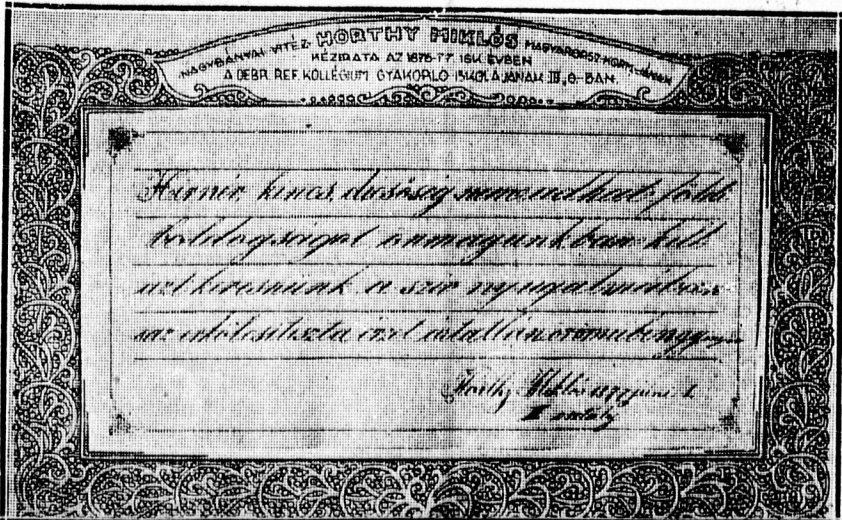
Miközben a központi hatalmak már csaknem ultima ratióként a buvárhajóharcra tértek át, az osztrák-magyar flotta az ellenséges őrhajók zavarása és megsemmisítése céljából többször ellátogatott az Otrantói csatornába is. Legnagyobb szabású volt eme vállalkozások között az, amelyet Horthy Miklós sorhajókapitány vezetett az alája rendelt három csirkálóval és két torpedórombolóval 1917 május 15-én. Az otrantói csata lefolyása, valamint Horthy Miklós legendás hősiessége is, élénk emlékeztethet el még. Horthy Miklós maga is megsebesült, de alig hogy a hajóorvos bekötötte sebeit, egy széken a torony elé vitette magát és tovább vezette az ütközetet, amíg a mérges gázoktól eszméletét el nem vesztette. A friss, sós levegő azonban hamarosan magához tért és fájdalmait elkenére a csata végéig helyén maradt. Az otrantói csatában Horthy Miklósnak öt hajója küzdött az ellenség tüzével hajóival szemben. A mi veszteségünk 17 halott és 54 sebesült volt, az antanté pedig 13 halott és 7 sebesült. A Novarát nyolc felitalálatt érte, amelyek nagy pusztítást vittek véghez. Ennek ellenére a hajó már tíz nap múlva kijutásra készen állott és a parancsnoki hidon hordályon fekvő parancsnokának, Horthy Miklósnak vezetésével Pólába ment. Az antant hajóiban is igen sok kár esett, úgy, hogy az angol tengernagy hivatal egy időre megtiltotta hadihajóinak és halászgőzöcskéinek az éjszakai portyázásokat.

Horthy Miklós sérülése dacára a parancsnoki hidon maradt és sebesülten is irányította a támadást, míg csak eszméletét nem veszítette, egy újabb granát okozta gázmérgezésétől.

A »Novara hadihajó az otrantói ütközetben. A hajó elején látható egy granátlecsapódás, mely megsebesítette Horthy Miklós sorhajókapitányt.

Horthy Miklós, mint a debreceni Kollégium gyakorló iskolájának növendéke ezt az írásbeli gyakorlatot adta 1877. évben a vizsgára.

Ami ezután következett, azt Pilch Jenő honvédezés kitéző Horthy-monográfiája a következőkben mondja el:

Amikor a sérült »Novara« a Cattarói öbölből segítségére küldött haditengerészeti egységeink kíséretében 1917 május 15-én este lassú, szinte ünneplés, diadalmas menetben befutott a Cattarói-öbölbe, az összes erődítmények s a helyi egységek és őrhajók legénysége lelkes »Hurrá«-val fogadta a beérkezőket, amely üdvözlés elsősorban is a győztes vezérnek, Horthy Miklósnak szólt.

Ez volt a »Corona navalis«, a harci érnységesség jutalmazására szolgáló koszorú első levele.

És ha szorosan időrendben haladunk tovább, akkor már 1917 május 17-én az osztrák-magyar flotta parancsnokságához intézett legfelsőbb királyi elhatározásból fakadó dícsőség sugarának melege Horthyra is rávetődött, mert hisz ő volt annak a haditengerészeti vezérhajója, amelyet a király is »kiváló teljesítmény«-nek minősített.

»Flottámnak merészen vezetett egységei legutóbb — szói a király legfelsőbb elhatározás — a reájuk bízott feladatot sikeresen megoldották, az ellenségnek súlyos veszteséget okoztak és megmutatták, hogy a valódi tengerész-szellem a számára nézve erősebb ellenséggel szemben is érvényesíteni tud. Mikor én Önnek, kedves Njegován tengernagy, ma az ellenség előtt tanúsított kiváló teljesítményei elismerésül Vaskorona-rendemnek hadidíszítményes és kardokkal ékesített I. osztályú adományozom, akkor ez a parancsnoknak adományozott kitüntetés azt is kifejezi, hogy egész flottámmal menyire nagyon meg vagyok elégedve. Szívből köszönetet mondok valamennyi látor tengerészemnek és Isten áldását kérem reájuk.«

A »Corona navalis« második levelét alkotja a hadidíszítményes és kardokkal ékesített II. osztályú katonai érdemkereszt, amelyet Horthynak legfelsőbb hadura adományozott.

A harmadik pedig a volt monarchia fegyveres ereje minden tisztje vágyainak netovábbja, a *katonai Mária Terézia-rend lovagi keresztje volt.* — Ezt az Innsbruckban 1921. március 7-én tartott rendkíptalan ítélte oda, és pedig a St.-Giovanni di Medua alatti és az Otrantói-csatornában *legreghajtott fegyvertengerek méltó és kőnői legsebb megjutalmazása gyanánt.*

A rend érdemességi nyilatkozatban, az otrantói vállalkozás minősítésénél merész, kezdeményező támadás-ról esik szó. Ezek mind olyan kifejezések, amelyek a bátorságnak legmagasabb fokát határozzák meg, mert magukban foglalják vagy az embernek veszelített erényét, vagy szokás útján létrejött tulajdonságát, továbbá hazaszeretettét és lelkesedését.

1917. február 1-én, *Cattaróban nyílt lázadás tört ki a Szt.-Georg. a Kaiser Karl VI. és a Gáa nevű hadihajók legénysége között.* Ebben a válságos időben *Horthy Miklós* már felépült a *Prinz Eugen* nevű csatahajónak volt a parancsnoka. Hajóján a fegyvelem egy pillanatra sem lazult meg.

A lázadást a flottának hűségben maradt részeivel és a szárazföldi csapatokkal hamarosan leverték, majd a flottában, főként a vezető egységnek kieserülése révén, nagy változások következtek be. Ezek között a legnevezetesebb volt, hogy a király a flotta parancsnokává a sikereiben legzadagabb és legvittebb tisztjét; *nagybányai Horthy Miklóst nevezte ki el-tentengernaggyá való egyidejű és soronkivüli előléptetése mellett.*

Horthy vezéri állásában való jutásának legszebb körülménye azonban a következő volt. A cattarói lázadás leverése után, a király megbízásával Károly István főherceg haditengerész-

szetünk nem csekély aggodalomra okot szolgáltató bajainak és az elégtelenségnek megállapítására és orvoslására a legénységre igen jó befolyással és hatással is bíró tisztikarunkhoz azt a kérdést is intézte, hogy kit vélnék legalkalmasabbnak és kit kívánnak a flotta élére. *Lelkesedéssel és egyhangúlag Horthy Miklóst kérték vezérüknek.*

Még néhány kisebb ütközet, aztán a Szent István elsüllyesztése és már vége is volt a háborúnak. A monarchia összeomlásának és a fegyveres erő bomlásának nehéz napjaiban a hadsereg-főparancsnokság egyetlen útját látta a haditengerészet megmentésére, azt, hogy a haditengerészetet feltételek mellett átadja a délszláv nemzeti tanácsnak. A javaslatot a király, a vezérkar főnöke és a külügyminiszter is elfogadta. Pár órával az átadásnak a *Viribus Unitis*

csatahajó fedélzetén való megtörténte után összegyűlt a flotta egész vezérkari törzse és Konek Emil sorhajókapitány meghatottságtól remegő hangon elbúcsúztatta az osztrák-magyar monarchia utolsó behajózott tengernagyát. Kifejezést adott annak is, hogy a pár órával előbb lejátszó-dott események okozta fájdalomunkban vigasztalásként hatott a parancsnok határozott magatartása, amellyel mindvégig ura maradt a helyzetnek.

A flotta összes egységein lassan és méltóságteljesen leszállott a soha le nem győzött piros-fehér lobogó.

Horthy Miklós neve aztán pár hónap múlva tűnt fel, mikor az ország a végveszély közepén állott. Ekkor mint országmentő lépett fel és ekkor írta be igazán nevét a magyar történelembe. Életének erről a ragyogó korszakáról jövő vasárnap számunkban szólnak.

32 országnak 300 tudósa vett részt Rouenban a nemzetközi madártani és madárvédelmi kongresszuson

Dr. Nagy Jenő, a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület elnöke négy előadást tartott.

Nem minden országban vannak olyan »rózsás« állapotok a madárvilágot illetően, mint Magyarországon, ahol igazán magas színvonalú a védelem és megbeesülés a kert hasznos kis napszamosai iránt. Bátran elmondhatjuk, hogy sok művelt nyugati államnak jóval felette állunk ebben a tekintetben.

Ilyen irányú tapasztalatairól számolt be dr. Nagy Jenő, a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület elnöke, aki most jött haza a IX. Nemzetközi Madártani Kongresszusról, amelyet a világ tudósai egybekapcsoltak a Nemzetközi Madárvédelmi Bizottság nagygyűlésével is. A tanácskozások — melyeken komoly és nagyjelentőségű határozatok hoztak, Rouenban folytak, utána pedig értékes tanulmányi kirándulásokat tettek a 32 országból odasereglett tudósok, akik háromszázan jelnek meg.

Dr. Nagy Jenő, a magyar ornithológusok büszkesége négy előadást is tartott. Nevét a külföldön mindenütt ismerik és szaktudása a világ első tudósai közé emeli. A kongresszus alkalmával »A kacsák és libákétek számának« a magyar Alföldön való esőkkenése címen is tartott értekezést. Természetes, hogy ez a kérdés önkéntelenül is nagyon értékes idegenforgalmi propagandát jelent számunkra.

Az egybegyűlt tudósok derekas munkát végeztek, mert a pár napos kongresszus alatt nem kevesebb, mint 72 előadást hallgattak meg, melyek angol, német és francia nyelven hangzottak el. Jellemző, hogy ezek közül a kis Magyarországra 12 előadás jutott és ebből is négyet dr. Nagy Jenő tartott, aki képviselte a Tisza István Tudományos Társaságot is. Őrajta kívül még két magyar tudós vett részt a kongresszuson.

Nagyon szép filmeket is bemutattak az előadásokon, a világ legszebb madárfelvételeit, az amerikai kolibrikról, repülésükről, a németek a tuzokról vett tettek gyönyörű filmet. Persze ezt a magyarok sokkal több joggal mutathatták volna be, hiszen a tuzoknak itt a hazája, de nekünk erre nincs pénzünk. Pedig de nagyértékű propagandát jelentene a külföldön. Ezeket a filmeket négy éven át gyűjtjük s akkor mindig a kongresszusok alkalmával bemutatjuk.

Az előadások és gyűlések után kirándulásokat tettek a tudósok, akik naponként 9—2-ig és délután 4—6-ig tartották üléseiket.

Kirándulnak Északfranciaországba, Normandiába a madártanilag nevez-

tes vidékre, a Szajna völgyébe, meglátogatták a Cleresi híres állatkertét, amely magántulajdon és nagyon sok egzotikus állat van benne. Egy dűsgazdag délzátsai francia ember tulajdona, ő maga is kiváló szakértő és a francia madártani egyesület elnöke.

Érdekes, hogy Franciaországban meglepően kevés a madár, az erdők és ligetek teljesen néptelenek a mi erdőinkhez képest.

Elmentek a Rhone deltájához, ahol a társaság három napig tartózkodott, hasonló a Duna deltájához ez a terület. Érdekesége, hogy óriási legelőterületek is vannak itt, amelyek viszont a Hortobágyhoz hasonlíthatók. Ott is érdekes a pásztorkodás és a marhatenyésztés, amelyet olyanféleképpen üznek, mint a Hortobágyon.

Különösen érdekes, hogy itt a marha teljesen fekete, viszont a gulyások mind fehér lovon járnak, de karikás-ostor helyett az oroszok pikájához hasonló hosszú rudat hordanak, amelyek a vége kétágú kis szúrós szerszám-ban végződnek. Ezzel »igazítják« különösen a bikákat, amelyek gyors mozgású, jól futó állatok. Ezeket használják úgy a délfraanciaországi, mint a spanyolországi bikaviadalokhoz. A hortobágyi fehér komondorokkal szemben itt a pásztorkutyái is egészen feketék.

Arles és Nimes francia városokban ma is folynak bikaviadatok, még pedig a régi római arénákban és amphiteátrumokban. A colosseumok itt sokkal épebb állapotban vannak, mint a római.

A Rhone deltája azért is érdekli a magyarokat, mert Európában egyedül itt található a hosszúlábú és nyakú szép, rózsaszínű madár, a flamingó. Többek között látják itt őket.

Meg van a természetes oka annak is, hogy miért van olyan kevés madár Franciaországban. Ott ugyanis mindegyre szabad a vadászat. Évenként körülbelül másfélmillió vadászjegyet bocsátanak ki és mivel apró vad, nyul, fogoly, stb. csak nagyon kevés van, főleg az apró madarakra vadásznak.

Dr. Nagy Jenő elmondta még, hogy a kongresszusok és kirándulások után ő maga tanulmányutakat tett. Lement Olaszországba, ahol felkereste a madártanilag nevezetes összes helyeket és érintkezésbe lépett az olasz szakemberekkel. Járt San Remóban, találkozott a liguriai madárvédelmi egyesület vezetőjével, aztán a genovai múzeum igazgatójával, utána pedig a Garda tó melletti madártani állomások egyikét

szemlélte meg Saloban.

Olaszországban még ma is bálóval fogják az éneklő madarakat, a fejcsékjüket összeroppantják és csomókba kötyve, mint nálunk a zöldhagymát, árulják a piacon. Most már ugyan javulott is a helyzet, a sok nemzetközi küzdelem és propaganda eredményeként tavasszal nem szabad madáret fogni, de a kétezeréves szokást nem lehet soha teljesen megszüntetni és őszszel bizony még ma is szabadon fogják az éneklőket. Igaz, hogy az is eredmény, hogy most már nemcsak a konyha céljára, hanem tudományos vizsgálódások érdekében is fogják a madarakat, gyűrűzik lábukat s ezeket újra elboacsátják, hogy megfigyeljék életüket és útjukat.

Mint érdekességet említjük meg, hogy az olaszok azért nem védik annyira az éneklő madaraikat, mint például mi, magyarok, mert az ő gazdálkodásuk annyira intenzív, talajuk olyan kitűnő s az éghajlatuk pompás, hogy ezekkel a feltételekkel bírván, nem érzik annyira hiányát a mezőgazdaságban és kertészetben a hernyókat pusztító madaraknak.

Dr. Nagy Jenő megfordult most a Velence melletti Villa Stra nevű természetvédelmi kertben, ahol gazdag madárvilágot talált. Ez valamikor Napoleon birtoka volt, itt is szállt meg.

Járt aztán Nagy Jenő Capri szigetén, hogy a San Michele regény híres írójával találkozzék. Ennek a regénynek hatása alatt tiltotta el Mussolini Capri szigetén a madártudományt.

Végül Jugoszláviába utazott Nagy Jenő dr., hogy megnézzék Sabac és Obecka Barra-ban Európa legzadagabb vízitelepét. Tömegesen fészkelnek itt a legtrikább vízimadarak, mert ez védett terület.

Értekes tapasztalatokban gyarapodott tudással gazdagabban tért haza dr. Nagy Jenő tanulmányútjáról, melynek kincseit bizonyára megosztja a magyar közvéleménnyel is.

Horthy kormányzó valószínűleg megjelenik a Hangya kongresszusán

Június 23-án feláron utazhatnak fel a résztvevők az ország minden részéből a Hangya országos kongresszusára, amelyet a Hangya Központ alapításának negyvenedik évfordulója alkalmából rendeznek. A kongresszusi ünnepekkel méltóan juttatják majd kifejezésre a magyar szövetségi mozgalom egyre növekvő jelentőségét.

A rendezőség 15.000 résztvevőre számít, akik vasárnap reggel az Ország-ház elől indulnak 300 szőlővel, zenével, festői népviseletben az Andrassy-uton keresztül a Főszék emlékéhez, majd annak ünnepélyes megkoszorúzása után a felkészített Ipaesarnokba.

A kongresszuson valószínűleg megjelenik Horthy kormányzó, számos miniszter, továbbá az egyházi, a társadalmi és politikai élet sok előkelőségének kíséretében. A megnyitó beszédet dr. Balogh Elemér ítkos tanácsos, a Hangya elnöke tartja. Az ünnepi szónok dr. Wünsch Frigyes, a Hangya vezérigazgatója lesz, aki a szövetségi tábort gyönyörű feladatairól és az új szövetségi programról beszél. Fel-szólalnak a kormányhatóságok és az egyházak képviselői is.

A kongresszus után a Hangya minden résztvevőt vendégül lát ebéden, majd a szövetségi vezetők meglátogatják a Hangya Ceglédi uti tábort, továbbá budafoki pincészetét és egyéb gyárait.

A kongresszus résztvevői számára a rendezőség kedvezményes jegyeket eszközöl ki a budapesti színházaktól, valamint minden jelentősebb budapesti kulturális intézménytől.

A legszebb pesti dizőz és a legcsunyalóbb komikus Debrecenben

Érdekes művészvendégei lesznek a napokban Debrecennek. Radó Sándor, akinek széles, egyéni humora, pompás mulattató ötletei filmről és színpadról egyaránt dízózzal együtt az Arany Bika Igazgatóságának jóvoltából két estén át derűt, hangulatot hoznak a nyári Debrecen életében... Június 15-én, szerdán és június 16-án, esütőtökön este 9 órakor a Nagyerdei Vigadóban, rossz idő esetén az Arany Bika szálló Boesckay-teraszán tartják meg debreceni vendégjátékukat.

Aki nem éppen leányálom, és aki a férfiak álma

A Debreczeni munkatársa rövid beszélgetést folytatott a két kitűnő fővárosi művész vendégjátékára vonatkozólag impresszáriójukkal. Megállapítható, hogy Radó Sándor és Vörös Anikó együttes fellépése rendkívüli érdekesség már csak a kontraszt

Vörös Anikó.

Radó Sándor.

miatt el. A nevetetés nagy rekordere, éppen nem nevezhető megjelenését illetően leányálomnak. Ezzel szemben a bámulatosan szép Vörös Anikó — a férfiak álma...

— Radó Sándor, aki jelenleg a Komédiának és Royal-színháznak tagja s közben több filmben játszott nagy szerepet, különös örömmel jön Debrecenbe — mondotta az impresszárió. — Ezuttal hoz műsorában egy egészen különleges számot. Ő, aki mindig szmokingban játszott, ezuttal, mint

hortobágyi csikós lép fel egyik számában s aktuális idegenforgalmi egyveleget ad elő.

Vörös Anikóról kérdezzük az impresszáriót, aki még ismeretlen a debreceni publikum előtt.

— Nem csak Debrecenben, hanem a vidéken sehol nem játszott még a kitűnő dizőz, akinek a debreceni az első vendégjátéka. Budapesten azonban egyik körülrajongott kedvence a közönségnek. Feltűnően szép és finom jelenség. Műsorában a legkiválóbb szerzőket szólaltatja meg, humoros és komoly számokat egyaránt nagy tehetséggel és toalettjei méltán keltik fel majd a debreceni hölgyközönség érdeklődését. A leggyönyörűbb dizőz minden fellépése divatrevünek

számít, mert Poirat és Paquin toalettjeivel egy darab Párizs elevenedik meg. Minden darabja toalettjének egy ruhaköltemény... Művészete pedig igazi meglepetés lesz...

— Ennyit egyelőre a vendégszereplő művészekről s arról az attrakcióról, melyben az Arany Bika igazgatóságának gondoskodása folytán a közönségnek egy pengős beléptdíj mellett része lesz... A két pesti művész szerdán érkezik s a legszebb feladatot tűzték maguk elé, amit a mai időkben leheséges: elosztani pár órára minden borút és rosszat az emberek lelkiéből s a nevetés gondtalan derűjével aranyozni be vendégjátékuk emléket.

(2)

Érdekes beszélgetés egy amerikai újságíróval Debrecenben

J. Howell Johnson lesújtó véleménye a cseh „államalkotásról.” — „Amely ország hamar lesz nagygyá, az ugyanolyan hamar összeomlik.”

Hetek óta feltűnt a debreceni utcán járóknak egy igen érdekesen öltözött fiatalember. Első látásra látszik rajta, hogy külföldi. Legtöbbször csizmában jár, méghozzá igen érdekes szabású csizmában. Rövid és rugós szárú, a teteje fehérszínűzölddel van díszítve. Máskor pedig valami indián mokaszinszerű szandálcipőben, pulloverben. Sokan utána fordulnak az utcán.

A véletlen folytán ismerkedtem meg vele egy társaságban. J. Howell Johnson a neve. Amerikai újságíró, aki közép-európai tanulmányúton van már évek óta. Szeptemberben jött Debrecenbe és azóta annyira megszerelte Debrecen, hogy nem tud elmenni innen. Már egészen jól töri a magyar nyelvet, úgyhogy lehet vele magyarul is beszélni. Ahol magakad a magyar beszélgetés, sikerül németül és angolul kíségeteni a zavarból.

Megindul a beszélgetés: elmondja, hogy Trentonba való. Középszkolai tanulmányait Newyorkban végezte és után elment világot látni. Már középiskolában fellükt szép dolgozataival és ez adott neki ösztönzést arra, hogy újságíró legyen. Jelentkezett is Trentonban a legnagyobb ottani napilapnál, a „Trenton Times”-nél, ahol azt ajánlották neki, hogy hajózzon át az öreg Európába és onnan küldjön tudósításokat. Onnan több írni való van most, mint Amerikában. Howell Johnson szót fogadott és átjött Európába. Először Németországban telepedett le, majd Csehországban töltött hosszú hónapokat. Sikerült is mindkét országban a nép közelébe férközni és amerikai praktikus eszével igen sokat látott és tapasztalt. Meglátott ott olyan sok mindent, ami mellett az európai nyitott szemmel elmegy.

Legjobban érdekel bennünket most a csehkérdés és éppen ezért ezt a kérdést szegezzük neki legelőbb.

Mi a véleménye Johnny a csehkérdésről?

— Először is azon kezdem, hogy több hónapi csehországbeli tartózkodásom alatt megismertem az ottani helyzetet. Nekem az a szerény véleményem, hogy egy olyan ország, amely nagyon hamar lesz nagygyá, nem a maga erejéből, hanem a külföldi nagyhatalmak jóvoltából, az hamar összeomló és magától összeomlik. Ha végignézzük a világtörténelemben, ugyanígy jártak azok az országok, melyek úgy kaptak területeket, mint a mostani összetakolt Csehország. Mindenesetre ez az összeomlás az Anschlusz egyenes következménye. Két olyan erős állam közelségét, mint Lengyelország és Németország nem bírja el olyan nép, mint a cseh. Hogy milyennek voltak, megmutatta a világháború.

A fiatal, alig 24 esztendőes amerikai zurnalista bírálata Csehországról

mindenesetre nagyon figyelemreméltó és nem tévedünk, ha mindenben igazat adunk neki.

A második kérdésünk a fiatal amerikai kollégánkhoz:

Mit tudnak az amerikaiak Magyarországról és a trianoni békeszerződésről?

Johnny láthatólag zavarba jön a nemvárt kérdéstől, de azért mégis válaszol. Látszik rajta, hogy nagyon keresi a szavakat és mindenáron úgy akarja magát kifejezni, hogy ne sértsen meg bennünket.

— Hát bizony, akik kint élnek és még soha sem voltak Magyarországon, nagyon keveset tudnak önközl. A földrajzban csak annyit tanítottak arról a szép országról, hogy a fővárosa Budapest. Ez bizony édeskevés ahhoz, hogy egy ezeréves országról véleményt alkothassunk. De akik egyszer idejöttek, megismerték ennek az országnak derek dolgozó és végtelenségig jellemes népét, egészen másképpen fogja fel a dolgokat. Én voltam sokáig Budapesten, megismertem ennek a bűbajos csodaszép városnak minden zugát, bátran mondhatom, hogy kevés van hozzá hasonló. Szeptember óta itt élek maguk közt és Debrecenről is a legjobb véleménnyel lehetek. Gyönyörű a strandja, a stadionja, a Köztemetőhöz hasonló még nem láttam. Na és ami a legjobban tetszik, a sok-sok park és virág. Ilyet csak Németországban láttam és Hollandiában. De valahogy itt színpompásabb és illatosabb minden.

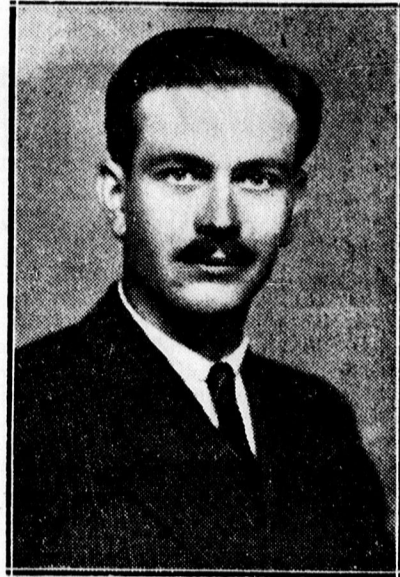
Közben észrevesszük, hogy Johnny igen gyakran üríti a kitűnő homoki kadarkát.

Restelkedik egy kicsit, de azután folytatja áradozását tovább.

— Maguk magyarok nem is tudják, hogy milyen kincs a magyar bor. Akkor tudnak meg csak, ha külföldön járnának, mint én. Sok helyen megfordultam, de a magyar borhoz hasonló jó italt nem láttam. És milyen olcsó. Amerikai dollárban szinte fantasztikusan olcsó. Van nekünk is borunk, de hogy jön az a magyar tokajjához. Amerikában is van „tokaj”. Kaliforniában termelik. A színe ugyanaz, mint a magyar tokajnak, de az íze... Egy dollár és 20 cent literje. Körülbelül 6 pengőnek felel meg magyar pénzben.

Később jár már az idő, amikor megkérdezzük Johnnytól, hogy milyennek az amerikai sajtóviszonyok?

— Ott mint minden, ez is egészen más. Abszolút értelemben vett sajtószabadság van. Mindent és mindenkiről írhatnak ott az újságírók, a legbelsőbb ügyüket is kitergegethetik, annak akiről érdemes írni. Ott nincs zárt tárgyalás, minden a nagy nyilvánosság előtt történik. Az igaz, hogy ott könnyebb az újságírás. Amerikában a rend őrség teljesen együtt dolgozik az újságíróval. Együtt mennek mindenhová,

J. Howell Johnson.

ahol valami nagyobb bűneset történt. Az újságíró igen sok esetben tippet, tanácsot ad a vele dolgozó detektíveknek és viszont. Ezt Amerikában máshogy el se képzelik.

Mindenki újságot olvas Amerikában — mondja Johnny. Az újság annyira hozzátartozik az amerikai ember életéhez, mint például itt a reggeli kávéhoz a zsemlye, vagy a kifli. A nagy lapok naponta három, négyszer is megjelennek.

Írt már valamit Debrecenről, illetve Magyarországról?

Hogyne. Nem is egy, hanem több cikket. Különösen külpolitikai cikkeket írok. Cikkekben mindenütt kiemelem a magyar nép ezeréves országát. Írtam a trianoni igazságtalan békeszerződésről és általában fel akarom keltetni honfitársaim figyelmét a világ legtekélyesebb és jogfosztó szerződésére. Mint a kiadóm a levélben írja, nagyon meg vannak a cikkeimmel elégedve és további sorozatos helyszíni tudósítást kérnek tőlem. Legközelebb a közeli román-magyar határról küldök helyszíni tudósítást.

Amikor a késő éjjeli órákban megvártuk Johnny kezét, azzal váltunk el egymástól, hogy reméljük nemskára megváltozik itt is a trianoni békediktátum által teremtett helyzet és egy boldogabb Magyarországról fog helyszíni tudósításokat küldeni Amerikába...

Adományok Horthy Miklósné Főméltósága Asszony „Egytál-étel akciójára”

Az Eucharisztikus Kongresszus és a Szent István jubileumi év alkalmával Horthy Miklósné Főméltósága Asszony által kezdeményezett országos „egytál-étel akció”-ra május hó 14. 22. 29 és június 5-én nyugtázott adományokon kívül f. évi június hó 11-én déli 12 óráig bezárólag a következők adakoztak: 100—100 pengőt: Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete, Első Magyar Általános Biztosító Társaság, 21.60 pengőt: Kereskedelmi és Ipar-kamara tisztviselői, 15 pengőt: Rany Bpka Rt. tisztviselői kara, 13.08 pengőt: Fiu Felsőkereskedelmi Iskola igazgatósága, 10—10 pengőt: Szeremley Béláné, Arany Bika Rt. főpincérei és kiszolgáló személyzete, dr. Hüttl Tivadar, 7.50 pengőt: Kir. törvényszék, 5—5 pengőt: Tankerületi kir. főigazgatóság, vitéz Fejér István, Ref. Dóczy Polgári leányiskola, 4 pengőt: Nagy Gizella és öz. Benedek Imréné, 3.70 pengőt: Mezőgazdasági Vegykerületi Állomás, 3.44 pengőt: Városi Árvaszkék tisztviselő kara, 3 pengőt: Lám Dezső, 2—2 pengőt: Varga Lajos, dr. Révész Vilmos, Nyáry Béla, öz. Gr. Székely Jenőné, dr. Zemplényi Vilmos, Friedländer Mór, Dienes Jánosné, 1 pengőt: Szentpály Gavallér Gábor. Összesen befolyt: 2.489.— pengő,

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A gyümölcskivitel szervezése

A gyümölcs és az idénycikkék külföldre szállítása és a szállítás tervszerű lebonyolítására a Külkereskedelmi Hivatal szervezett és ellenőrzött kivitt léptelelt életbe. Ennek az intézkedésnek értelmében gyümölcs és más idénycikkéket Németországba, Csehszlovákiába, Angliába, Franciaországba, Belgiumba, a Skandináv és balti államokba csak a Magyar Gyümölcs Kiviteli Egyesület tagjai szállíthatnak. Az említett egyesületbe való belépésnek az a feltétele, hogy a tag a kivitt szabályozó feltételeket magára nézve kötelezőnek elismerje. Ezeknek a feltételeknek egyik legjelentősebbike az, hogy a tag frásbéli kötelezettséget vállal arra nézve, hogy: az exportőr minden egyes esetben a bevásárlásnál megfizeti a termelőknek az exportparitásos árakat

és a külföldi piacon pontosan megtartja a kikinálási árakat. A magyar termelés és eladás versenyképességét célzó ezen feltételekhez járul még az is, hogy az exportőr bizonyos mennyiséggel, de legalább 5-10 vagont ki kell szállítson.

Az már inkább a kereskedőket érdekli, hogy a szóbanforgó egyesületbe csak folyó hó 12-ig lehet belépni, ami abból áll, hogy eddig az időpontig a megállapodást aláírva a Külkereskedelmi Hivatalhoz eljuttatja.

Mindezekről gazda olvasóinkat azért tájékoztattuk ilyen részletesen, hogy azon esetben, amikor külföldi szállításra adnak el szép és jó árut, a megállapított árat kérhessék. Hogy a termény ára az egyes fajoknál is időnként mekkora, arra nézve a Külkereskedelmi Hivatal ad pontos és részletes felvilágosítást.

Az ország legjobban kezelt legelője

A földművelésügyi miniszter felügyelete alatt megtartott országos legelőversenyek eredménye szerint az elmúlt évben Ujvidvar zalamegyei község legelőjét nyilvánították a legjobban kezelt legelőnek. A lözség, mely csak 1200 lelkét számlál, oly szerencsés módon, javítja és kezeli legelőjét, hogy azon a község minden állata legelhet. A né-

pies állattenyésztés terén a jól kezelt legelők a legfontosabbak és ezt ismerték fel az udvari kiscgazdatisaság. Jól tudják a gazdák, hogy ahol sok a jószág, ott nincs szegénység. A földművelésügyi miniszter, tekintettel az elért eredményre, további 2000 pengő segélyt adott a kisközségnek legelőjük további feljavítására.

Talajvizes területre ne telepítsünk szőlőt

Azok a gazdák, akik talajvizes területre telepítenek szőlőt, az első évben örvendeznek, hogy milyen szépen kibajt a szőlő, de a második évben már búsulnak, mert a szőlő kipszult. A szőlő tehát nem bírja a vizes területet, ezért oda nem is szabad telepíteni.

A talajvizes földeken még a szilva bírja valahogy, de az is csak akkor, ha a talajvíz nem állandó. A talajvizes földeken káposztatermelés már igen jól jövedelmez, mert a káposzta

szerefi a vizet és a talajszín alatt 40 cm-re jelentkezik a víz, úgy a víz igen bő termést ad. Ha valakinek csak mélyfekvésű talajvizes földje van és ott mindenáron gyümölcsöt és szőlőt akar, akkor bakhátas műveléssel ültethet. A töltés 80 cm magas és 150 cm széles legyen. Fából csupán törpe fákat érdemes ültetni, szép termést adnak, bár 8-10 év után kipszultnak, de addig igen pompás a gyümölcs.

A juhok egyik nagy ellensége a kutya

Különösen hangzik ez a cím, mert mindenki úgy tudja, hogy a juhász a kutyaival együtt hűsleges őrizője, tere-

lője a nyájnak és a kutya ösztönösen védi a goudjára bízott nyáját. A kutya azonban mégis egyik nagy ellensége a juhoknak, amalfogva, mert a belében elősködő béltérgek, galandférgek az emésztés során kikerülnek a legelőre, rátapadnak a füre és így a legelősző juhok gyomrába jutnak. Ezek a férgek átfurják a juhok gyomortalait és a vércerébe kerülve a test különböző részeibe fészkelődnek be. Leggyakrabban a tüdőben és a májban telepednek meg, ahol hólyagokat képeznek. A hólyagok száma és nagysága befolyásolja az állatok betegségét és az ilyen állatok hamar levágásra kerülnek, mert nem fejlődnek.

A beteg állatok levágásánál a tudatlan emberek elkövetik azt a nagy hibát, hogy a beteg testrészeket, a hólyagférgek lerakódásait kidobják a füre, leggyakrabban a kutyaának adják oda s ezzel elindítják a fertőzési folyamatot, mert a férgek ismét a kutyaak belébe jutnak, galandféreggé alakulnak ott át és a tovább szaporodó részek, peték ismét kikerülnek a legelőre, nagy veszedelmére juhoknak. Az ilyen féreg redkívvé szivós, mert például vízbe kerülve 12 napig is életképes marad és fagypontra állva 116 nap alatt sem pusztul el.

Ha a juhokba került féreg a hólyagokat az agyvelőben kikezdi, akkor agybántalmak lépnek föl és megkergül a birka. Elbutul az állat, imbolygó járása lesz és magakörül forog. Ha a gerinche képződik a hólyag, az állat hátsórésze megbénul. A kergeséget azal szokták gyógyítani, hogy a hólyag feletti meglágyult koponyacsontot megfélélik és kiölik a hólyagot, melyben ötszáz féreg is tanyázhat.

Az a hiedelem, hogy a kergeség főleg nedves időjárás idején pusztít és az okozza, azzal magyarázható, hogy a

nedves fűszálra jobban rátapad a kutyákból kikerült galandféregivadék és így több állat fertőződhet meg.

A legfontosabb tehát, hogy a beteg állatok beteg testrészeit seumisítsuk meg és ne adjuk kutyáknak, ne dobjuk a legelőre. Nagyon üdvös, ha a pásztorkutyákat vagy a legelőjáró más kutyákat is évenként egyszer gilisztahajtó szerrel gyógykezeljük. Természetes, hogy ezen kezelés alatt a kutya nem mozoghat a legelőn, nehogy a férgeket ott elhelyezze.

A népies állattenyésztés fellendítésére törvényt készítenek

A magyar állattenyésztés iránt egyre nagyobb a külföldi érdeklődés és ez indítja arra a kormányt és gazdaérdekeltségeket, hogy az állattenyésztés fejlődését minél jobban előmozdítsák. A legnagyobb baj az a népies tenyésztés terén, hogy nem rendelkeznek elég és megfelelő apaállattal. A népies tenyésztésben kevés a törzskönyvezett állat.

Legkedvezőbb a helyzet a lótenyésztés terén, mert a ménletelek és azok körzetei jótékonyan javították az állományt. Kialakultak a jellegzetes és értékes tájfajták, melyeket már külföldön is ismernek és keresnek. A szarvasmarhatenyésztés terén főleg a dunántúli szarvasmarhatenyésztő egyesület ért el szép eredményt és

meghonosították a megyei apaállat rendszert. Az ország legnagyobb részében azonban megfelelő anyagiak hiányában, a legjobban szándék is elakad.

Most törvénytervezetet készítenek, mely lehetővé teszi, hogy törzskönyvezett és kiváló tenyész apaállatokat szerzhessenek be. A javaslat törvényerőre emelkedésével óriási léptekkel indul meg a népies állattenyésztés. A törvény ugyanis módot ad a hatóságoknak arra, hogy a hatóságok a zugapaállatokat ártalmatlanná tegyék. Apaállat alapot létesítenek, hogy így hivatalosan és főleg szakszerűen lehessen irányítani az ország népies állattenyésztését.

Naponta 56.000 liter tej

A tej értékesítése terén különösen a Dunántúlon a tejszövetkezetek kialakulása nagyban elősegíti azt, hogy a kiscgazdák a napi tejmenyiséget megfelelő módon értékesítsék, anélkül, hogy az árusítás nagy idővesztéssel jelentene. A Tolna-vármegyei tejszövetkezet talán legjobban rámutat arra, hogy mit lehet elérni szövetkezeti alapon. 11.000 kiscgazda tagja van

ennek a tejszövetkezetnek és a napi átlagos tejmenyiség meghaladja a 66.000 litert, az egész évi tejforgalom pedig a kiscgazdák részére 3 millió 112.000 pengőt jövedelmezett. Az egy liter tejjre eső rezsiköltség évi átlagban 0,89 fillért tett ki. A tejtermelő gazdák a kimutatás szerint évi átlagban minden költség beszámítása után 12,01 fillért kaptak 1 liter tejért.

A homoki legelő

A homok vidékeken nagy gondot okoz a terület hasznosítása. A legelők a homokon nagy becsben állnak, mert a jószágokat nyáron általában tartani igen költséges lenne. Elegendő természetes, gyepelgő a homoki földeken nincsen és legtöbb gazdaságban a szántóföld egyrészt használják fel legelőnek, amibe rendszerint először gabona kerül.

A parlagi legelőnek beosztott szántóföldet igen jól kihasználhatjuk a homokon, mert kora tavasszal, márciusban esibehűrt vethetünk és azt április végétől egész májusban legeltethetjük. Azután már fel kell törni a földet és esibehűros tarlóföldbe június elejével a csillagfürtöt vetünk.

Augusztus végével vagy szeptember elején alászántjuk zöld trágyának és utána már jöhet a gabonavetés.

A homoki növénytermesztésnek ezt a módját a szabocsi soványhomokon, már kipróbálták és nagy sikerrel alkalmazták.

Futóhomokon is megvalósítható tehát a hasznosított legeltetés, amire sokhelyen nem gondolnak és nagy területek maradnak kihasználatlanul az az a címen, hogy nem érdemes kinlódni a futóhomokon.

A rendes termés négyeszerese

Egy budapesti orvos, dr. Serllei József oly folyadékot talált fel, melynek az a tulajdonsága, hogy a növényeket rendkívül érzékeny teszi a napfény iránt és azok sokkal nagyobbak lesznek és jobban növekednek, a rendes termésnél négyszer többet adnak, rövidebb idő alatt. Az orvos csodaszert vízben oldják fel és azzal locsolják magvetéskor a földet. Kipróbált bab, borsó gyorsan nőtt és óriássá fejlődött az új szer hatása alatt. A mezőgazdák körében nagy az érdeklődés, de a külföld is nagy figyelemmel kíséri az új csodaszerrrel való kísér-

80 éve szolgálja a

„Kühne“
mezőgazdasági
gépgyár r. t.

a magyar gazdatisadalmat
1856 óta a negyedik gazdanemzedék használja már teljes megelégedésre a világhírű gépeinket. Olcsó árak. Legkedvezőbb fizetési feltételek.

Kérjen árajánlatot!

Debreceni telepe:
Deák Ferenc u. 4.

Saját ház. Telefon: 25-73.

Deszkát, faragott fát

napi árnál
olcsóbban

Lusztbaumnál
Kishegyesi ut 5.

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Második tanulmányut a berlini kézművesipari kiállításra

A május 30-án kezdődött berlini nagy nemzetközi kézművesipari kiállítás iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy az IPOK második tanulmányi kirándulást rendez július 3-iki indulási időponttal. Az út öt napig tart, július 7-én térnek vissza a résztvevők Budapestre. Jelentkezés: az Ipartestületnél.

Kiknek nem kell tenni mestervizsgát

Az iparügyi miniszter a mestervizsgákkal kapcsolatban rendeltetveztet bocsátott ki, amelyben szabályozni kívánja, hogy a mestervizsgáló bizottsági tagság mikor szűnik meg. Az elnök, alelnök, vagy tag tisztisége megszűnik: lemondás esetében, vagy ha az iparüzési jogát elvonják, vagy akinek az ipartestületben két évnél nagyobb tagdíj hátraléka van és végül ha valakit tisztisége alól a miniszter felment.

A rendelet legfontosabb része az, ahol intézkedést tartalmaz arról, hogy szerzett jogvédelmet biztosít azok részére, akik valamely képesítéshez kötött ipar gyakorlására az 1936. VII. t.-c. hatályba lépése előtt jogosítványt kaptak. A korábban folytatott ipar gyakorlására az 1936. VII. t.-c.-ben megszabott képesítés igazolását nem kell megkívánni még az esetben sem, ha utóbb bármely oknál fogva üzletáthelyezésre, az ipargyakorlás abbahagyására, új jogosítvány kiadására kerülne sor.

Kik kértek építkezési engedély a múlt héten

Skót—Magyar krt. Külsővásártér 15 alatt W. C. stb. építés. özv. Karsai Istvánné Garai u. 3. sz. lakos, kerítés-építés Tözsér uca. özv. Ebreureich Jenőné Piac u. 19. sz. lakos átalakítást végeztet Mester u. 14. alatt. Várkonyi Károly Kiss u. 7. alatt toldalékokat épített. Csomor Gyula Beresényi u. 109., lakóházat stb. épített, vitéz Bodnár Lajos Basahalom u. 14. alatt melléképületet. özv. Gall Béláné Ferenc József u. 79 alatt átalakítást. Helmezi Lajos Hollós u. 9. alatt toldalékokat. Nagysurányi Surányi Pál Fél-egyházi Tamás u. 28. alatt nyári konyhát és W. C.-t. Magyar Általános Takarékpénztár Deák Ferenc u. 22. tartozást végeztet.

Közmunkák — másutt

Pécsen új bányászati szakiskolát építenek

400.000 pengős költséggel 3 holdas területen — melyet a város ad — bányászati szakiskolát építenek Pécsen.

—o—

Félmillió beruházás Sopronban

Sopron városa fokozni akarja az eddigi beruházási tevékenységét is. Újabb 460.000 pengős beruházási programot dolgoztak ki és hajtanak végre. Ha még ebben az évben megépítik a gőzfürdőt is, akkor az összeg a félmillió pengő fölé emelkedik.

Havi 70-80 pengős iparos nyugdíj

A szombathelyi ipartestület nagy gyűlést tartott, melyen egyetlen ügyet, az iparos nyugdíj kérdését tárgyalták. Ulreich János elnök hangzott, hogy az iparosság ötven éve küzd az iparosnyugdíj gondolatának megvalósításáért. Az iparosok nem kérnek ingyen nyugdíjat, hozzájárulnak a terhekhez, de az állam is segítse a felállítandó nyugdíjintézetet.

A terv az, hogy a nyugdíjbiztosítás kötelező lenne és a nyugdíjjogosultság tízéves várakozási idő után 60 éves korban állana be.

A nyugdíjjal együtt járna az özvegyi, árvasági és rokkantbiztosítás is. Az özvegyet akkor illetné nyugdíj, ha a férj megszerezte a jogosultságot.

Átmenetileg az 50—55 év közöttieknek a 60 éves korban, az 55 évnél idősebbeknek öt évi fizetés esetén áll-

lana be az igényjogosultság.

A legkisebb nyugdíjösszeg havi 70—80 pengő lenne. Önként biztosítható volna ennek többszöröse is. Közadók módjára azonban csak a törzsunyugdíj, tehát a 70 pengő után havi járuléka lenne behajtható. Az özvegyet a rendszer nyugdíjösszeg fele, az árvt a negyede illetné meg.

A nyugdíjintézet bevételi forrásait képeznék: 1. az iparosok befizetése, 2. az állami hozzájárulás és 3. az ön-állósult iparossegédeknek az OTI-hoz segédkorukban befizetett öregségi járulékaik.

A nyugdíjintézet az IPOK irányítása mellett az iparügyi miniszter felügyelete alatt állana.

A terv kivételre sok előregedett nyarost mentene meg a legnagyobb nyomortól, vagy szegényháztól.

A kisipari alkalmazottak szabadságideje

Minden iparos tanoncnak 1 napi fizetéses szabadság jár még akkor is, ha mestere nem alkalmaz segédet. Minden ipari munkavállalónak 1 évi folytonos szolgálat után 6 napi fizetéses szabadság jár. A szabadságot január elsejétől számított 10 hónapon belül kell kiadni. Ebbe a hatnapos szabadságba a vasárnap és ünnepnapok nem számíthatók bele. A tanuló, vagy segéd a szabadságáról nem mondhat le, ily megállapodás semmis. Per esetén a mester kártérítést fizet, sőt pénzbírsággal, vagy elzárással büntethető, ha nem ad szabadságot.

Az egy évi folytonos szolgálatot nem szakítja meg a katonai szolgálat, baleset, vagy betegség, ha 3 hónapnál nem tart tovább. Az üzlet-

tulajdonos személyében változás sem érinti a szabadság igényt.

Rendszerint osztatlanul kell kiadni a szabadságot, de történhetik ez két részletben, vagy az alkalmazottal kifejezett megállapodás esetén két napos részletekben. A szabadságot április egytől október végéig ki kell adni. A szabadság idő alatt az alkalmazott ellenszolgáltatásért nem vállalhat munkát. Felmondás esetén is ki kell adni a szabadságot, kivéve, ha az azonnali elbocsátás indokolt volt.

Nem köteles a segédeknek fizetéses szabadságot adni az a munkaadó, aki üzletében legfeljebb két alkalmazottat foglalkoztat. Ez azonban tanulókra és a 16 éven aluliakra nem vonatkozik.

A kézművesipar és gyáripar terjedelmét meghatározó miniszteri rendelet megváltoztatását kéri

Mozgalom indult meg azért, hogy a kézműves-, illetőleg a gyáripar jellegét megállapító kereskedelmi miniszteri rendeletet megváltoztassák. Az érdekeltek az iparügyi minisztertől a rendelet következőképeni módosítását kéri.

A kézműves jellegű iparüzés szokásos kereteit meghaladónak, azaz gyárüzemnek kell tekinteni az oly üzemeket:

1. amelyek elemi erővel — legalább 10 HP.-vel hajtott munkagépet használnak és állandóan legalább 20 szakmunkást foglalkoztatnak, — feltéve, hogy a termelés kizárólag továbbeladók részére történik;

2. amelyek nem csupán továbbeladók részére, hanem a fogyasztók közvetlen kielégítésére is dolgoznak ugyan, de elemi erővel — legalább 10 HP.-vel — hajtott munkagépet használnak és állandóan legalább 30 szakmunkást foglalkoztatnak;

3. amelyek elemi erővel hajtott munkagépeket nem használnak ugyan, de állandóan legalább 40 alkalmazottat foglalkoztatnak.

Az alkalmazotti létszám szempontjából csak a műszaki tisztviselők és az illető ipar körébe vágó szakmunkát végző segédek, a könnyebben elsajá-

lítható iparok esetén a két évi szakbavágó gyakorlatot igazolni tudó, a nehezebben elsajátítható iparok esetén pedig a három évi szakbavágó gyakorlatot igazolni tudó szakmunkások vehetők figyelembe. Az üzemben alkalmazott munkások legalább felének segédi képesítéssel kell rendelkeznie.

Az úgynevezett ruházati iparokban (férfi- és fiúruhakészítő ipar, női- és leányruhakészítő ipar, cipész-, szűs- ipar) a gyárszerű vállalatok magánfel megrendelésre áruk elkészítését és javítását nem vállalhatják, azok elkészítése és javítása céljából mértéket nem vehetnek.

A borbély és férfifodrász, a nőifodrász, a vendéglős, korcsmáros, kávéházi ipar, szobafestő, mázolóiparok, valamint a kövezőipar gyárszerű keretek között nem üzethető. A szállodásipar gyárszerűnek csak akkor minősül, ha a kiadható szobák száma a 60-at meghaladja.

Ha a gyárvizsgálatnál közreműködő bizottság azt állapítja meg, hogy a kérdéses üzem a gyárszerűség követelményeinek nem felel meg, a gyárszerű üzem tulajdonosa felelősségi jogát csak birtokon kívül gyakorolhatja.

A gyárszerűség helyreállítására adható hatósági engedély maximális idő-

tartama két hónap.

Ha valamely egyén gyárszerű keretek közötti iparüzésre nyer jogosítványt, két hónapon belül köteles megjelölni azt a napot, amelyen üzemében a termelést gyárszerű keretek között megindítja. Ettől az időponttól számítva, legkésőbb két héten belül az elsőfokú iparhatóság a törvényben megjelölt érdekképviseletek és hatósági személyek bevonásával gyárvizsgálatot köteles tartani.

A gyárvizsgálat megtartásáról a gyárszerű üzem tulajdonosa a gyárvizsgálatról annak fogantatása előtti legfeljebb 48 órával értesítendő.

A gyárvizsgálatnál a bizottság csak azon személyeket, illetőleg alkalmazottakat veheti figyelembe, akik a gyárvizsgálatot kérő személy vagy testület kérelmének kelte előtt nyertek alkalmazást a kérdéses üzemben.

Az Ipartestület most statisztikai adatokat gyűjt, hogy területén mennyi gyár működik, milyen cikkeket állít elő. Arra nézve is folyik az adatgyűjtés, hogy van-e olyan üzem, aki megfelelő szakmai előképzettséggel nem bír, a mestervizsgát sikeresen letenni képtelen és képesítés igazolása nélkül gyári jellegű iparjogosiányt szerzett. Végül gyűjlik a gyáripar üzessel kapcsolatban felmerült panaszokat és sérelmeket.

Közmunka

Nádudvar község egytantermes tanügyi iskola és egy tanítói lakás építésére június 27-én délelőtt 9 órai határidővel versenytárgyalást hirdetett. Feltételek, árlapok, költségvetés a községi főjegyzői irodában 2 pengőért kapható.

Kisiparos vállalkozóknak nem kell bányapénzt letenni.

Jó munka, szolid ár, pontosság a szállításban: jellemzik az okos kisiparost.

A nőiszabó és rokonszakmák szakosztálya hétfőn este 7 órai kezdettel az ipartestületben ülést tart fontos ügyekben, többek közt a TIKÁV-val kapcsolatos mester-verseny ügyében.

A kisiparosnak sohasem lehet elég, amit tud, folyton tanulnia és fejlesztenie kell szaktudását.

PÁLYÁZATI HIRDETME NY ÁLLAMI ÖSZTÖNDIJRA

5649—1876—1938.

A m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszter úr a bécsi, a lipesei, a st.-galleni, a milánói, a párisi és londoni kereskedelmi főiskolákon, a kereskedelmi és közlekedésiügyi minisztérium által rendszeresített, az 1938—39. iskolai évre szóló, egyenkint 3000 pengős állami ösztöndíjas helyre nyilvános pályázatot hirdetett. A pályázati határidő: augusztus hó 31-ike. Az érdeklődők a fenti számra való hivatkozással — a legközelebbi tudnivalókat testületünk hivatalában megkaphatják.

Ipartestületi elnökség.

Okos kisiparos sohasem törődik az-
zal, mit csinál a konkurrens, halad a maga becsületes útján és célhoz ér.

Apróhirdetések eleje a 12. old.

Kifutófiú,
vagy leányt, ki iskolába
nem jár felveszek, fű-
szerüzlet, Szent Anna
utca 39. 668

Jó családból
való megbízható fiú
tanulónak — felve-
szünk Izsák József
RT. festéküzletébe.
— Középiskolások
előnyben. 830

Tanuló, kifutó
csak jó családból fű-
szerüzletbe felvéte-
tik. Csapó 88. 838

Házmasternek
gyakorlott, gyermek-
telen házaspár felvé-
tetik Csapó 88. 839

Kifutófiú
felvétetik cukorka-
üzem, Piac u. 79. 846

Ügyvédjelöltet
felveszek, — Kovács
ügysz. Piac utca
28. C. 847

Kerékgyártósegéd
felvétetik Csapó utca
33. sz. Steiner Béla
kerékgyártóm. 848

Alkalmazást keres férfi

Allást
keresek 300 pengő-
vel. Bővebbet Kovács
ésnéknél, Kertész u-
ca 1. szám. 618

Teológus
nyári vakációban el-
menne diák mellé,
vagy ref. lelkes
mellé kisegítőnek. —
Szerényigényű, szor-
galmas, — negyedik
évet végezte, meg-
szállott területre va-
ló. — Molnár Sándor
Debrecen, Rotherme-
re u. 10. 770

Pénzbeszedői,
vagy ehhez hasonló
állást keresek „kau-
vióval” jelige. 745

Alkalmazást nyer nő

Csinos
lányt vendéglői ki-
szolgálónak felve-
szek Bősörmenyi ut
7. szám. 728

Varródba
tanulónak rendes kis
lányt felveszek (volt
Püvészkert u.) Bal-
tazar Dezső u. 16. sz.
hátsó udvarban. 718

Női
modellt festéshez jó
fizetéssel felvesz To-
roczkai, — Vigkedvő
utca tizenegy. 787

Kifutófiút
azonnalra felveszek
étkezdébe bentkosz-
tra Péterfia 39. ét-
kezde. 795

Fehérnemű
varrónók és nagyobb
tanulólányok felvé-
tetnek, Csillag, Si-
monffy u. 6. 797

Nőidivat
szalonomban segéd-,
tanulólányokat fel-
veszek, szabászatot
tanítok, Miklós 2. 833

Kifutólányok
felvétetnek, Szilágyi
bőröndös, Simonffy
u. 5. 831

Kézilányokat
nőruha varráshoz —
felvesz Fisch Sándor
női szabó, Piac
u. 44. 819

Önállóan
dolgozó segédleányt,
francia munkára fel-
vesz Kovács szalon, —
Széchenyi utca 6. szám
keresztépület. 805

Varrónő
felvétetik, óskaruba
javításhoz, Csillag u.
13. szám. 809

Hölgyeket
és urakat napidíjra al-
kalmazunk Jelentkezés
Ferenc József út 30.
Elektro-Tox, délután 6
és 7 óra között. 810

Jómelegjelenű
ügyes kiszolgálóleányt
keres Róna kötöttárú-
üzlet, Piac utca 46. sz.
Csak gyakorlattal bírók
jelentkezzenek. (A)

Tanulóleányt,
varrodába fizetéssel, rö-
vid időre, házimunkára
fiatal leányt étkezéssel
felveszek, Veres utca 4

Fehérnemű
varrásban, himzésben
gyakorlott segédet, ta-
nulóleányt felveszek,
Styl szalon, Széchenyi
utca 11. 836

Férfi
fehérnemű varrónő fel-
vétetik, géppel, Sám-
soni út, fodrászai
szemben, Barczáné.

Gyakorlott
varróleány felvétetik,
Miklós utca 5. 642

Fehérnemű
varróleányt állandó ál-
lásba, jó fizetéssel ke-
resek. Leveleket „Ál-
landó” jeligére a kiadó
ba kérek. 643

Komoly nő,
önállóan, trafik ve-
zetésre 100 pengő
kaucióval felvétetik.
Cim a kiadóban. 735

Keresek
gyermekszertő minde-
nest, Simonyi út 5. 748

Gyermektelen
házmasterpárt, fixize-
tésűt lakással, díjjal
keres. Arany János u.
62. szám. 757

Kifutóleány,
szerényebb igényű fel-
vétetik, fűszerüzletbe.
Értekezni: Csillag u.
37. 763

Gyermektelen
intéző keres tanyára
intelligens hávező nő-
t, ki egy leányka se-
gítségével minden házi
teendőt elvégez. Jelent-
kezés: Kálvin tér 5. sz.
emelet, földépcső, balra.
732

Háztartási alkalmazott

Főzni tudó
mindenest június 15-re
felveszek, Piac utca 77
házmaster. 664

Mindenes
főzési ismerettel —
azonnal felvétetik —
Dr Lengyel Zoltán,
József kir. harszeg u.
6. szám. 826

Kéttagu
család jól főzni tudó
mindenes szakácsnőt
keres Nagy Gyula,
József kir. harszeg 52.
739

Ügyes
tisztá főzni tudó min-
denest kéttagu esa-
ládboz keresek elsejé-
re. Jelentkezni csak
délután, Cim a ki-
adóban. 741

Piatál
csinos lányt család-
tagnak felveszek —
Bősörmenyi út 7.
szám. 729

Bejáró
mindenest, jó könyvelő
felveszek, Adler, Szé-
chenyi utca 11.3 845

Bejárónő
őlelőltre azonnali vagy
tizenötödikére felve-
szek, Sestakert, Pécsi
utca 14. 678

Mindenes-
szobaleány, jó bizonyít-
ványokkal, felvétetik,
Dr Kovács női klinika.
688

Tiszta
kislány, ki háztartás-
ban is segédkezik, —
gyermek mellé felvé-
tetik Széchenyi u. 5.
ombor. 799

Alkalmazást keres nő

Róm. kat.
tanító a nyári sze-
zonra, esetleg tovább is
ajánlkozok gyermekke-
hez, háztartásban se-
gédkezik. „Videkire is”
jeligére. 702

Manikűröső
állást keres. Molnár
Magda, Baross utca 14.
754

Egyedül álló
középkorú ürino hűsége
gondviselője lenne
egyedül álló ürinónek,
vagy úrnak, esetleg
idős házaspárnak, vi-
déken is. Cim a kiadó-
ban. 751

Fehérnemű
varrónő ajánlkozok há-
zakhoz is. Cim a ki-
adóban. 772

Urino
irodai, vagy trafik-
kezelőnői állást ke-
res, „Urino” jeligére
kiadóba. 823

Ajánlat

Poloskairást
ciángázal, lakások át-
vizsgálását felelősé-
gel végzi Kiss, Kigyó u.
5. szám. 365 VI. 5.—VII. 5.

Tejnapolaj,
miut a fehérpuha, hő-
visszaverő, tehát esoa-
dásan hűsítő, de ép-
pen ezért napfény-
nyelő, tehát egyenle-
tesen barnító. — Föld-
desnél, Vigmozi-be-
járat. 1006 vv

30-as gummifűző P 2-56

Benyáts-nál

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala”
ciánózó vállalattal, Ra-
kóczi utca 9. sz., tele-
fon: 14-27. sz.

561 6. 30

„Király-balzsam”
köszvény ellen 1.30 fillér.
Grösz Nagy Ferenc
gyógyszertárban (szin-
ház mellett). 199 5. 28

Fehérneművarrás
monogramozás, javítás
ágyneműhímzés olesón
készül Dózsánál, Kút
utca 62. 298 7. 4.

**FÜSZERKERES-
KEDŐK, KOCSMÁRO-
SOK ES CUKRASZOK**
figyelmebe!

**A tisztifőorvosi rende-
kezésekkel kapcsolato-
san kifüggesztendő**
táblák kaphatók kiadó-
hivatalunk pénztáránál
darabonként 12 fillérért.

Terméskő
apró, sárga, mázsán-
ként 65 fillér, egész
vagonnal 40 fillér, Csa-
pó utca 23. Sipos. 628

Legszébb
újdonságok gyári ma-
radékokban csoda ol-
csón kaphatók, dr. Ré-
vésznénél, Piac u. 42.
Pannónia udvarban.

Mindenféle
építési anyag, valamint
deszka, léc, faragott fa
és bauxit cement kapható
a Debreceni Műkö-
gyár R. T. Fűrőd utca
2. számú telepén 109+

Agyszedronyok
drótkerítések, drótsző-
velek, kerti vasbútorok
és mindenféle vasbuto-
rok készülnek Ottónál,
Rákóczi 13. 713

Cipőfestés,
retikül, öv stb. vil-
lanygéppel fest —
Nagy Károly, —
Batthyány 10. 822

Kereslet

Dóczy
Internátus 4—5 mázsa
mézét vesz. 720

Keresek
megvételre központban
vagy központhoz közel,
családi házat. Cimeket
ármegjelöléssel a ki-
adóba kérek „Négyszor-
bás” jeligére. 796

Háló,
vagy kombinált szobát
keresek. Ugyanott egy
gyermekágy stb. eladó.
Eötvös utca 90. 760

Nyaralás

Turul Pensio
Hajduszoboszlón —
megnyílt. Csendes
urólthon, folyóviz.
lőszormatracok! 634

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-
gária penzióban szobák
napokra s hónapszám-
ra, Ferenc József út 59
szám, telefon: 23-39.
949 vv

Teljes ellátásra
gimnáziumi nagyobb ta-
nuló elfogadtatik, Hat-
van utca 6. I. 18. 752

Elelmiszert ital

Áthelyeztem
Homok utca sarkáról a
sajáttermésű újlétaí bo-
raim mérését Simonffy
utca 59. alá, ahol édes-
kés rizlinget 44 fillérért
árúsítok, öt liter-
nél 40 fillér. 105 6. 15.

Megnyílt
a Pannónia szálló ét-
kezdeje. Kifüő házi-
koszt. Pensió rendszer.
Reggeli, ebéd, vacsora.
Abonenseket elfogadok
549 8. 8.

Tej,
naponta házhoz szállít-
va megrendelhető Kan-
dia utca 8., vagy Kos-
suth utca 38. 744

Tűzelő anyagok

Akaktuskó
kétéves, száraz, ölen-
ként 24 pengőért kapható
a bagaméri káptalan
erdőben, Szent
Annapuszta állomás
mellett. Megrendelhető
Bekési és Lőv cégnél,
telefon: 19-45. 1826 6. 28

Eladó
száraz tölgyfa, felfür-
szelve, bútorok való.
Ruyter utca 40. 736

Hangszer

Elsőrendű
Wirth zongora eladó.
Poroszlay ut 11. 671

Zongora
Bécsi gyártmányú el-
adó. — Megtekinthető
Nap utca 15. emelet. 658

Pianinó,
bérbeadó. Megtekinthető:
Wessclényi utca 2.,
földszint 26. ajtó,
V. lépcsőház. 806

Jókarban
levő Shunda cimbalom
eladó Jókai u.
9/a. 829

Bútor

Ebédlő
és egy komplett, telje-
sen jókarban levő ba-
rokk háló eladó, Bur-
gundia utca 17. 615

Eladó
antik ruhaszekrény, in-
terzia berakással, Csa-
pó utca 17. asztalosnál.
734

Ebédlő,
sötét, matt, barokk-
stílusú eladó. Csapó u.
10., emeleten. Ugyan-
ott egy világos kemény
fa ebédlő eladó. 1001

Keményfából
készült két világos ru-
ha és fehérnemű szek-
rény eladó. Csapó utca
10., az udvarban. 1001

Antik-
szekrény, egy ajtó, két
darab egyforma olesón
eladó. Bethlen utca 48.
808

Teljes hálószoba,
egyéb bútorok, íróasz-
tal, vaskályha, tengeri
daráló eladók. Vasvári
utca 14. tűzraklanya
mögött. 804

Atadó üzlet vendéglő

Fűszerüzletet
igazolton jóforgalmat
átvennék „Azonnal” je-
ligére a kiadóba. 673

Hentes-
és mészárosüzlet, be-
rendezéssel együtt 200
pengőért eladó. Csapó
utca 91. 649

Jómelegjelenű
sarok fűszerüzlethelyi-
ség, berendezéssel, árú-
val, családi okok miatt
kiadó. Cim a kiadó-
hivatalban. 750

Vendéglő,
jogfolytonos, berende-
zéssel, lakással eladó.
Nap utca 22. 812

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Üzlethelyiség
kiadó. Vár u. 2. Ház-
felügyelő. 660

Forgalmas
fűszerüzlet berende-
zéssel kiadó — Attila
tér 2. 639

Kiadó
sütőde üzlettel, kü-
lön udvarral, lakás-
sal, belvárosban, Pé-
terfia 48. Tóthné. 757

Műhely
és raktár céljaira —
több helyiség Kigyó
u.32. sz. alatt kiadó.
Bővebbet Simon ügy-
védnél, Piac 81. 793

Kis üzlethelyiség
Szent Anna utca 58. sz.
alatt, bármilyen célra
alkalmas, olesón kiadó.
819

Autó, motor kerékpár

Kis adóju
kgyeset futott autó tör-
lesztésre is olesóért el-
adó. Debrecen, Kinizsi
u. 21. 323 VI. 20

Motorkerékpár
350 köbeentis kifogás-
talan állapotban olesón
eladó. Vigkedvő Mihály
u. 10. 692

Opel,
500 köbeentis oldal-
kocsis motorkerékpár,
üzemképes, részletre is
Mácsai Sándor utca 2.
garázs. 782

„Lancia”
üzemképes, rendkívül
olesó áron, esetleg hi-
telbe is eladó. Cordatic
lerakat. 755

Üzemképes,
csukott Ford autó, —
rendkívül olesón eladó.
Péterfia utca 48. sz.
Tóthné. (A)

Eladó
egy sárka tankos Csepel motor. Malvin u. 61. sz. 963

Méray
oldalkocsis 600-as motorkerékpár nagyon olcsón eladó — Kovács vendéglő, — Hajdusoboszló, 832

Nash
hatszemes bér-auto fuvarozási körrel eladó Pannonia Garage, 825

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
utcai előszobás, konyha, kamara azonnal. — Csokonai utca 42. sz. 727

Kiadó
egy szép ötméteres szoba, konyha, éléskamara és padlás, fűskamara, pince július 1-re. Arpad tér 46. 726

Kiadó
utcai pincelakás felett családoknak. — Ugyanott bejárónő felvétetik. Kandia 5. 606

Kiadó
egy szoba, konyha, előszoba július 1-re. Veres u. 18. 607

Uj
szoba, konyha, mellékhelyiséggel azonnalra is kiadó. Honvédtemető utcából nyíló Csörzs u. 27/c. 602

Utcail
szoba, nagy előszobával butor nélkül kiadó. Megtekinthető 11-5-ig Magoss György tér 27. 691

Szoba-konyhás
lakás azonnal kiadó. Budai Ezsaiás uccából nyíló Tarr uca 3. sz. 719

Ingyen
lakást adok kevés házi munkáért, Fazekas Mihály uca 2. 764

Egy
szoba-konyha Lehel utcán esetleg kerttel kiadó. Bővebbet Simon ügyvédnél Piac u. 81. 791

Egyszobás,
konyhás udvari lakás kiadó, piac közelében, Montezredes (volt Magoss) uca 11. 820

Uccail
nagy szoba, konyha, speiz elsejére kiadó Gyöngyvirág uca 11. sz. 828

Egy szoba,
konyha, speiz június 15-re kiadó Eötvös u. 80. sz. 824

Kiadó lakás kétszobás

Augusztusra
két szoba, fürdőszoba, júliusra műhely kiadó, Piac 75. alatt. 721

Kiadó
két szoba, konyha vagy egy szoba, konyha, — Honvéd u. 71. 710

Két
udvari kétszobás lakás elsejére kiadó — Miklós uca 43. szám 798

Két szoba,
előszoba, augusztus hó elsejére kiadó. Bajdosó uca 13. szám. 675

Két szoba,
előszoba, konyha, kamara kiadó. Piac uca 63. szám. 694

Kétszobás
lakás, gáz, víz, villany, parkette, eszerékályhával, augusztus elsejére kiadó. Poroszlai út 28. szám alatt. Érdeklődni Tóth és Sebestyénél, Fürdő uca 2. 561

Kertes
tisza udvarban kétszobás, egészséges lakás, mellékhelyiségekkel, augusztusra kiadó. Vörösmarty uca 18. 674

Két szoba,
előszobás kerti lakás, nagy virágos parkkal, 2600 négyszögöl gyümölcsös, istálló, görög, sertésóllal, akár azonnal is bérbeadó. Széchenyi uca 62. szám. Érdeklődni Fehértől, Dégenfeld tér 4. 791

Kiadó
két utcai szoba rendelőknek, vagy csak garcon urnak Csapó u. 10. Értekezhetni az udvarban. 1001

Szent Anna u. 33.
kétszobás, konyhás augusztusra 45 pengért kiadó. Víz-gáz bevezetve. Megtekinthető 12-1, 4-5-ig. 779

Kiadó
két szoba, előszoba, konyha, istálló, mellékhelyiségek. Magános udvarral. Böszörményi utca 36. 711

Kétszobás
lakások kiadók, Szoboszlói út 4 D. Értekezni: Nap uca 22. 813

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel, utcai pince kiadó. Szappanos uca 11. 811

Kiadó lakás háromszobás

Uccail
3 kisebb szoba, konyha, fürdőszobás lakás vízvezetékkel, üvegezett verandával augusztus 1-re hatvanötért kiadó. Busi u. 17. sz. 363

Háromszobás
modern, most átalakított utcai lakás, két szoba modern udvari lakás (új festés, parkett, súlyszett villanykapcsolók, rádió konnektorok, virágos udvar, stb.) Maróthy György u. 21. sz. alatt augusztus egyre kiadó. Közel a piachoz. Megtekinthető mind két lakás kizárólag délelőtt 11-től 1 óráig. 1006

Kiadó
augusztus 1-től István út 70. számú 3 szoba, konyha, speizből álló — a 300 négyszögöl telek, termő gyümölcsfák, (tégla baromfiól, száraz pince, padlás, tető, terrasz). Érdeklődni dr. Kovács Endre orvosnál Piac utca 43. sz. I. em. délután 2-4-ig. 432

Augusztusra
háromszobás komfortos lakás kiadó. — Batthyány u. 14. 690

Terményraktár,
hol 30 éve terménykereskedés van, bérbeadó. — Értekezni Derecske Kossuth utca 13. 1747

Háromszobás,
fürdőszobás, eseléd-szobás családi ház mosókonyhával, virágos udvarral aug. 1-ére kiadó. Értekezni: Ajtó uca 29. délelőtt 10-2 óráig. 505

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
augusztus elsejétől —, vagy eladó Burgundia uca 17. sz. alatti négy szobás ház 613

Kiadó
az Iparkamara székében hatszobás, komfortos lakás, november hó elsejére kiadó, központi fűtés és állandó melegvízellátással. 568

Öt, esetleg hatszobás
igen szép lakás, nagy erkéllyel, a belső verandával, külön feljáráttal, Hungaria palota első emeletén, augusztusra kiadó. 686

Négyszobás,
utcai lakás, teljes komforttal és kétszobás mellékhelyiségekkel kiadó. Szappanos uca 12. szám. 737

Négyszobás,
utcai parkettes, fürdőszobás lakás, augusztus elsejére kiadó. Rákóczi uca 7. szám. 747

Négyszobás
fürdőszobás lakás, aug. elsejére kiadó. József kir. herceg uca 12. 706

Négyszobás,
utcai lakás, aug. hó elsejére kiadó. Péterfia uca 17. 762

Lakást keres

Egyedül álló
úriasszony egy szoba, komfortos lakást keres a központban, augusztus elsejére. „Biztos fizető” jellegre a kiadóra kér ajánlatot. 1001

Butorozott szoba

Strandhoz
közel butorozott szoba nyaralónak tizenötre kiadó. Andrassy nyolc. 717

Kiadó
különbejárati szép utcai butorozott szoba olcsóért. Vendég utca 76. 680

Kvartélyest
felveszek. Kertész utca 1. sz. Kovácsék. Ajtó bal 3. sz. 669

Kiadó
csinosan butorozott szoba Nagyerdőnél, Poroszlai út 5. sz. 740

Butorozott
szoba kiadó Kálvin tér 5., I. Fölépcső balra. 733

Kiadó
fényvédő néző butorozott szoba fürdőzőknek is. Péterfia u. 48. Tóthné. 757

Kapualatti
különbejárati csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó — Simonffy u. 9. 774

Butorozott
szoba kiadó különbejárattal Domb uca 18. sz. 775

Különbejárati
butorozott szoba 1-2 személynek kiadó — Miklós u. 21. 803

Butorozott
utcai és udvari szoba központban kiadó Hüvelyes uca 6. 783

Különbejárati
— vízvezeték mosdókagylós — egészséges butorozott szoba kiadó Arany János u. 46. 771

Butorozott
udvari tiszta kis szoba kiadó. Gólya uca 8. 790

Kiadó
butorozott szoba, folyó vizes mosdóval, Magoss György tér 24. 844

Kapualatti
különbejárati utcai butorozott szoba azonnalra kiadó. Zuga uca 4. szám. 831

Tiszta
kis butorozott szoba kiadó Varga u. 9. 841

Egymásbanyiló
két butorozott szoba kiadó Péterfia 12. 840

Vegyés

Szabó
magányosító irodája, Varga uca 7. sz. Legdiszkrétebben nyomoz s megfigyel. 780

Ingyen
elhordható jó föld, kertésznek, virágágyak alkalmas. Tanító uca 18. vv. 725

Grafológusnő
mindenről felvilágosít, minden ügyében tanácsot ad Széchenyi 43. 725

Jó méhlegelő
kiadó. — Értekezni Batthyány u. 18. 715

Kiesi gyermek
nevelését, gondozását elvállalom. Somogyi Pál u. 10. sz. Vágóhidnál. 706

Kavicsbánya
kitermeléshez keresek egy üzletembert. Terület közel a vasúti vágányhoz. Cím a kiadóhivatalban. 616

Elveszett

Főpostán
elveszett fekete keretes pápaszemtel megfálaló jutalmat kap Bethlen u. 20. sz. 905

Ingóságvétel

Mézpergetőt
jót és ötven literes mézeshőönt keresek. Kiadóhivatal penztára. 8902

W. C. esészt
megvételre keresek. Batthyány 18. 714

Használt,
de jókarban levő varrógépet megvételre keresek. Cím: Sipos Mária, Szülészeti klinika. 654

Ikerablakokat,
kétszárnyas, vagy teleajtókat, verandához ajtókat, ablakokat veszek. Misky, Magoss György tér 25. 711

Görét,
erőset, kőlabast, kétszáz mázsásig, vagy keményfáját kifaragva veszem. Cím a kiadóban. 756

Ingóság eladás

Eladó
sőr- és borkimőző pult, komplett, egybeépítve s egy fürdőszobai gáz-kályha, Pásztor, Nyomatató uca 16. 587

Női fodrász-
üzlethez használt cégtáblák, gépek és berendezések olcsón eladók, Kossuth uca 8. 622

Illatszertár-
berendezés, fém kártyatáblány, csiszolt üveglapokkal olcsón eladó. Glück, Berettyó-nifalu. 679

Eladó
egy fehér zománc gázfűtőhöz Magoss György tér 13. szám. 614

Bontásból
kikerült épületfák, lécek eladók. Hétköznap. Baross u. 7. 723

Jégszekrény,
jókarban levő, olcsón eladó. Jánosi uca 45. fűszerüzlet. 765

Hétfiókos,
keményfából készült íróasztal eladó. Csapó uca 98. 761

Jégszekrény,
vizmentes ponyva, gép szij és ingaóra eladó. Simonffy uca 38. 773

Egy
jókarban levő stráfszekér eladó Böszörményi út 39. sz. 653

Eladó
vendéglői berendezés, márványasztalok, söraparátus, jégszekrény, üvegek, poharak. Hajdunánás. Péter Gábor. 659

Lakatos
szerszámok, vaskézikoosi, peremezőgép eladók József kir. herceg u. 7. 630

Bontásból
kikerült téglák, eszerp, vályog eladó. Törmelék ingyen adok. Kölcsey uca 14. (A)

Eladó
két darab kerti vessző szék és egy asztal, Csillag uca 13. 736

Deszka,
gerenda, csaknem féláron. Andrassy út 8. csakis két órától hatig. (A)

Fűszerüzlet berendezés eladó — Burgundia 14. 681

Nagy
argaman szőnyeg eladó Péterfia 31. 696

Eredeti
márkás festmények, mesterhegedűk, tárogatók, öltönyök, félikabátok eladók Horváth Csapó 4. 693

Szabógép,
centrálbobin, egy bal-karos olcsón eladó. — Szepességi uca 30. 759

Jégszekrény,
középnagyságú, eladó. Rakovszky uca 57. 663

Női ruhák
és egy férfi szürkeöltöny eladó. Csapó u. 10. az udvarban. Megtekinthető délután 2-5 óra között. 1001

Eladó
egy nagyobb méretű sütőtekő gyerekkocsit Maróthy György uca 35. 785

Jégszekrény,
szalon, íróasztal, — páncélkassza, két fotel, hármasszekrény, felháló eladó Csapó u. 16. 817

Línóleum,
éjjeli lámpa, köves vasaló, vasmelegítő, asztal, szék, koffer, női ruhák eladók Salétrom u. 18. 786

Majolika
nippel, villanyparkettgép, üvegtál, modern könyvek eladók Garai uca huszonöt. 800

Szárz
tölgyfatorgács és aprítottifa eladó Hedervosky kádár, Pesti u. 51. sz. 789

Használt
tetőlemez, — ráfvas, gömbvas, vasgerendák, vasablakok és mindennemű vasanyagok nagy raktárra. Langer, Hatvan u. 62. Telefon 12-48. 802

Petroleumfűző
5 lyuku, 30 pengő, fűzőkádák, nyugágyak, s vendégágyak, peremezők, gumicsöveg, szunyogháló, zománctűz helyek, mézesbödönök, nagy választékban kaphatók: Nagy vasüzletben, csapókanyar. 818

Sűrapparit,
ventilátor, szívócsap, s kutyafej, szivattyús sörpumpa eladó. Nap uca 22. szám. 314

Cserépkályhák
rendkívül olcsón, sürgősen eladók Szent Anna uca 56. 837

Keményfa
háló elutazás miatt eladó. Cím Apafi u. 155. sz. 842

Gyalupad
eladó és műhely kiadó Török Bálint u. 24. sz. 833

Empire
háló rézágakkal — vagy anélkül, antik garnitúra, comode szekrények, női íróasztal olcsón eladók, Szent Anna u. 18., délután hatig. 620

Fiu-trikók

nagyon olcsón
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Ócskavas
és használt mezőgazdasági és ipari gépek rakára. Ócskavat és mindennemű vasanyagot, s fémek legmagasabb áron vásárolok. Langer Hatvan uca 62. szám. telefon: 12-48. 801

Gazdasági eszközök

Szekér
eladó Béke u. 20. 683

KUTFURAST
javítást vállal Kiss Lajos kutfuró. Kutszivattyuk kaphatók Jánosi 7. 666

Használható aratógép jó állapotban eladó olesón. Tánító uca 16. 698

Eladó
buza, rozs, 2 lóra való kulcsos szerszám Gróf Vécsei u. 31. 677

Egy könnyű,
sárgakocsi eladó, Kigyó uca 32. Fábán. 731

Fuvaros,
és gazdasági szekerek olesón eladó. Rosenfeld. Diószegi út 10. sz. Kóti vendéglő. 743

Kutszivattyúk,
használtak és újak, továbbá kútalkatrészek kaphatók. Kassa út 5. (A)

Ingatlanforgalmi irodák

Felszeghy Gábor
ingatlanforgalmi irodája Egyalmos u. 3. Elad több házat és birtokot. Eladó Biharban 126 holdas prima feketé, Bellegelőn 8 holdas tanyás gyümölcsös, Zelemén 9 holdas urilakással, Kondoros mellett 12 holdas prima. Bérbeadó 168 holdas tanyás. Bérletre kerestetik 3-400 holdas. Eladó olesón tíz tenyészkos, ezer méter tűzifa. 676

Ingatlan,
házat, földet, ha venni, vagy csiadni akar, forduljon bizalommal Balázs Andor ingatlanforgalmi irodájához, Rákosi Jenő uca 5. 769

Eladó házhely

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy perenyire levő Apponyi uca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Házhely
558 négyszögöl Munkás u. és hold u. sarok, a Nyilastelepen olesón eladó. Vasuti fodrásznál, pályaudvar. 1900

Eladó
szép gyümölcsös, jó termőfölddel Tócsokert. Szondi u. 30. 719

Házhely,
300 öl, keleti szép front fekvéssel, dohánygyár környékén, Sebess uca-n eladó. Értekezhetni: Eötvös uca 25. 1004

Poroszlaj
ut 58. sz. 4 villatelek olesón eladó. Értekezni Eötvös u. 64. szám. 777

Monostorpályi
uton házhelyek eladók. Bővebbet Simon ügyvédnél, Piac 81. 799

Eladó
házhely 325 négyszögölös kerítés és közművekkel. Széchenyi uca 76. szám. (A)

Eladó ház

Jókarban
levő családiház, olesón eladó. Mórca uca 20. 542

Miért lenne továbbra is lakó!?
Azonnal beköltözhetik a Sámsoni úti vámbázról 5 perenyire fekvő Csapókert, György uca 3. számú saját házába. Bérfizetés helyett a ház árát törlesztési lakbérletkötéssel. Az ingatlan 300 négyszögöl. Egyrendbeli lakás, két szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, s istálló, kút, jégverem, villanyvilágítás. Rendkívül olesó ára 3000 P. 1+

Homokkert szívében
Olah Károly uca 38. számú ház új gazdáját várja, azonnal beköltözhető, kétszobás, villanyvilágítással felszerelt lakással. Az ingatlan jól jövedelmez, mert négy rendbeli lakás van rajta. Külön kerített gyümölcsös kert. Kút az udvarban. Ára: 6800 P. Lakbérletkötéssel kényelmesen törleszthető. 6+

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a Hétvezér uca-n. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kúttal, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérletkötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Villa,
park, gyümölcsös, szőlő, bőtermés, vincerház, raktárak, ólak, s motorház, teljes berendezés és felszerelés, a Horthy út közepénél, elköltözés miatt, méltó értékén alul eladó. Egyetemi tanárnak, s tisztviselőnek, nyugdíjas úrnak ideális, házfelügyelő, Piac u. 43. szám. 632

Böszörményi
ut 53-55. ház vendéglővel, gazdasági udvarral eladó. 672

Kertkedvelőknek, egyetemitanároknak

alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István malom háttamogótt, az Andrássy út 28 szám alatti csodaszép szőlő és kb 5-600 drb. termőföldből álló nemes gyümölcsös, kétszobás lakással, melléképülettel, jóvízű kúttal óriási nagy homokbányával, nagyon olesó árért, egészben, vagy részben azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben (Margitfürdő mellett). 203 7. 2

Mélyfúrás közelében
a Sámsoni úti iskola szomszédságában, Kard uca 4. számú ház, 306 négyszögölös telek, vadonutj kerítéssel, két szoba, konyhas remek téglaépület azonnal elfoglalható. Szivattyús kút, villanyvilágítás. — Ára: 4000 pengő. A vételár lakbérletkötéssel is fizethető. 3+

Belváros
legszebb helyén, — négyezer pengő jó védelmező, nagytelkű uriház 30,000 P. — Ugyanígyen alkalmi vétel Burgundiánál 30,000 P. — Házat legkedvezőbbben, legolesóbban vásárolhat Nagy ingatlanirodától, Csapó u. 27. Díjtalan felvilágosítás. 708

Eladó
Budai Ézsaiás uca 21. szám alatti két szoba, konyha, veranda stb. helyiségekből álló adómentes ház. 742

Eladó
Vályi Nagy Gusztáv u. 7. sz. ház, szoba, konyha, spájz, nagy udvar. 768

Eladó
kisebb házzal gyümölcsös kert Csóka uca 16. szám. 611

ADÓMENTES
kis családi ház jóvízű furótt kúttal eladó Jánosi 7. 667

Csokonai uca 30.
számú ház eladó. Érdeklődni: dr Mailáth ügyvédnél, Szent Anna uca 10-12. telefon: 34-35. szám. 506

Adómentes
kertes ház kevéssel átvehető, többi részlet. Esotleg elesehető. Budai Ézsaiás u. 60. 699

Elcsereálném
Töhötöm u. 24. számú 573 □-öl telkű, adómentes, 2 szoba, előszobás házam kistelkű adómentes házzal Kassa ut környékén. (A)

Domb uca 18.
számú ház eladó. 776

Eladó
háromszobás, komfortos villa, 1200 négyszögöl termő gyümölcsös Eröss Lajos uca 14. 827

Homok u.
90. újonnan épült — adómentes családi ház jutányosan eladó. 834

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlet ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21**Samu János**

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc uca 7. szám alá. —

Eladó földbirtokok
Hajdúszovátón 22 és fél hold prima birtok, ugyancsak búzatermő 22 hold. Feketén másodosztályú feketeföld 46 hold, ennek holdankénti évi bére 2 m. 25 kg búza, eladási ára holdanként 600 pengő, teher van. — Homokon 10 kilométerre, köves úthoz közel, 32 hold tanyásbirtok, ebben 10 hold búzatermő, holdankénti ára 450 P. átvállaladó teher 5000 pengő. Cserén 12 hold. Halápon 32 50 holdas, városához 8 kilométerre 12 hold prima termő nemes, gyümölcsös. — Megbíztott Samu János OFB. engedélyes, Deák Ferenc uca 7. 788

Húsz hold
tanyásföld, előrefizetésnek kiadó. Sina Miklós uca 23-25. 1907

Ondódon,
Vedres dülön 3 hold föld kiadó. Meszena J. 13. szám. 753

Ebesi
állomásnál 62 holdas ingatlan új épületekkel hasznabérbeadó. Bővebbet Simon ügyvédnél, Piac uca 81. 792

Eladó föld

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingylen marad a vevőnek. Közlebbi felvilágosítás 28-83. telefonon. 11+

Cserébe földért
óriásjóvízű belsőség, a város leendő szívében, 2200 négyszögöl, két házzal, mindennel, ház felügyelő, Piac uca 43. 633

Bellegelőn
elsőosztályú feketeföld, 65 h. tanyáépületekkel, 1500 P holdja. Diószegi út, Kondorosnál, 6 h. épülettel, konyhakertészetre is kitűnő föld 6000 P. Fancsikán 8 h. tanyás, több kisebb nagyobb földbirtok, Nagy ingatlanirodában, Csapó u. 27. 707

16 hold
tanyás föld eladó. — Ért. Létai ut, Bellegelő 139. 716

Eladó
huszonkettő és fél kat. hold I. oszt. feketeföld, Szovát határában. Értekezni: Ajtó uca 6. 758

Eladó
vagy ösztől hasznabérbe kiadó város alatt husz holdas tanyásföld jó lakással. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 700

10 hold
föld tanyával eladó Szovátón, kövesútnál, Eszenyi. 1449

33 kat. hold
jó föld város alatt, tanyás, osztályozás miatt sürgősen eladó. Érdeklődni Fülöp, Beresényi u. 64. 821

Eladó állatok
15 méhraj Bodán. 6 fillér dekája. Téglláskert, Szepesi 51. 629

Eladó
jókarban levő festett galambház faj galambokkal. Arany János 22. 722

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása

ELADÓ HÁZAK!
Erzsébet utcán több lakásos urilakás, fasudvar, teherrel olesón megvehető.

Város belsőjében 3 szobás, masszív épület, nagy udvarral, vagy megosztásból eladó.

Pereces utcában kisebb családiház olesóért megvehető.

Ujkerben adómentes 3 szobás urilakás 900 négyszögöl termő esemeszölővel eladó.

Népfürdő közelében adómentes 3 szobás ház banktelherrel, sürgősen eladó.

Malvin utcán 1 szoba konyhas új épület, ára 1500 pengő.

A Böszörményi úton Fakszós-ház fele pénzzel átvehető.

Külsősi házak részletek kaphatók.

Eladó
ház elköltözés miatt Boldogkert, Ucsó uca 12. 656

Eladó
adómentes új ház, 478 négyszögöl gyümölcsös sel, Tócsokert, Löse uca 3. 1002

Eladó
a Harsányi G. uca 15-17. számú ház. — Értekezni Eötvös u. 64. sz. 778

Eladók
kedvező fizetési feltételekkel: Sestakert Andrássy uton kétszobás ház nagy kerttel; Kossuthkertben 3 szobás terraszos villa egy hold termő szőlővel; Nyilastelepen jó családi ház gyümölcsös, szőlővel; Biharitelep Csorba Lajos uca-n családiház; Köntösözött föld jó házzal; Csapókert Báthory uca-n 950 négyszögölös kétszobás ház; Wolaffkatelepen jó védelmező ház. Értekezhetni — Gazdák Bankjában. 705

Adómentes
ház és kutszivattyu eladó Sámsoni ut 3. 670

Földbérlet
Nagycserén 28 kat. föld kiadó. — Törvénytár, asztali konyha eladó. Rakovszky u. 48. III. e. 8. 724

Bérbeadó
141 hold homokbirtok, Honvéd uca 13. 767

Cucán,
32 holdas tanyásföld kiadó. Budai Ézsaiás uca-ból nyíló Tarr u. 3. sz. 748

Kiadó
Halápon 15 hold tanyánélküli szántóföld csarda háttamogótt, — Bot kaszáló mellett. Érdeklődni Rothermere uca 31. 679

Kiadó
16 és 18 hold tanyásbirtok. Paesirta u. 39. 697

Kiadó
8 hold tanyásföld — Ondód Perce-dülő 5. Értekezni ugyanott. 703